

PËR MËSUESIN/EN

duk gjini
shtëpia botuese publishing house

Elmaze Çitaku, Ardita Gashi

EDUKATË FIGURATIVE

Për klasën e tretë të arsimit fillor

3

PËRMBAJTJA

Udhërrëfyes.....	5
Hyrje.....	7
Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës 2.....	10
Rezultatet e të nxënit të fushës: Artet - shkalla 2.....	13
Planifikimi vjetor i temave mësimore për fushën e kurrikulës: Artet - Klasa III.....	15
Plani dymujor: shtator—tetor.....	16
Plani dymujor: nëntor—dhjetor.....	19
Plani tremujor: janar—shkurt—mars.....	22
Plani tremujor: prill—maj—qershor.....	25
Mësimi 1: Njohja dhe përdorimi i mjeteve.....	30
Mësimi 2: Llojet e vijave.....	32
Mësimi 3: Vjeshta na sjell fruta.....	34
Mësimi 4: Mjedi ku jetojmë dhe veprojmë.....	36
Mësimi 5: Portreti.....	38
Mësimi 6: Ngjyrat - kombinimi i tyre.....	40
Mësimi 7: Pastelet e thata dhe pastelet e yndyrshme.....	42
Mësimi 8: Kolazhi.....	44
Mësimi 9: Përdorimi i flamasterave dhe i lapsave me ngjyra.....	46
Mësimi 10: Teknika e akualetit.....	48
Mësimi 11: Peizazh dimri.....	50
Mësimi 12: Materialet për pikturë.....	52
Mësimi 13: Format gjeometrike.....	54
Mësimi 14: Kafsha ime.....	56
Mësimi 15: Format me kënde.....	58
Mësimi 16: Teknika e plastelinës.....	60
Mësimi 17: Krijojmë plastelinë.....	62
Mësimi 18: Stampimi me forma.....	64
Mësimi 19: Ilustrimi i përrallës.....	66
Mësimi 20: Heroi im.....	68
Mësimi 21: Unë në rrugë.....	70
Mësimi 22: Llojet e vijave dhe përdorimi i tyre.....	72
Mësimi 23: Arkitektura - perceptimi i një qyteti.....	74
Mësimi 24: Teknikat dhe përdorimi i ngjyrave.....	76
Mësimi 25: Ngjyrat në jetën e përditshme.....	78
Mësimi 26: Skulpturat në sheshin tim.....	80
Mësimi 27: Struktura e formave dhe elementet vizuale.....	82
Mësimi 28: Profesionet.....	84
Mësimi 29: Trashëgimia kulturore.....	86
Mësimi 30: Veshjet kombëtare.....	88
Mësimi 31: Motive popullore - qilimi.....	90
Mësimi 32: Institucionet kulturore-artistike.....	92
Mësimi 33: Punimet tona.....	94
Mësimi 34: Vepra të njohura.....	96
Mësimi 35: Artistë nga fusha të ndryshme.....	98
Mësimi 36: 28 Nëntori - Shqipëria.....	100
Mësimi 37: 17 Shkurti - Pavarësia e Kosovës.....	102

Të dashur mësues dhe mësuese,

Në duar keni librin tuaj, i hartuar për t'ju ardhur në ndihmë për zhvillimin e mësimit, mbështetur në metodologjitë më të përparuara bashkëkohore.

Sistemi arsimor në Kosovë ka kaluar nëpër vështirësi të ndryshme dhe në shkolla janë përdorur metoda tradicionale të mësimdhënies. Sot kemi mundësinë që arsimi t'i pajisë nxënësit me kompetencat që u nevojiten, për ta formësuar jetën e tyre dhe për të kontribuar në shoqëri. Për ta gjetur mënyrën më të mirë dhe për ta realizuar këtë synim, shtëpia botuese "Dukagjini" ka nisur projektin për përfshirjen e metodologjive të mësimdhënies ndërvepruese në librat e mësuesve, i cili ka për qëllim t'ju ndihmojë të gjeni përgjigje për pyetjen themelore: "Çfarë metodologjie do të përdorni për të ndërtuar e krijuar dije, shkathtësi, qëndrime dhe vlera që do t'u nevojiten nxënësve të Kosovës për ta formësuar të ardhmen e tyre?"

Integrimi në hapësirën arsimore të shekullit të 21-të kërkon, midis të tjerash, modernizimin e metodave ekzistuese të mësimdhënies dhe të të nxënësve, futjen e veprimtarive bashkëkohore në mësim, që mundësojnë përgatitjen e një individi aktiv, të pavarur dhe të lirë, të pajisur me shprehje të menduarit kritik, krijues, komunikues dhe bashkëpunues, i aftë për t'i përmbushur kërkesat e shoqërisë së sotme.

Cilësia e re e të nxënësve dhe mësimdhënies përbën përparësi absolute për arsimin. Ju nuk jeni vetëm burime informacioni, por lipset të përdorni metoda dinamike të mësimdhënies, të quajtura edhe metoda mësimore ndërvepruese, të cilat përbëjnë elementet bazë të këtij modeli, për t'i motivuar nxënësit që të angazhohen më shumë në mësim.

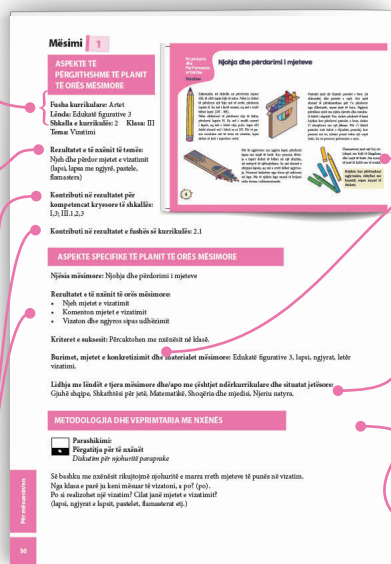
Modeli i këtyre librave po përdoret për herë të parë në Kosovë dhe mësimet janë hartuar nga kolegët tuaj, me profesionalizëm, përkushtim dhe përgjegjësi maksimale.

UDHËRRËFYES

për konceptimin e mësimëve model

Faqja në të majtë

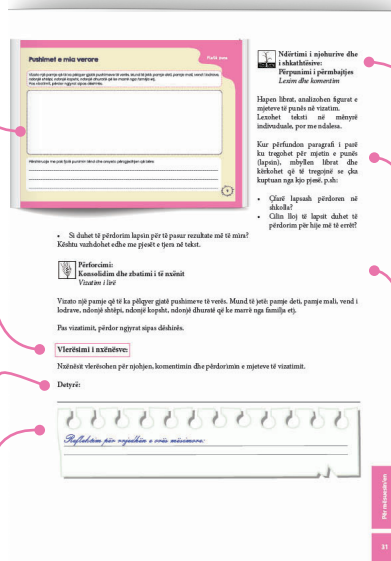
- Këto janë të dhëna identifikuese, të cilat orientojnë për mësimin.
- Rezultatet e të nxënës të temës janë në koherencë me ato të fushës.
- Mësimi synon që, përmes rezultateve të të nxënës, të kontribuojë në një ose disa prej kompetencave.
- Rezultatet specifike të të nxënës janë ato mbi të cilat ndërtohet mësimi.
- Janë zëbërthim i rezultateve të të nxënës sipas niveleve të arritjes. Përcaktohen me nxënësit në klasë.

- Paraqitja e faqes së librit të nxënësit ndihmon mësuesin/en gjatë përgatitjes.
- Të gjitha mjetet dhe materialit që ndihmojnë në konkretizim.
- Zakonisht, mësimi ka lidhje me lëndë dhe fusha të tjera që evidencohen.
- Metodologjia e mësimin ndërtohet në hapa, të cilët mund të jenë tre ose edhe më shumë. Tri figurat jepen së bashku, çka sugjeron që mësimi duhet të ndërtohet mbi të mëparshmen, për të vijuar më pas me dije e shkathtësi të reja.

Faqja në të djathtë

- Paraqitja e faqes së librit të nxënësit ndihmon mësuesin/en gjatë përgatitjes.
- Në fund të mësimin bëhet vlerësimi formues i nxënësve për veprimtaritë e zhvilluara në mësim.
- Për t'i përforcuar dijet dhe shkathtësitë, në fund të mësimin jepen detyra për t'u kryer në shtëpi.
- Vetëreflektim dhe vetëvlerësim për orën mësimore në raport me arritjen e rezultateve të nxënësve.

- Pas pjesës hyrëse, vijon hapi tjetër për pjesën kryesore të mësimin, ku, përmes përdorimit të teknikave të ndryshme, të nxënësit bëhet më tërheqës dhe nxënësit bëhen aktivë, duke u përfshirë në veprimtari të ndryshme.
- Veprimtaritë në këtë hap a këta hapa të mësimin udhëhiqen nga mësuesi/ja dhe nxënësit i kryejnë ato sipas udhëzimeve apo duke ndjekur modelin gjysmë të përgatitur.
- Hapi i fundit është praktikë e pavarur ku nxënësit inkurajohen që t'i vazhdojnë veprimtaritë, por tashmë të pavarur, dhe inkurajohen duke u dhënë sugjerime kur është e nevojshme.

Përshkrim i rubrikave kryesore të orës së mësimin

Rezultatet e të nxënës të temës. Janë hartuar mbi bazën e koncepteve të përgjithshme, të cilat janë pika referuese në përzgjedhjen e përmbajtjeve mësimore për lëndën dhe rezultateve të të nxënës për këtë temë. Në këtë rast, mund të merren nga tabela e krahasimit të planeve dhe të programeve ekzistuese me Kurrikulën Bërthamë, por edhe mund të hartohen vetë, mund të jenë një, dy a më shumë rezultate. Një rezultat i të nxënës të lëndës mësimore mund të shërbejë për një apo më shumë njësi mësimore - kjo varet nga përshkrimi i rezultatit të të nxënës dhe nga elementet përbërëse të tij.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës. Zhvillimi i kompetencave, përkatësisht në rezultatet e tyre, bëhet përmes fushës kurrikulare, e cila kontribuon në arritjen e rezultateve të kompetencave. Të gjitha kompetencat kryesore të kurrikulës zbërthehen në rezultate të të nxënës. Ato janë pjesë e Kurrikulës Bërthamë dhe parashihet të përvetësohen nga nxënësit, me rastin e përfundimit të shkallës së kurrikulës.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës. Shprehin kërkesat thelbësore të arritjes në fushën kurrikulare, drejt zotërimit të kompetencave kryesore, në përfundim të shkallës. Ato përshkruajnë atë se çfarë duhet të dijë, të besojë, të vlerësojë dhe të jetë i aftë për të bërë nxënësi në fund të shkallës a nivelit dhe shprehin një varg domenesh, duke përfshirë: njohuritë, shkathhtësitë, qëndrimet dhe vlerat. Vendosen rezultatet e të nxënës të fushës kurrikulare, vetëm ato që reflektohen në temën mësimore.

Rezultatet e të nxënës. Rezultatet specifike të të nxënës janë ato mbi të cilat ndërtohet ora e mësimi dhe përbëjnë detajimin e rezultateve të të nxënës të temës, të cilat janë në koherencë me ato të fushës së kurrikulës.

Kriteret e vlerësimit/suksesit. Janë zbërthim i rezultateve të të nxënës sipas niveleve të arritjes dhe sigurojnë vlerësim të drejtë për shkallën e zotërimit. Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Metodologjia dhe veprimtaritë me nxënësit. Ora mësimore zhvillohet në tri faza, duke nxitur të menduarit logjik e kritik të nxënësit.

Çfarë simbolizon modeli me tri pamje të ndryshme të ciklit të jetës së bimës së grurit?

Mbillet një farë në një truall pjellor. Pasi është bërë puna themelore e fillimit, mësuesi vazhdon dhe fara e grurit lëshon rrënjë dhe bima rritet. Kalliri i grurit është pjekur dhe përmban fara për shumë bimë të tjera; po kështu, edhe mësimi mund të çojë në shumë veprimtari të tjera.

Këto tri figura jepen së bashku njëra pas tjetrës, çka sugjeron që mësuesi duhet të ndërtojë mësimin mbi të mëparshmen dhe të ketë parasysh se çfarë mund të vijojë. Cikli i jetës së grurit, nga fara në tokë, në bimë e prapë në farë, sugjeron, gjithashtu, ciklin e vazhdueshëm të shkollimit, përmes mbështetjes në njohuritë ekzistuese, për të vazhduar më tej.

Hyrje. Identifikohen njohuritë dhe shprehjet fillestare të nxënësve që të nxitet interesi i tyre për mësimin. Mësuesi, përmes përdorimit të teknikave të ndryshme, synon ta bëjë tërheqës të nxënës e mësimi, duke përdorur mjete të larmishme konkretizuese, figura, tabela, foto, video dhe të tjera.

Praktikë e udhëhequr. Veprimtaritë në këtë etapë të mësimi kërkojnë që të udhëhiqen nga mësuesi dhe nxënësit i kryejnë ato sipas udhëzimeve a duke ndjekur modelin gjysmë të përgatitur.

Praktikë e pavarur. Nxënësit inkurajohen që t'i vazhdojnë veprimtaritë, por tashmë të pavarur dhe nxiten duke u dhënë sugjerime kur është e nevojshme.

HYRJE

Konceptimi dhe ndërtimi i librit për mësuesin/en

EDUKATË FIGURATIVE 3

Arti figurativ është pjesë e kulturës dhe shërben si mjet universal komunikimi e interpretimi të ideve e mesazheve dhe të emocioneve individuale e kolektive. Arti figurativ përfshin krijimtarinë artistike autoriale, por edhe elemente të trashëgimisë kulturore lokale, kombëtare e universale, të manifestuara përmes kulturës, artefakteve, objekteve dhe krijimtarisë popullore (këngët, vallet, lojërat, legendat, përrallat, mitet etj.).

Edukimi artistik u mundëson nxënësve që të kenë vizion, të planifikojnë dhe të caktojnë qëllime, të përcaktojnë metoda të ndryshme si t'i arrijnë ato qëllime, të identifikojnë alternativat, t'i rishikojnë ato, të zgjidhin probleme, të imagjinojnë, të punojnë në grupe dhe të zbatojnë vetëdisiplinë, durim, përqendrim, guxim dhe iniciativë. Me të gjitha këto veprime në fushën mësimore Artet, nxënësit përdorin tërë potencialin e tyre emocional dhe krijues në mënyrë unike. Të mësuarit përmes arteve e mundëson një nivel të të menduarit më specifik, më krijues dhe më të avancuar, të bazuar në gjykim dhe imagjinatë.

Udhëzime metodologjike

Artet edukojnë në mënyrë të suksesshme për arritjen e kompetencave të parapara në kurrikulën e Kosovës, vetëm nëse gjatë mësimdhënies zbatohen në mënyrë të duhur parimet didaktike dhe metodike përkatëse në secilën prej lëndëve mësimore në fushën Artet.

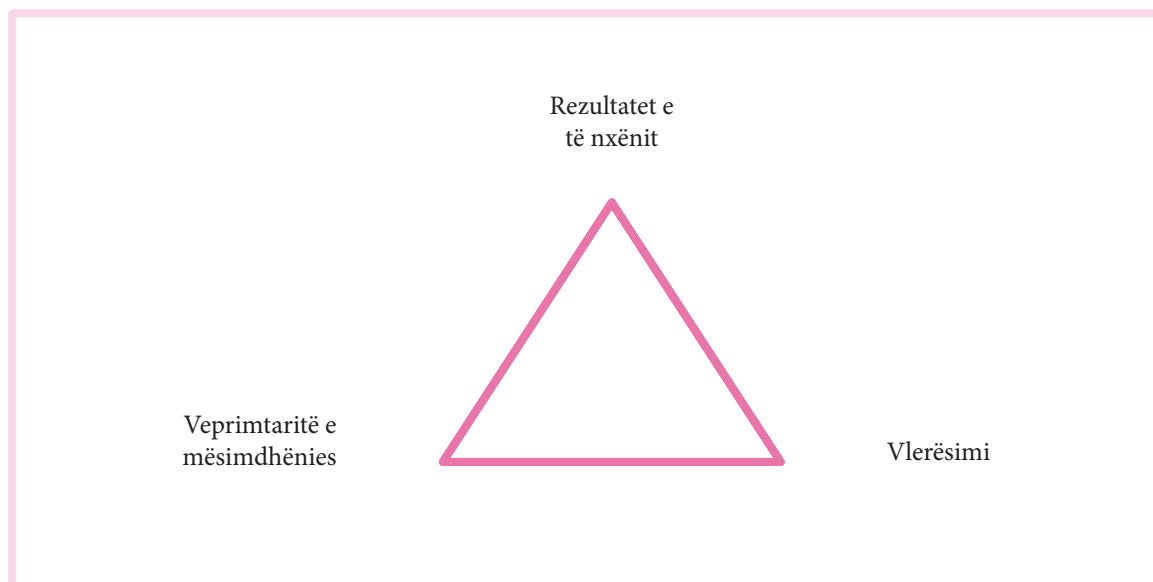
Metodologjia e mësimdhënies në lëndët artistike përfshin teknika dhe metoda mësimore specifike për zhvillimin e kompetencave artistike. Në këtë nivel, duhet të përdoren kryesisht loja krijuese, intuïta, mësimdhënia e integruar, e diferencuar (në bazë të prirjeve dhe interesimeve individuale të nxënësit), si dhe qasja konstruktive e të nxënësit me nxënësin në qendër. Përjetimi artistik, nxitja e kërkshorisë, e imagjinatës, liria e të shprehurit dhe inkurajimi i krijimtarisë janë parimet kryesore të metodologjisë së mësimdhënies në fushën e arteve.

Metodologjia ndërvepruese në mësimdhënie dhe të nxënësit

Ky libër është hartuar për t'ju pajisur me metodologjinë ndërvepruese në ndërtimin e dijeve dhe formimit e shkathtësive. Ai i trajton temat mësimore në përputhje me "Kurrikulën Bërthamë për klasën përgatitore dhe arsimin fillor të Kosovës" (2016), si dhe të gjitha dokumentet dhe udhëzimet administrative në fuqi, ku është mbështetur metodologjia me të gjitha elementet përbërëse, duke filluar me kontributin në kompetencat kryesore dhe rezultatet e të nxënësit të fushës, rezultatet specifike të të nxënësit të njësive mësimore, mjetet e punës, ecurinë metodologjike të orës së mësimi e deri te vlerësimi i nxënësve. Një nga risitë e këtij libri është se përmban edhe një rubrikë: *Reflektim për rrjedhën e orës mësimore*. Qëllimi i kësaj rubrike është që t'ju ndihmojë të mbani shënime për punën tuaj në klasë, arritjet, por edhe kur nuk mund t'i arrini ato, dhe më pas të reflektoni kur të bëni përsëritje, të kontrolloni dijet dhe të bëni vlerësimin e nxënësve, por edhe kur të zhvilloni mësimin një vit apo disa vjet më pas.

Në aspektin metodologjik të hartimit të modeleve orientuese për çdo orë mësimi, është treguar kujdes i veçantë në harmonizimin e të gjitha veprimtarive. Marrëdhëniet midis rezultateve të të nxënësit - procedurave të mësimdhënies dhe të nxënësit - vlerësimit, përbëjnë atë që në metodologjinë e sotme quhet

‘trekëndëshi magjik’. Ky trekëndësh paraqet marrëdhënien koherente midis rezultateve të të nxënës, veprimtaritë e mësimdhënies/të nxënës dhe vlerësimin. Këta tre komponentë janë në koherencë me njëri-tjetrin, me qëllim që nxënësit të inkurajohen për të mësuar, të jenë pjesëmarrës aktivë në ndërtimin e dijes dhe të shkathtësive.

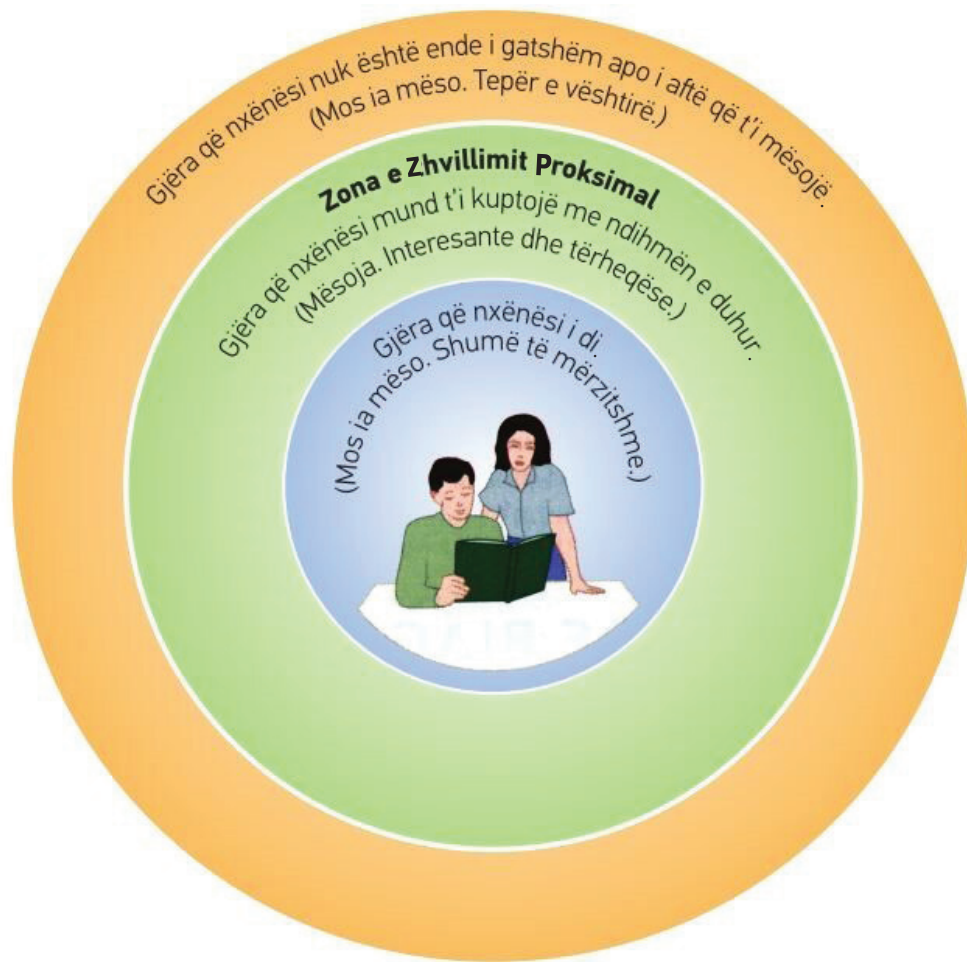
Zgjeroni dhe thelloni dijet Për më shumë lexoni në: Musai. B. (2014) *Metodologji e mësimdhënies*. Tiranë: CDE, faqe 101-128.

Metodologjia e çdo teme zhvillohet në mënyrë pamore rreth mësimit të librit të nxënësit, e cila ju ndihmon ta shikoni atë pa pasur nevojën që ta keni pranë. Përdorimi i kësaj mënyre të paraqitjes metodologjike të mësimit ka dhënë rezultate mjaft të mira.

Zgjeroni dhe thelloni dijet Për më shumë lexoni në: Woolfolk. A. (2011) *Psikologji edukimi*. Tiranë: CDE, faqe 47-51.

Metodologjia ndërvepruese ka si qëllim përfshirjen aktive të nxënësve në ndërtimin e dijes dhe formimin e shprehive. Zhvillimi i nxënësve që mendojnë në mënyrë kritike e që janë krijues është në qendër të metodave të mësimdhënies, të mënyrave të të nxënës dhe të çdo veprimtarie tjetër, me synim zhvillimin e shprehive të të menduarit të nivelit të lartë. Por, nga ana tjetër, jemi mbështetur edhe në parimet e psikologjisë së edukimit, kryesisht të zhvillimit njohës sipas moshave, me konsideratë të veçantë Zonën e Zhvillimit Proksimal të Vigotskit, e cila është zona midis nivelit aktual të zhvillimit të fëmijës, sipas përcaktimit të aftësive për zgjidhjen e pavarur të problemeve dhe nivelit të zhvillimit që fëmija është në gjendje të arrijë, përmes orientimit të të rriturve, apo në bashkëpunim me bashkëmoshtarët e tij më të aftë. Kjo është një hapësirë dinamike ku mësimdhënia mund të japë rezultate e ndodhet diku midis asaj që nxënësi di dhe asaj që nxënësi nuk është gati të mësojë. Zona e Zhvillimit Proksimal është hapësira e mësimit midis së mërzitshmes dhe së pamundurës. Në këtë hapësirë, mbështetja nga mësuesi apo nga një bashkëmoshtar mund të bëjë që mësimi të japë rezultate.

Burimi: *Psikologji edukimi*, (faqe 47), A. Woolfolk, 2011. Botuar në Tiranë: CDE

Zgjeroni dhe thelloni dijet

Për më shumë lexoni në: Woolfolk. A. (2011) *Psikologji edukimi*. Tiranë: CDE, faqe 32-36.

Rezultatet e të nxënës për kompetencat kryesore të shkallës 2

I Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit – Komunikues efektiv	
1.	Lexon me zë drejt një tekst letrar apo jolettrar, të palexuar më parë.
2.	Shkruan një tekst deri në një faqe (500 fjalë) e më shumë për një temë të caktuar.
3.	Dëgjon në mënyrë aktive prezantimin e tjetrit dhe merr pjesë në diskutim, duke u paraqitur me të paktën dy ndërhyrje, pyetje, komente apo sqarime për temën e dhënë.
4.	Shpreh qëndrimin për ngjarjen apo për performancën dhe emocionet e veta që i ka përjetuar gjatë shikimit të një filmi, të një dokumentari të përshatshëm për moshën e vet, gjatë leximit të një libri, një interpretimi muzikor, një ekspozite, një recitimi apo dramatizimi, në njërin nga format shprehëse, si: me të folur, me shkrim, me vizatim, me mimikë, me lëvizje etj.
5.	Merr pjesë në organizimin e një shfaqjeje artistike në harmoni me moshën e vet, duke përdorur forma të ndryshme të të shprehurit.
6.	Identifikon personazhet kryesore të një tregimi, drame, filmi, kënge apo ndonjë ngjarjeje nga jeta, bën dallimin e tyre duke bërë një listë me vetitë që i pëlqejnë dhe që nuk i pëlqejnë tek ata, diskuton rreth tyre, performon rolin e njërit prej personazheve në bashkëveprim me moshatarë.
7.	Shpreh në formë verbale dhe të shkruar fjali të thjeshta në gjuhë të huaj dhe përkthen në gjuhë amtare fjali të tjera të thjeshta që i dëgjon nga mjetet auditive, audiovizuale apo nga mësimdhënësi në gjuhë të huaj, të dhëna si detyrë.
8.	Prezanton një temë të caktuar para të tjerëve në kohëzgjatje deri në 10 minuta, duke përdorur TIK-un apo teknologji tjetër, u përgjigjet pyetjeve të bëra nga të tjerët, si dhe bën pyetje gjatë dhe pas prezantimit, për të vazhduar më tej me kërkimin e informatave të tjera.

II. Kompetenca e të menduarit – Mendimtar kreativ	
1.	Identifikon veçoritë e përbashkëta dhe dalluese ndërmjet objekteve, qenieve të gjalla, dukurive apo ngjarjeve, të dhëna në detyrë; i paraqet ato para të tjerëve përmes njëres nga format shprehëse.
2.	Identifikon çështjet e njëjta, dalluese ose kryesore të një teme apo ngjarjeje të njëjtë, por të nxjerra nga dy a më shumë burime të ndryshme të informacionit (tekst mësimor, gazetë, internet, burime njerëzore apo burime të tjera).
3.	Paraqet për diskutim argumentet për pajtueshmërinë ose kundërshtimin për një mendim e qëndrim të shprehur apo sjellje të manifestuar nga një apo më shumë persona (në klasë/shkollë apo jashtë saj).
4.	Zgjidh problemin dhe detyrën e dhënë nga gjuha, aritmetika, gjeometria, shkenca e natyrës, shoqëria ose fusha të tjera dhe jep një shembull e më shumë nga jeta e përditshme kur një qasje e tillë mund të përdoret në situata të ngjashme.
5.	Ndërton tekste, objekte, animacione apo gjëra të tjera në bazë të imagjinatës, duke përdorur me kujdes udhëzimet dhe elementet apo materialet e dhëna.
6.	Përshkruan dukurinë e caktuar (natyrore, shoqërore-historike) në njërin nga format shprehëse, duke veçuar ndryshimet që ndodhin apo kanë ndodhur në mjedisin që e rrethon e që janë rrjedhojë e kësaj dukurie.
7.	Paraqet dhe arsyeton me argumente mënyrën e zgjidhjes së një problemi/detyrë të caktuar të fushave të ndryshme (matematikore, gjuhësore, të shkencave të natyrës, shoqërore, të arteve, shëndetësore etj.) në kohëzgjatje prej 6-10 minutash.
8.	Dallon lëndët, trupat, objektet, dukuritë natyrore apo shoqërore, të dhëna në detyrë sipas karakteristikave (përbërjes, vetive, shndërrimeve apo pozitive në kohë e hapësirë dhe bashkëveprimet) të tyre.

III. Kompetenca e të nxënës – Nxënës i suksesshëm	
1.	Parashtron pyetje që nxisin debat për temën/problemin e dhënë dhe u jep përgjigje pyetjeve të bëra nga të tjerët përmes njërës nga format e shprehjes.
2.	Shfrytëzon burime të ndryshme të informacionit me rastin e përgatitjes së një teme të caktuar.
3.	Identifikon dhe krahason informatat e njohura me ato të panjohura për një temë, çështje apo ngjarje të caktuara, duke përdorur teknika të ndryshme (p.sh., duke i shenjuar me shenja të ndryshme).
4.	Ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në burime të tjera për të realizuar një veprim, aktivitet apo detyrë konkrete që kërkohet prej tij/saj.
5.	Krahason përparimin e vet me përvojën paraprake gjatë kryerjes së një detyre apo një aktiviteti të caktuar.
6.	Përdor dosjen personale si mjet për identifikimin e përparësive dhe mangësive të veta në fusha të caktuara dhe bën një plan për mënyrën e korrigjimeve të nevojshme.
7.	Identifikon cilësitë e veta që i posedon dhe cilësitë e nevojshme që duhet t'i zhvillojë për të nxënë një detyrë apo aktivitet të caktuar dhe për të bashkëpunuar me të tjerët.
8.	Menaxhon sjelljet e veta, materialet/mjetet dhe kohën që ka në dispozicion gjatë kryerjes së një detyre/aktiviteti individual apo të përbashkët në klasë/shkollë apo jashtë saj.
9.	Përdor dhe zbaton në mënyrë efektive informatën/njohurinë për zgjidhjen e një problemi/detyre të caktuar përmes shfrytëzimit të TIK-ut apo teknologjisë tjetër; prezanton përvojën e vet para të tjerëve për 6-10 minuta.

IV. Kompetenca për jetë, për punë dhe për mjedis – Kontribues produktiv	
1.	Përgatit një autobiografi në të cilën prezanton veten me të dhënat personale dhe me prirjet për fusha të caktuara, duke i gjetur të përbashkëtat me profesionet e dëshiruara.
2.	Përgatit një plan pune për një javë dhe specifikon aktivitetet më me prioritet duke arsyetuar përzgjedhjen e tyre.
3.	Përgatit një projekt të vogël duke veçuar aktivitetet kryesore për një çështje që e preokupon atë, shkollën apo lagjen dhe përcakton elementet e tjera që e bëjnë më të zbatueshëm, si: kohën, vendin, materialet, mjetet e nevojshme për bërjen/kryerjen e tyre etj.
4.	Diskuton në grup për gjendjen e mjedisit që e rrethon, të incizuar më parë (si: vëzhgim, fotografim etj.) dhe bën një listë në bashkëpunim me anëtarët e grupit për aktivitetet e mundshme për mbikëqyrjen dhe përmirësimin e gjendjes.
5.	Debaton me moshatarë për mënyrën e sjelljes së nxënësve në klasë-laborator, në shkollë dhe në mjedise të tjera apo për një grup të caktuar njerëzish për një situatë të caktuar, duke mbrojtur idetë e veta me shembuj konkretë.
6.	Identifikon ushqimet më të shpeshta, materialet e tjera shpenzuese të familjes apo harxhimet vetjake dhe llogarit shpenzimet për një javë; të dhënat e gjetura i paraqet në formë tabelare/grafike apo në një formë tjetër.
7.	Lexon etiketën, udhëzuesin e produkteve të ndryshme (rrobave, ushqimit, barnave apo të teknikës) dhe jep sqarim për prejardhjen, përmbajtjen, përdorimin, mënyrën e mirëmbajtjes apo për rreziqet në rast mospërdorimi të drejtë - adekuat.
8.	Paraqet në formë tabelare, grafike, të vizatimit apo në një formë tjetër aktivitetet e kujdesit që i bën ndonjë qenieje të gjallë, të cilat i mundësojnë zhvillimin, rritjen apo ruajtjen e shëndetit të tij/saj.

V. Kompetenca personale – Individ i shëndoshë

1.	Prezanton para të tjerëve mënyrën e zbatimit të rregullave themelore të higjienës personale (fizike, të veshmbathjes, të gjësendeve personale) dhe të higjienës së mjedisit, ku jeton dhe vepron, përmes formave të ndryshme të shprehjes.
2.	Merr pjesë në aktivitete fizike - lojëra lëvizore dhe në lojëra sportive, bën përpjekje për arritjen e standardeve të përcaktuara, luan fer, menaxhon emocionet e veta dhe prezanton para të tjerëve gjendjen fizike dhe shpirtërore pas realizimit të një aktiviteti fizik apo loje sportive.
3.	Përgatit një listë (me njërin nga format e shprehjes, shkrim, vizatim etj.) me ushqimet që i konsumon familja, duke i renditur ato sipas kalorisë dhe, më pas, i klasifikon në ushqime të shëndetshme dhe më pak të shëndetshme.
4.	Lexon të dhënat në paketim të ushqimit dhe diskuton në grup për këto të dhëna (vlerat ushqyese, afatet e prodhimit etj.).
5.	Identifikon përparësitë dhe mangësitë e personalitetit të vet dhe jep mendime për mënyrën e përmirësimit, në forma të ndryshme shprehëse.
6.	Propozon alternativa për zgjidhjen konstruktive të një konflikti ndërpersonal duke i analizuar paraprakisht me kujdes rrethanat që kanë shkaktuar konfliktin, ndan përvojat, mendimet dhe ndjenjat e veta me anëtarët e grupit.
7.	Dallon dhe përshkruan rolet e personave dhe shërbimeve të nevojshme për kërkimin e ndihmës në situata të caktuara të rrezikut të shëndetit të vet, fizik dhe mendor.
8.	Bashkëpunon në mënyrë aktive me të gjithë moshatarët (pavarësisht prejardhjes së tyre, aftësive dhe nevojave të veçanta) për arritjen e një qëllimi të përbashkët (projekti/aktiviteti në bazë klase/shkolle apo jashtë saj).
9.	Përkujdeset për mjedis të shëndoshë në rrethanat në të cilat realizon një aktivitet të caktuar, duke i krijuar vetes dhe pjesëmarrësve të tjerë kushte të përshtatshme të punës (ajrosje, shfrytëzim të dritës, shfrytëzim maksimal të hapësirës, mbajtje të pastërtisë, mbajtje të rregullt të sendeve që e rrethojnë etj.).

VI Kompetenca qytetare – Qytetar i përgjegjshëm

1.	Paraqet në forma të ndryshme të drejtat dhe përgjegjësitë e pjesëtarëve të familjes së vet dhe i diskuton ato me të tjerët, më pas i krahason me të drejtat dhe përgjegjësitë e nxënësve, mësuesve dhe stafit menaxhues në shkollë apo me pjesëtarët e ndonjë institucioni.
2.	Shpreh, dëgjon dhe respekton mendimin e secilit anëtar dhe bashkërisht vendos për mënyrat e përfundimit të një aktiviteti të përbashkët.
3.	Propozon vlera shoqërore që janë të rëndësishme të kultivohen në klasë, në shkollë apo në familje (si p.sh., besimi i ndërsjellë, toleranca, solidariteti, respekti-mirësjellja etj.) dhe me shembull konkret përshkruan ndonjë situatë ku gjen shprehje ndonjëra nga to.
4.	Manifeston veprime që shprehin mirësjellje në situata të ndryshme dhe me shembull konkret tregon përdorimin e tyre në klasë/shkollë, në familje e në komunitet.
5.	Propozon dhe ndan mendimin me shokët/shoqet e klasës për procedurën e zgjedhjes së anëtarëve të grupeve të aktiviteteve të ndryshme me karakter mësues, të këshillave në klasë apo në shkollë, përbërjen dhe rolin e tyre.
6.	Merr pjesë në hartimin e rregullave të lojës, në klasë, në shkollë (p.sh., si propozues rregullash, menaxhues i propozimeve nga të tjerët etj.) dhe argumenton rëndësinë e respektimit të ndonjëres rregull të propozuar në forma të ndryshme të shprehjes, duke parashikuar pasojat e moszbatimit të saj.
7.	Identifikon dy e me shumë organizime shoqërore dhe përshkruan (në formë të shkruar apo në ndonjë formë tjetër) mënyrat/mundësitë se si njerëzit e ndryshëm me përvoja të ndryshme mund të organizojnë diçka të përbashkët.
8.	Prezanton në mënyrë kronologjike ndryshimet e familjes dhe të rrethit në aspekte të ndryshme (si: objektet e banimit, festat, veshjet, ushqimet - mënyra e të ushqyerit, menaxhimi i ekonomisë familjare, të drejtat, përgjegjësitë dhe vendimmarrja në familje etj.) ose disa nga personalitetet dhe ngjarjet kryesore të popullit të vet, duke e dalluar të tashmen nga e kaluara.
9.	Paraqet me shembuj konkretë sjelljet që duhen manifestuar në rast rreziku nga fatkeqësitë natyrore apo të krijuara nga njeriu, si: zjarri, vërshimi, tërmeti, komunikimi me njerëz të panjohur etj.

REZULTATET E TË NXËNIT TË FUSHËS ARTET **Shkalla 2**

I. NJOHURITË, TË KUPTUARIT DHE SHKATHTËSITË	
1. Krijimtaria dhe performanca artistike Nxënësit, sipas prirjes, dispozitave dhe interesimit individual, zhvillojnë shkathtësi të ndryshme për interpretim artistik në aktivitete artistike muzikore, pamore, vallëzim, aktrim etj.	
Nxënësi/ja zhvillon shkathtësitë performuese (interpretuese) në një apo në më shumë vepër- rimtari artistike:	
1.	Këndon individualisht dhe në grup, këngë e melodi sipas imitimit dhe notacionit muzikor me simbole (lule, flutura, katrorë etj.);
2.	Ritmizon vargje, ritme me zë dhe me vegla muzikore sipas imitimit dhe notacionit muzikor me simbole;
3.	Krijon forma të ndryshme dy dhe tridimensionale, duke përdorur teknika të ndryshme figurative dhe aplikative;
4.	Luan në instrumente muzikore fëmijërore (të Orfit dhe populllore) sipas prirjes dhe mundësive interpretuese (muzike);
5.	Lëviz dhe vallëzon sipas muzikës së dëgjuar, tekstit dramatik ose mesazhit artistik që dëshiron të shprehë;
6.	Krijon ritme e melodi me zë ose instrumente muzikore në bazë të ritmit ose tekstit poetik;
7.	Krijon lëvizje origjinale kreative sipas muzikës, tekstit letrar ose situatës së caktuar (vallëzim, dramë);
8.	Krijon elemente origjinale në interpretimin e rolit të caktuar dhe paraqitjes skenike.
2. Gjuha dhe komunikimi artistik	
Nxënësit njohin dhe përdorin elementet dhe parimet e gjuhës artistike, proceset dhe teknikat themelore të krijimtarisë artistike në muzikë, arte pamore, art dramatik dhe në vallëzim.	
Nxënësi/ja:	
1.	Identifikon dhe përdor në mënyrë origjinale dhe kreative elementet artistike për komunikim artistik të ideve e mesazheve të tyre, p.sh.: njeh dhe përdor mënyra të ndryshme të trajtimit të elementeve shprehëse (ritmin, melodinë, harmoninë, formën, dinamikën, tempon, karakterin shprehës, vijat, ngjyrat, formën, lëvizjet, gjestet, emocionin etj.) për të komunikuar idetë personale, mesazhet, emocionet etj.
3. Relacioni art-shoqëri	
Nxënësit kuptojnë zhvillimin dhe ndikimin e artit në shoqëri dhe anasjelltas në kontekstin historik, social dhe kulturor.	
Nxënësi/ja:	
1.	Rinjah vepra artistike ndaj të cilave është ekspozuar gjatë mësimit (rinjah këngën, veprën muzikore, pikturën etj.);
2.	Emërton dhe dallon gjinitë dhe zhanret e ndryshme artistike;
3.	Prezanton funksionin e disa institucioneve të ndryshme artistike;
4.	Dallon, krahason dhe prezanton krijues, performues dhe formacione interpretuese të zhanreve dhe stileve të ndryshme artistike në nivel kombëtar dhe atë global.

4. Çmuarja dhe vlerësimi estetiko-artistik

Nxënësit aplikojnë gjykim dhe vlerësim kritik të veprave artistike në muzikë, arte pamore, art dramatik dhe vallëzim, duke u bazuar në të kuptuarit e filozofisë së artit dhe parimet estetike.

Nxënësi/ja:

1.	Shpreh reagimin personal e emocional ndaj përjetimit të veprës artistike me disa fjali të thjeshta gjatë bisedës dhe vrojtimit, me lëvizje, mimikë, me mjete shprehëse të tjera etj.;
2.	Çmon dhe vlerëson performancën/krijimet artistike vetanake dhe të tjerëve me fjalor shumë të thjeshtë (p.sh., ai/ajo këndoi mirë, pastër, më pëlqejnë ngjyrat që ke përdorur, nuk e ke vizatuar mirë formën e topit etj.).

II. QËNDRIMET DHE VLERAT që zhvillohen te nxënësi/ja:

- Qëndrimi pozitiv ndaj artit dhe së bukurës në natyrë dhe në art;
- Qëndrimi pozitiv ndaj trashëgimisë kulturore kombëtare;
- Qëndrimi pozitiv dhe respekti ndaj kulturave të ndryshme;
- Bashkëpunimi dhe përgjegjësia;
- Përqendrimi dhe durimi.

III. AFTËSITË DHE SHKATHTËSITË që zhvillohen te nxënësi/ja:

- Të vërejturit/të dëgjuarit/aftësitë perceptuese (aftësia për të vërejtur dhe për të dalluar ritmin dhe harmoninë tingullore, harmoninë e ngjyrave, formave, strukturave, karaktereve, lëvizjeve etj.);
- Aftësitë përjetuese artistike;
- Vëmendja dhe memorizimi;
- Vullneti dhe motivacioni;
- Imagjinata dhe krijimtaria;
- Iniciativa dhe interesimi;
- Shkathtësitë muzikore;
- Shkathtësitë lëvizore;
- Shkathtësitë shprehëse figurative;
- Komunikimi dhe të shprehurit artistik multidisiplinar;
- Shkathtësia për punë ekipore;
- Të menduarit analitik, kritik dhe krijues.

Planifikimi vjetor i temave mësimore për fushën e kurrikulës: Artet Klasa III

TEMAT MËSIMORE TË SHPËRNDARA GJATË MUAJVE					
Lëndët e fushës kurrikulare	Gjysmëvjetori (I)		Gjysmëvjetori (II)		Rezultatet e kompetencave (Rezultatet e të nxënit për shkallë)
Edukatë figurative	Vizatimi	Piktura	Skulptura - arti në hapësirë	Format, modelimi dhe skulptura	Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit – Komunikues efektiv 3,5,8 Kompetenca e të menduarit – Mendimtar kreativ 1,2,4,5,8 Kompetenca e të nxënit – Nxënës i suksesshëm 1,4,7,8 Kompetenca për jetë, për punë dhe për mjedis – Kontribues produktiv 3,4 Kompetenca personale – Individ i shëndoshë 5,8 Kompetenca qytetare – Qytetar i përgjegjshëm 6,2
	Piktura	Skulptura - arti në hapësirë	Disenji dhe grafika Vizatimi nëpër kohë Llojet, teknikat dhe përdorimi i tyre	Profesione dhe shkathhtësi kreative Objekte dhe artefakte Projekte dhe shembuj Galeria dhe ekspozimet Analiza e punimeve Vlerësimi individual Përshkrimi i punimeve	
	Gjithsej 8 orë	Gjithsej 8 orë	Gjithsej 11 orë	Gjithsej 10 orë	

PLANI DYMUJOR: SHTATOR—TETOR

Lënda mësimore: Edukatë figurative

Fusha e kurrikulës: Artet

Klasa: III

Temat mësimore: Vizatimi, piktura

Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës që synohet të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave: I. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit – Komunikues efektiv

I.1	Lexon me zë një tekst letrar apo joletrar të palexuar më parë.
I.2	Shkruan një tekst deri në një faqe, 500 fjalë e më shumë për një temë të caktuar.
I.3	Dëgjon në mënyrë aktive prezantimin e tjetrit dhe merr pjesë në diskutim, duke u paraqitur me të paktën dy ndërhyrje; pyetje, komente apo sqarime për temën e dhënë.
I.5	Merr pjesë në organizimin e një shfaqjeje artistike në harmoni me moshën e vet, duke përdorur forma të ndryshme të të shprehurit.
I.8	Prezanton një temë të caktuar para të tjerëve në kohëzgjatje deri në 10 minuta duke përdorur TIK-un apo teknologji tjetër, u përgjigjet pyetjeve të bëra nga të tjerët si dhe bën pyetje gjatë dhe pas prezantimit, për të vazhduar më tej me kërkimin e informatave të tjera.

Kompetenca e të menduarit – Mendimtar kreativ

II.1	Identifikon veçoritë e përbashkëta dhe dalluese ndërmjet objekteve, qenieve të gjalla, dukurive apo ngjarjeve, të dhëna në detyrë; i paraqet ato para të tjerëve përmes njërës nga format shprehëse.
II.2	Identifikon çështjet e njëjta, dalluese ose kryesore të një teme apo ngjarjeje të njëjtë, por të nxjerra nga dy a më shumë burime të ndryshme të informacionit (tekst mësimor, gazetë, internet, burime njerëzore apo burime të tjera).
II.4	Zgjidh problemin dhe detyrën e dhënë nga gjuha, aritmetika, gjeometria, shkenca e natyrës, shoqëria ose fusha të tjera dhe jep një shembull e më shumë nga jeta e përditshme kur një qasje e tillë mund të përdoret në situata të ngjashme.
II.5	Ndërtton tekste, objekte, animacione, apo gjëra të tjera në bazë të imagjinatës duke përdorur me kujdes udhëzimet dhe elementet apo materialet e dhëna.
II.8	Dallon lëndët, trupat, objektet, dukuritë natyrore apo shoqërore të dhëna në detyrë sipas karakteristikave (përbërjes, vetive, shndërrimeve apo pozitive në kohë e hapësirë dhe bashkëveprimet) të tyre.

Kompetenca e të nxënit – Nxënës i suksesshëm

III.1	Parashtron pyetje që nxisin debat për temën/problemin e dhënë dhe u jep përgjigje pyetjeve të bëra nga të tjerët përmes njërës nga format e shprehjes.
III.4	Ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në burime të tjera për të realizuar një veprim, aktivitet apo detyrë konkrete që kërkohet prej tij/saj.
III.7	Identifikon cilësitë e veta që i posedon dhe cilësitë e nevojshme që duhet t'i zhvillojë për të nxënë një detyrë apo aktivitet të caktuar dhe për të bashkëpunuar me të tjerët.
III.8	Menaxhon sjelljet e veta, materialet/mjetet dhe kohën që ka në dispozicion gjatë kryerjes së një detyre/aktiviteti individual apo të përbashkët në klasë/shkollë apo jashtë saj.

Kompetenca për jetë, për punë dhe për mjedis – Kontribues produktiv

IV.3	Përgatit një projekt të vogël duke veçuar aktivitetet kryesore për një çështje që e preokupon atë, shkollën apo lagjen dhe përcakton elementet e tjera që e bëjnë më të zbatueshëm, si: kohën, vendin, materialet, mjetet e nevojshme për bërjen/kryerjen e tyre etj.
IV.4	Diskuton në grup për gjendjen e mjedisit që e rrethon, të incizuar më parë (si: vëzhgim, fotografim etj.) dhe bën një listë në bashkëpunim me anëtarët e grupit për aktivitetet e mundshme për mbikëqyrjen dhe përmirësimin e gjendjes.

Kompetenca personale – Individ i shëndoshë

V.5	Identifikon përparësitë dhe mangësitë e personalitetit të vet dhe jep mendime për mënyrën e përmirësimit, në forma të ndryshme shprehëse.
V.8	Bashkëpunon në mënyrë aktive me të gjithë moshatarët (pavarësisht prejardhjes së tyre, aftësive dhe nevojave të veçanta) për arritjen e një qëllimi të përbashkët (projekti/aktiviteti në bazë klase/shkolle apo jashtë saj).

Kompetenca qytetare – Qytetar i përgjegjshëm

VI.2	Shpreh, dëgjon dhe respekton mendimin e secilit anëtar dhe bashkërisht vendos për mënyrat e përfundimit të një aktiviteti të përbashkët.
-------------	--

Rezultatet e të nxëniet të fushës kurrikulare të shkallës që synohet të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave:

1.3	Krijon forma të ndryshme dy dhe tridimensionale duke përdorur teknika të ndryshme figurative dhe aplikative.
2.1	Identifikon dhe përdor në mënyrë origjinale dhe kreative elementet artistike për komunikim artistik të ideve e mesazheve të tyre, p.sh. njeh dhe përdor mënyra të ndryshme të trajtimit të elementeve shprehëse (ritmin, melodinë, harmoninë, formën, dinamikën, tempon, karakterin shprehës, vijat, ngjyrat, formën, lëvizjet, gjestet, emocionin etj.) për të komunikuar idetë personale, mesazhet, emocionet etj.
3.1	Rinjuh vepra artistike ndaj të cilave është ekspozuar gjatë mësimin (rinjuh këngën, veprën muzikore, pikturën etj.).
3.3	Prezanton funksionin e disa institucioneve të ndryshme artistike.
4.2	Komenton veprat artistike dhe shquan elementet karakteristike shprehëse të përdorura p.sh. ky vizatim është i mirë, ose forma e pemës nuk është mirë, për shkak se....ai/ajo këndoi mirë me ritëm, por melodia nuk ishte e saktë etj. Mua nuk më pëlqen që ke përdor me tepri ngjyrën x, sepse... pra me gjykim kritik për aq sa lejon moshën dhe aftësia e tyre përjetuese e veprave).

Temat mësimore	Rezultatet e të nxënimit për tema mësimore RNL	Njësitë mësimore	Koha mësimore (orë mësimore)	Metodologjia e mësimdhënies	Metodologjia e vlerësimit	Ndërlidhja me lëndët e tjera, me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore	Burimet
Vizatimi	- Nxënësit krijojnë forma artistike duke përdorur në mënyrë kreative dhe origjinale materialet, teknikat dhe mjetet shprehëse të artit;	1. Njohja dhe përdorimi i mjeteve	8	- Mësimdhënie dhe nxënie me nxënësin në qendër dhe gjithëpërfshirja;	Vlerësim formativ;	Gjuhë amtare	<i>Edukatë figurative 3</i>
Piktura	- Nxënësit krijojnë forma të ndryshme dy dhe tridimensionale duke përdorur teknika të ndryshme figurative dhe aplikative;	2. Llojet e vijave		- Mësimdhënie dhe nxënie të bazuar në arritjen e kompetencave.	Vlerësimi sumativ.	Njeriu dhe natyra	Burime nga interneti
	- Përdor lloje të ndryshme të vijave për të krijuar figura e objekte;	3. Vjeshta na sjell fruta dhe veprojmë		- Mësimdhënie dhe nxënie të bazuar në arritjen e kompetencave.		Shkathyesi për jetë	
	- Vizaton së paku një peizazh duke përdorur vijat dhe format e tyre;	4. Mjedi ku jetojmë		- Mësimdhënie dhe nxënie të bazuar në arritjen e kompetencave.		Matematikë	
	- Vizaton së paku një punim nga objektet (produktet) e ndryshme të natyrës së qetë;	5. Portreti		- Mësimdhënie dhe nxënie të bazuar në arritjen e kompetencave.		Edukimi për medie	
	- Skicon hapësirat e mbrendshme dhe të vizatojë së paku 1 vizatim sipas objekteve të vendosura në: klasë, shtëpi, teatër, galeri, kinema etj.;	6. Ngjyrat - kombinimi i tyre		- Mësimdhënie dhe nxënie të bazuar në arritjen e kompetencave.		Edukimi për paqe	
	- Skicon format e figurës së njeriut-portret;	7. Pastelet e thata dhe pastelet e yndyrshme		- Mësimdhënie dhe nxënie të bazuar në arritjen e kompetencave.		Edukimi për qytetari demokratike	
	- Njeh dhe përdor mjete të vizatimit (laps, lapsa me ngjyrë, pastela, flomastera;	8. Kolazhi		- Mësimdhënie dhe nxënie të bazuar në arritjen e kompetencave.		Globalizimi dhe ndërvlerësia	
	- Identifikon ngjyrat elementare (e verdhë, e kuqe, e kaltër) dhe kombinimet e dyta;			- Mësimdhënie dhe nxënie të bazuar në arritjen e kompetencave.		Zhvillimi i qëndrueshëm	
	- Përdor ngjyra dhe teknika të ndryshme (pastel, akuarel) për ngjyrosjen e dy punimeve;			- Mësimdhënie dhe nxënie të bazuar në arritjen e kompetencave.			
	- Krijon kontrast ngjyash në punime (kolazh, materiale) dhe të dallojë ndryshimet;			- Mësimdhënie dhe nxënie të bazuar në arritjen e kompetencave.			
	- Përdor ngjyrat nga lapsi dhe flomasterat dhe të përfitojë efekte tonike në punime.			- Mësimdhënie dhe nxënie të bazuar në arritjen e kompetencave.			

PLANI DYMUJOR: NËNTOR—DHJETOR

Lënda mësimore: Edukatë figurative

Fusha e kurrikulës: Artet

Klasa: III

Temat mësimore: Piktura

Skulptura - arti në hapësirë

Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës që synohet të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave: I. *Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit – Komunikues efektiv*

I.4	Shpreh qëndrimin për ngjarjen apo për performancën dhe emocionet e veta që i ka përjetuar gjatë shikimit të një filmi, të një dokumentari të përshtatshëm për moshën e vet, gjatë leximit të një libri, një interpretimi muzikor, një ekspozite, një recitimi apo dramatizimi, në njërën nga format shprehëse, si: me të folur, me shkrim, me vizatim, me mimikë, me lëvizje etj.

Kompetenca e të menduarit – Mendimtar kreativ

II.1	Identifikon veçoritë e përbashkëta dhe dalluese ndërmjet objekteve, qenieve të gjalla, dukurive apo ngjarjeve, të dhëna në detyrë; i paraqet ato para të tjerëve përmes njëres nga format shprehëse;
II.4	Zgjidh problemin dhe detyrën e dhënë nga gjuha, aritmetika, gjeometria, shkenca e natyrës, shoqëria ose fusha të tjera dhe jep një shembull e më shumë nga jeta e përditshme kur një qasje e tillë mund të përdoret në situata të ngjashme;
II.5	Ndërtton tekste, objekte, animacione apo gjëra të tjera në bazë të imagjinatës duke përdorur me kujdes udhëzimet dhe elementet apo materialet e dhëna.

Kompetenca e të nxënit – Nxënës i suksesshëm

III.2	Shfrytëzon burime të ndryshme të informacionit me rastin e përgatitjes së një teme të caktuar;
III.4	Ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në burime të tjera për të realizuar një veprim, aktivitet apo detyrë konkrete që kërkohet prej tij/saj;
III.5	Krahason përparimin e vet me përvojën paraprake gjatë kryerjes së një detyre apo një aktiviteti të caktuar;
III.6	Përdor dosjen personale si mjet për identifikimin e përparësive dhe mangësive të veta në fusha të caktuara dhe bën një plan për mënyrën e korrigjimeve të nevojshme;
III.7	Identifikon cilësitë e veta që i posedon dhe cilësitë e nevojshme që duhet t'i zhvillojë për të nxënë një detyrë apo aktivitet të caktuar dhe për të bashkëpunuar me të tjerët;
III.8	Menaxhon sjelljet e veta, materialet/mjetet dhe kohën që ka në dispozicion gjatë kryerjes së një detyre/aktiviteti individual apo të përbashkët në klasë/shkollë apo jashtë saj;
V.5	Identifikon përparësitë dhe mangësitë e personalitetit të vet dhe jep mendime për mënyrën e përmirësimit, në forma të ndryshme shprehëse;
V.8	Bashkëpunon në mënyrë aktive me të gjithë moshatarët (pavarësisht prejardhjes së tyre, aftësive dhe nevojave të veçanta) për arritjen e një qëllimi të përbashkët (projekti/aktiviteti në bazë klase/shkolle apo jashtë saj).

Kompetenca qytetare – Qytetar i përgjegjshëm

VI.2	Shpreh, dëgjon dhe respekton mendimin e secilit anëtar dhe bashkërisht vendos për mënyrat e përfundimit të një aktiviteti të përbashkët.
-------------	--

Rezultatet e të nxënit të fushës kurrikulare të shkallës që synohet të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave:

1.3	Krijon forma të ndryshme dy dhe tridimensionale duke përdorur teknika të ndryshme figurative dhe aplikative;
2.1	Identifikon dhe përdor në mënyrë origjinale dhe kreative elementet artistike për komunikim artistik të ideve e mesazheve të tyre, p.sh, njeh dhe përdor mënyra të ndryshme të trajtimit të elementeve shprehëse (ritmin, melodinë, harmoninë, formën, dinamikën, tempon, karakterin shprehës, vijat, ngjyrat, formën, lëvizjet, gjestet, emocionin etj.) për të komunikuar idetë personale, mesazhet, emocionet etj.

Temat mësimore	Rezultatet e të nxënit për tema mësimore RNL	Njësitë mësimore	Koha mësimore (orë mësimore)	Metodologjia e mësimdhënies	Metodologjia e vlerësimit	Ndërlidhja me lëndët e tjera, me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore	Burimet
Piktura	- Identifikon ngjyrat elementare (e verdhë, e kuqe, e kaltër) dhe kombinimet e dyta; - Përdor ngjyra dhe teknika të ndryshme (pastel, akualet) për ngjyrosjen e dy punimeve;	9. Përdorimi i flamasterave dhe i lapsave me ngjyra 10. Teknika e akualetit 11. Peizazh dimri	8	- Mësimdhënie dhe nxënie me nxënësin në qendër dhe gjithëpërfshirja;	Vlerësim formativ; Vlerësim sumativ.	Gjuhë amtare Njeriu dhe natyra Shkathhtësi për jetë	<i>Edukatë figurative 3</i> Burime nga interneti
Skulptura -artë në hapësirë	- Krijon kontrast ngjyash në punime (kolazh, materiale) dhe dallon ndryshimet; - Përdor ngjyrat ngs lapsi dhe flomasterat dhe përfiton efekte tonike në punime; - Kupton teknikën e akualetit dhe ngjyros së paku 2 punime (me ngjyra uji); - Njohja dhe përdorimi praktik i mjeteve të ngjyrosjes në piktura (lapsa me ngjyrë, flomastera, ngjyra uji, pastel, penel etj.); - Përdor materiale të ndryshme (të lehta) për krijime modelimi (3 dimensionale); - Arrin konkretizim modelimi të një figure gjeometrike me materiale të thjeshta modelimi; - Krijon figura simetrike me letër dhe materiale tjera praktike; - Krijon një figurë të adhruar me plastelinë nga filmat e animuar sipas personazhit; - Njohja dhe përdorimi i mjeteve të modelimit me mjete të lehta aplikuese (plastelinë, letra, tekstil etj.).	12. Materialet për pikturë 13. Format gjeometrike 14. Kafsha ime 15. Format me kënde 16. Teknika e plastelinës		- Mësimdhënie dhe nxënie të bazuar në arritjen e kompetencave; - Mësimdhënie dhe nxënie të bazuar në qasjen e integruar; - Mësimdhënie dhe nxënie të diferencuar.		Matematikë Edukimi për medie Edukimi për paqe Edukimi për qytet-ari demokratike Globalizimi dhe ndërvarësia Zhvillimi i qëndrueshëm	

PLANI TREMUJOR: JANAR—SHKURT—MARS

Lënda mësimore: Edukatë figurative

Fusha e kurrikulës: Artet

Klasa: III

Temat mësimore: Disenji dhe grafika,
Vizatimi nëpër kohë, llojet, teknikat dhe përdorimi
i ngjyrave, skulptura dhe arti në hapësirë

Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës që synohet të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave: *Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit – Komunikues efektiv*

I.4	Shpreh qëndrimin për ngjarjen apo për performancën dhe emocionet e veta që i ka përjetuar gjatë shikimit të një filmi, të një dokumentari të përshtatshëm për moshën e vet, gjatë leximit të një libri, një interpretimi muzikor, një ekspozite, një recitimi apo dramatizimi, në njërën nga format shprehëse, si: me të folur, me shkrim, me vizatim, me mimikë, me lëvizje etj.
------------	---

Kompetenca e të menduarit – Mendimtar kreativ

II.1	Identifikon veçoritë e përbashkëta dhe dalluese ndërmjet objekteve, qenieve të gjalla, dukurive apo ngjarjeve, të dhëna në detyrë; i paraqet ato para të tjerëve përmes njëres nga format shprehëse;
II.4	Zgjidh problemin dhe detyrën e dhënë nga gjuha, aritmetika, gjeometria, shkenca e natyrës, shoqëria ose fusha të tjera dhe jep një shembull e më shumë nga jeta e përditshme kur një qasje e tillë mund të përdoret në situata të ngjashme;
II.5	Ndërtton tekste, objekte, animacione apo gjëra të tjetra në bazë të imagjinatës duke përdorur me kujdes udhëzimet dhe elementet apo materialet e dhëna.

Kompetenca e të nxënit – Nxënës i suksesshëm

III.2	Shfrytëzon burime të ndryshme të informacionit me rastin e përgatitjes së një teme të caktuar;
III.4	Ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në burime të tjera për të realizuar një veprim, aktivitet apo detyrë konkrete që kërkohet prej tij/saj;
III.5	Krahason përparimin e vet me përvojën paraprake gjatë kryerjes së një detyre apo një aktiviteti të caktuar;
III.6	Përdor dosjen personale si mjet për identifikimin e përparësive dhe mangësive të veta në fusha të caktuara dhe bën një plan për mënyrën e korrigjimeve të nevojshme;
III.7	Identifikon cilësitë e veta që i posedon dhe cilësitë e nevojshme që duhet t'i zhvillojë për të nxënë një detyrë apo aktivitet të caktuar dhe për të bashkëpunuar me të tjerët;
III.8	Menaxhon sjelljet e veta, materialet/mjetet dhe kohën që ka në dispozicion gjatë kryerjes së një detyre/aktiviteti individual apo të përbashkët në klasë/shkollë apo jashtë saj.

Kompetenca personale – Individ i shëndoshë

V.5	Identifikon përparësitë dhe mangësitë e personalitetit të vet dhe jep mendime për mënyrën e përmirësimit, në forma të ndryshme shprehëse;
V.8	Bashkëpunon në mënyrë aktive me të gjithë moshatarët (pavarësisht prejardhjes së tyre, aftësive dhe nevojave të veçanta) për arritjen e një qëllimi të përbashkët (projekti/aktiviteti në bazë klase/shkolle apo jashtë saj).

Kompetenca qytetare – Qytetar i përgjegjshëm

VI.2	Shpreh, dëgjon dhe respekton mendimin e secilit anëtar dhe bashkërisht vendos për mënyrat e përfundimit të një aktiviteti të përbashkët.
------	--

Rezultatet e të nxënës të fushës kurrikulare të shkallës që synohet të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave:

1.3	Krijon forma të ndryshme dy dhe tridimensionale duke përdorur teknika të ndryshme figurative dhe aplikative;
2.1	Identifikon dhe përdor në mënyrë origjinale dhe kreative elementet artistike për komunikim artistik të ideve e mesazheve të tyre, p.sh., njeh dhe përdor mënyra të ndryshme të trajtimit të elementeve shprehëse (ritmin, melodinë, harmoninë, formën, dinamikën, tempon, karakterin shprehës, vijat ngjyrat, formën, lëvizjet, gjestet, emocionin etj.) për të komunikuar idetë personale, mesazhet, emocionet etj.

Temat mësimore	Rezultatet e të nxënit për tema mësimore RNL	Njësitë mësimore	Koha mësimore (orë mësimore)	Metodologjia e vlerësimit	Ndërlidhja me lëndët e tjera, me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore	Burimet	
Skulptura -arti në hapësirë	- Përdor materiale të ndryshme (të lehta) për krijime modelimi (3 dimensionale); - Arrin konkretizim modelimi të një figure gjeometrike me materiale të thjeshta modelimi;	17. Krijojmë plastelinë	11	-	Gjuhë amtare	<i>Edukativë figurative 3</i>	
Disenji dhe grafika	- Krijon figura simetrike me letër dhe materiale të tjera praktike; - Krijon një figurë të adhruar me plastelinë nga filmat e animuar sipas përsonazhit;	18. Stampimi me forma		-	Njeriu dhe natyra	Burime nga interneti	
Vizatimi nëpër kohë	- Njohja dhe përdorimi i mjeteve të modelimit me mjete të lehta aplikuese (plastelinë, letra, tekstil etj.);	19. Ilustrim i përrallës			Matematikë		
Llojet, teknikat dhe përdorimi i tyre	- Kupton artin e shtypit të thjeshtë dhe riprodhimin grafik në shtypshkronjë, p.sh. vula, shtypi me kompjuter, libri, posteri etj.; - Realizon një ilustrim sipas një tregimi nga shkrimet, këngët ose filmi të zgjedhur; - Vizaton-disenjon figurën e një një heroit të pëlqyer; - Një shenjat (në rrugë, në TV, etj.) dhe të disenjojë 1 punim duke spjeguar kuptimin; - Njohja dhe përdorimi i mjeteve të shtypit dhe disenjimit (lapsa, flomastera, ngjyra, penel, letër, trëndësh, gomë, kompjuter etj.); - Përmes përjetimit artistik, nxënësit njohin, vërejnë dhe tregojnë elementet kryesore të gjuhës artistike nga fusha përkatëse; - Një llojet e vijave dhe vizatimeve, si dhe kupton përdorimin e tyre në vepra a; - Kupton dhe shpjegon rëndësinë e vizatimit dhe përdorimin në praktikë (p.sh. filmat e vizatuar, ilustrimet në libra, arkitektura e qytetit etj.); - Tregon së paku 1 vepër arti të artistëve të njohur nga realizimet me vizatim; - Shikon dhe të gjej iluzionin perceptues në pamjen arkitektonike të një qyteti; - Identifikon dhe shpjegon ngjyrat bazë dhe përzierjen e ngjyrave të dyta; - Një mënyrën e përdorimit të ngjyrave të ujit, akuarel, tempera; - Krijon një kolazh me format gjeometrike dhe diskuton mënyrën e realizimit; - Duke marrë shembuj të ndryshëm të komentojë përdorimin e ngjyrave në jetën e përditshme (flokët e individit, ngjyra e syve, veshjet, natyra sipas stinëve, makinat, ndërtesat; - Bisedon për natyrën, kopshtin e lodrave dhe shembuj të tjerë që i ka bërë përshlytje dhe shkëput një moment për të ngjyrosur. - Përkshkruan me pak fjalë një vepër me kolor të pëlqyer.	20. Heroi im			Mësimdhënie dhe nxënie të bazuar në arritjen e kompetencave;	Edukimi për medie	
		21. Unë në rrugë			Mësimdhënie dhe nxënie të bazuar në qasjen e integruar;	Edukimi për qytet-ari demokratike	
		22. Llojet e vijave dhe përdorimi i tyre			Mësimdhënie dhe nxënie të diferen-cuar.	Globalizimi dhe ndërvlerësia	
		23. Arkitektura - perceptimi i një qyteti			Zhvillimi i qëndrueshëm		
		24. Teknikat dhe përdorimi i ngjyrave					
		25. Ngjyrat në jetën e përditshme					
		26. Skulpturat në sheshin tim					
		27. Struktura e formave dhe elementet vizuale					

PLANI TREMUJOR: PRILL—MAJ—QERSHOR

Lënda mësimore: Edukatë figurative

Fusha e kurrikulës: Artet

Klasa: III

Temat mësimore: Format, modelimi dhe skulptura, Profesione dhe shkathtësi kreative, Objekte dhe artefakte, Projekte dhe shembuj, Galeria dhe ekspozimet, Analiza e punimeve, Vlerësimi individual, Përshkrimi i punimeve

Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës që synohet të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave: I. I. Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit – Komunikues efektiv

I.4 Shpreh qëndrimin për ngjarjen apo për performancën dhe emocionet e veta që i ka përjetuar gjatë shikimit të një filmi, të një dokumentari të përshtatshëm për moshën e vet, gjatë leximit të një libri, një interpretimi muzikor, një ekspozite, një recitimi apo dramatizimi, në njërën nga format shprehëse, si: me të folur, me shkrim, me vizatim, me mimikë, me lëvizje etj.

Kompetenca e të menduarit – Mendimtar kreativ

II.1 Identifikon veçoritë e përbashkëta dhe dalluese ndërmjet objekteve, qenieve të gjalla, dukurive apo ngjarjeve, të dhëna në detyrë; i paraqet ato para të tjerëve përmes njëres nga format shprehëse;

II.4 Zgjidh problemin dhe detyrën e dhënë nga gjuha, aritmetika, gjeometria, shkenca e natyrës, shoqëria ose fusha të tjera dhe jep një shembull e më shumë nga jeta e përditshme kur një qasje e tillë mund të përdoret në situata të ngjashme;

II.5 Ndërton tekste, objekte, animacione apo gjëra të tjera në bazë të imagjinatës duke përdorur me kujdes udhëzimet dhe elementet apo materialet e dhëna.

Kompetenca e të nxënit – Nxënës i suksesshëm

III.2 Shfrytëzon burime të ndryshme të informacionit me rastin e përgatitjes së një teme të caktuar;

III.4 Ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në burime të tjera për të realizuar një veprim, aktivitet apo detyrë konkrete që kërkohet prej tij/saj;

III.5 Krahason përparimin e vet me përvojën paraprake gjatë kryerjes së një detyre apo një aktiviteti të caktuar;

III.6 Përdor dosjen personale si mjet për identifikimin e përparësive dhe mangësive të veta në fusha të caktuara dhe bën një plan për mënyrën e korrigjimeve të nevojshme;

III.7 Identifikon cilësitë e veta që i posedon dhe cilësitë e nevojshme që duhet t'i zhvillojë për të nxënë një detyrë apo aktivitet të caktuar dhe për të bashkëpunuar me të tjerët;

III.8 Menaxhon sjelljet e veta, materialet/mjetet dhe kohën që ka në dispozicion gjatë kryerjes së një detyre/aktiviteti individual apo të përbashkët në klasë/shkollë apo jashtë saj.

Kompetenca personale – Individ i shëndoshë

V.5	Identifikon përparësitë dhe mangësitë e personalitetit të vet dhe jep mendime për mënyrën e përmirësimit, në forma të ndryshme shprehëse;
V.8	Bashkëpunon në mënyrë aktive me të gjithë moshatarët (pavarësisht prejardhjes së tyre, aftësive dhe nevojave të veçanta) për arritjen e një qëllimi të përbashkët (projekti/aktiviteti në bazë klase/shkolle apo jashtë saj).

Kompetenca qytetare – Qytetar i përgjegjshëm

VI.2	Shpreh, dëgjon dhe respekton mendimin e secilit anëtar dhe bashkërisht vendos për mënyrat e përfundimit të një aktiviteti të përbashkët.
------	--

Rezultatet e të nxënit të fushës kurrikulare të shkallës që synohet të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave:

1.3	Krijon forma të ndryshme dy dhe tridimensionale duke përdorur teknika të ndryshme figurative dhe aplikative;
2.1	Identifikon dhe përdor në mënyrë origjinale dhe kreative elementet artistike për komunikim artistik të ideve e mesazheve të tyre, p.sh, njeh dhe përdor mënyra të ndryshme të trajtimit të elementeve shprehëse (ritmin, melodinë, harmoninë, formën, dinamikën, tempon, karakterin shprehës, vijat, ngjyrat, formën, lëvizjet, gjestet, emocionin etj.) për të komunikuar idetë personale, mesazhet, emocionet etj.

Temat mësimore	Rezultatet e të nxënit për tema mësimore RNL	Njësitë mësimore	Koha mësimore (orë mësimore)	Metodologjia e vlerësimit	Ndërlidhja me lëndët e tjera, me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore	Burimet
Format, modelimi dhe skulptura	- RNF 3. Nxënësi identifikon relacionet e ndryshme të arteve në shoqëri dhe bisedon me spjegime për to: - vëren dhe identifikon lloje të ndryshme të arteve duke bërë krahasime dhe përshkrime të thjeshta; - kupton rëndësinë dhe llojet e institucioneve artistike; - njëj dhe emërton (se paku 6) krijues të njohur të gjinive e zhanreve të ndryshme të krijimtarisë artistike globale e kombëtare.	28. Profesionit 29. Trashëgimia kulturore 30. Veshjet kombëtare 31. Motive popullore - qilimi 32. Institucionet kulturore-artistike 33. Punimet tona 34. Vepra të njohura 35. Artistët nga fusha të ndryshme	10	Mësimdhënie dhe nxënie me nxënësin në qendër dhe gjithëpërfshirja; Mësimdhënie dhe nxënie të bazuar në arrijten e kompetencave; Mësimdhënie dhe nxënie të bazuar në qasjen e integruar; Mësimdhënie dhe nxënie të diferencuar.	Gjuhë amtare Njeriu dhe natyra Shkathësi per jetë Matematikë Edukimi për medie Edukimi për paqe Edukimi për qytet-ari demokratike Globalizimi dhe ndërvarësia Zhvillimi i qëndrueshëm	<i>Edukatië figurative 3</i> Burime nga interneti
Profesione dhe shkathësi kreative	- RNF 3. Nxënësi identifikon relacionet e ndryshme të arteve në shoqëri dhe bisedon me spjegime për to: - vëren dhe identifikon lloje të ndryshme të arteve duke bërë krahasime dhe përshkrime të thjeshta; - kupton rëndësinë dhe llojet e institucioneve artistike; - njëj dhe emërton (se paku 6) krijues të njohur të gjinive e zhanreve të ndryshme të krijimtarisë artistike globale e kombëtare.	28. Profesionit 29. Trashëgimia kulturore 30. Veshjet kombëtare 31. Motive popullore - qilimi 32. Institucionet kulturore-artistike 33. Punimet tona 34. Vepra të njohura 35. Artistët nga fusha të ndryshme	10	Mësimdhënie dhe nxënie me nxënësin në qendër dhe gjithëpërfshirja; Mësimdhënie dhe nxënie të bazuar në arrijten e kompetencave; Mësimdhënie dhe nxënie të bazuar në qasjen e integruar; Mësimdhënie dhe nxënie të diferencuar.	Gjuhë amtare Njeriu dhe natyra Shkathësi per jetë Matematikë Edukimi për medie Edukimi për paqe Edukimi për qytet-ari demokratike Globalizimi dhe ndërvarësia Zhvillimi i qëndrueshëm	<i>Edukatië figurative 3</i> Burime nga interneti
Objekte dhe artefakte	- RNF 3. Nxënësi identifikon relacionet e ndryshme të arteve në shoqëri dhe bisedon me spjegime për to: - vëren dhe identifikon lloje të ndryshme të arteve duke bërë krahasime dhe përshkrime të thjeshta; - kupton rëndësinë dhe llojet e institucioneve artistike; - njëj dhe emërton (se paku 6) krijues të njohur të gjinive e zhanreve të ndryshme të krijimtarisë artistike globale e kombëtare.	28. Profesionit 29. Trashëgimia kulturore 30. Veshjet kombëtare 31. Motive popullore - qilimi 32. Institucionet kulturore-artistike 33. Punimet tona 34. Vepra të njohura 35. Artistët nga fusha të ndryshme	10	Mësimdhënie dhe nxënie me nxënësin në qendër dhe gjithëpërfshirja; Mësimdhënie dhe nxënie të bazuar në arrijten e kompetencave; Mësimdhënie dhe nxënie të bazuar në qasjen e integruar; Mësimdhënie dhe nxënie të diferencuar.	Gjuhë amtare Njeriu dhe natyra Shkathësi per jetë Matematikë Edukimi për medie Edukimi për paqe Edukimi për qytet-ari demokratike Globalizimi dhe ndërvarësia Zhvillimi i qëndrueshëm	<i>Edukatië figurative 3</i> Burime nga interneti
Projekte dhe shembuj	- RNF 3. Nxënësi identifikon relacionet e ndryshme të arteve në shoqëri dhe bisedon me spjegime për to: - vëren dhe identifikon lloje të ndryshme të arteve duke bërë krahasime dhe përshkrime të thjeshta; - kupton rëndësinë dhe llojet e institucioneve artistike; - njëj dhe emërton (se paku 6) krijues të njohur të gjinive e zhanreve të ndryshme të krijimtarisë artistike globale e kombëtare.	28. Profesionit 29. Trashëgimia kulturore 30. Veshjet kombëtare 31. Motive popullore - qilimi 32. Institucionet kulturore-artistike 33. Punimet tona 34. Vepra të njohura 35. Artistët nga fusha të ndryshme	10	Mësimdhënie dhe nxënie me nxënësin në qendër dhe gjithëpërfshirja; Mësimdhënie dhe nxënie të bazuar në arrijten e kompetencave; Mësimdhënie dhe nxënie të bazuar në qasjen e integruar; Mësimdhënie dhe nxënie të diferencuar.	Gjuhë amtare Njeriu dhe natyra Shkathësi per jetë Matematikë Edukimi për medie Edukimi për paqe Edukimi për qytet-ari demokratike Globalizimi dhe ndërvarësia Zhvillimi i qëndrueshëm	<i>Edukatië figurative 3</i> Burime nga interneti
Galeria dhe ekspozimet	- RNF 3. Nxënësi identifikon relacionet e ndryshme të arteve në shoqëri dhe bisedon me spjegime për to: - vëren dhe identifikon lloje të ndryshme të arteve duke bërë krahasime dhe përshkrime të thjeshta; - kupton rëndësinë dhe llojet e institucioneve artistike; - njëj dhe emërton (se paku 6) krijues të njohur të gjinive e zhanreve të ndryshme të krijimtarisë artistike globale e kombëtare.	28. Profesionit 29. Trashëgimia kulturore 30. Veshjet kombëtare 31. Motive popullore - qilimi 32. Institucionet kulturore-artistike 33. Punimet tona 34. Vepra të njohura 35. Artistët nga fusha të ndryshme	10	Mësimdhënie dhe nxënie me nxënësin në qendër dhe gjithëpërfshirja; Mësimdhënie dhe nxënie të bazuar në arrijten e kompetencave; Mësimdhënie dhe nxënie të bazuar në qasjen e integruar; Mësimdhënie dhe nxënie të diferencuar.	Gjuhë amtare Njeriu dhe natyra Shkathësi per jetë Matematikë Edukimi për medie Edukimi për paqe Edukimi për qytet-ari demokratike Globalizimi dhe ndërvarësia Zhvillimi i qëndrueshëm	<i>Edukatië figurative 3</i> Burime nga interneti
Analiza e punimeve	- RNF 3. Nxënësi identifikon relacionet e ndryshme të arteve në shoqëri dhe bisedon me spjegime për to: - vëren dhe identifikon lloje të ndryshme të arteve duke bërë krahasime dhe përshkrime të thjeshta; - kupton rëndësinë dhe llojet e institucioneve artistike; - njëj dhe emërton (se paku 6) krijues të njohur të gjinive e zhanreve të ndryshme të krijimtarisë artistike globale e kombëtare.	28. Profesionit 29. Trashëgimia kulturore 30. Veshjet kombëtare 31. Motive popullore - qilimi 32. Institucionet kulturore-artistike 33. Punimet tona 34. Vepra të njohura 35. Artistët nga fusha të ndryshme	10	Mësimdhënie dhe nxënie me nxënësin në qendër dhe gjithëpërfshirja; Mësimdhënie dhe nxënie të bazuar në arrijten e kompetencave; Mësimdhënie dhe nxënie të bazuar në qasjen e integruar; Mësimdhënie dhe nxënie të diferencuar.	Gjuhë amtare Njeriu dhe natyra Shkathësi per jetë Matematikë Edukimi për medie Edukimi për paqe Edukimi për qytet-ari demokratike Globalizimi dhe ndërvarësia Zhvillimi i qëndrueshëm	<i>Edukatië figurative 3</i> Burime nga interneti
Vlerësimi individual	- RNF 3. Nxënësi identifikon relacionet e ndryshme të arteve në shoqëri dhe bisedon me spjegime për to: - vëren dhe identifikon lloje të ndryshme të arteve duke bërë krahasime dhe përshkrime të thjeshta; - kupton rëndësinë dhe llojet e institucioneve artistike; - njëj dhe emërton (se paku 6) krijues të njohur të gjinive e zhanreve të ndryshme të krijimtarisë artistike globale e kombëtare.	28. Profesionit 29. Trashëgimia kulturore 30. Veshjet kombëtare 31. Motive popullore - qilimi 32. Institucionet kulturore-artistike 33. Punimet tona 34. Vepra të njohura 35. Artistët nga fusha të ndryshme	10	Mësimdhënie dhe nxënie me nxënësin në qendër dhe gjithëpërfshirja; Mësimdhënie dhe nxënie të bazuar në arrijten e kompetencave; Mësimdhënie dhe nxënie të bazuar në qasjen e integruar; Mësimdhënie dhe nxënie të diferencuar.	Gjuhë amtare Njeriu dhe natyra Shkathësi per jetë Matematikë Edukimi për medie Edukimi për paqe Edukimi për qytet-ari demokratike Globalizimi dhe ndërvarësia Zhvillimi i qëndrueshëm	<i>Edukatië figurative 3</i> Burime nga interneti
Përshkrimi i punimeve	- RNF 3. Nxënësi identifikon relacionet e ndryshme të arteve në shoqëri dhe bisedon me spjegime për to: - vëren dhe identifikon lloje të ndryshme të arteve duke bërë krahasime dhe përshkrime të thjeshta; - kupton rëndësinë dhe llojet e institucioneve artistike; - njëj dhe emërton (se paku 6) krijues të njohur të gjinive e zhanreve të ndryshme të krijimtarisë artistike globale e kombëtare.	28. Profesionit 29. Trashëgimia kulturore 30. Veshjet kombëtare 31. Motive popullore - qilimi 32. Institucionet kulturore-artistike 33. Punimet tona 34. Vepra të njohura 35. Artistët nga fusha të ndryshme	10	Mësimdhënie dhe nxënie me nxënësin në qendër dhe gjithëpërfshirja; Mësimdhënie dhe nxënie të bazuar në arrijten e kompetencave; Mësimdhënie dhe nxënie të bazuar në qasjen e integruar; Mësimdhënie dhe nxënie të diferencuar.	Gjuhë amtare Njeriu dhe natyra Shkathësi per jetë Matematikë Edukimi për medie Edukimi për paqe Edukimi për qytet-ari demokratike Globalizimi dhe ndërvarësia Zhvillimi i qëndrueshëm	<i>Edukatië figurative 3</i> Burime nga interneti

						- Shpreh reagimin personal e emocional ndaj përjetimit të veprës artistike me disa fjali të thjeshta gjatë bisedës dhe vërtetimit, me lëvizje, mimikë, me mjete shprehëse të tjera etj. - (çmon) dhe vlerëson performancën/krijimet artistike vetanake dhe të të tjerëve me fjalor shumë të thjeshtë (p.sh., ai/ajo pikturoi mirë, thjeshtë e pastër, më pëlqejnë ngjyrat që ka përdorur, nuk e ka vizatuar mirë formën e lules, etj); - Të bisedojë dhe të analizojë krijimet e realizuara në klasë dhe të artistëve të njohur (së paku 2 punime); - Të përshkruajë gojariht punimet personale dhe të krahasojë me punimet e tjera në klasë; - Të përjetojë në mënyrë individuale punimet nga veprat e njohura dhe të bëjë vlerësimin estetik sipas përjetimit (së paku 3 punime); - Të çmojë dhe të vlerësojë imagjinatën kreative të punimet vizuale; - Të përshkruajë 3 punime nga artistë të njohur nga fusha të ndryshme, si: pikturë, skulpturë dhe disenj duke e zgjeruar përshkrimin sipas përshlytyjeve.						
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Vizatimi

Rezultatet e të nxënës të temës:
Njeh dhe përdor mjetet e vizatimit (lapsi, lapsa me ngjyrë, pastelet, flamastera).

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkollës:
I,3; III.1,2,3.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 2.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Njohja dhe përdorimi i mjeteve

Rezultatet e të nxënës të orës mësimore:

- Njeh mjetet e vizatimit;
- Komenton mjetet e vizatimit;
- Vizaton dhe ngjyros sipas udhëzimit.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Edukatë figurative 3, lapsi, ngjyrat, letër vizatimi.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë shqipe, Shkathësi për jetë, Matematikë, Shoqëria dhe mjedisi, Njeriu dhe natyra.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:

Përgatitja për të nxënësit

Diskutim për njohuritë paraprake

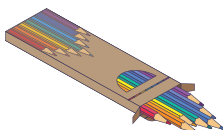
Së bashku me nxënësit kujtohen njohuritë e marra rreth mjeteve të punës në vizatim.
Në klasën e parë ju keni mësuar të vizatoni, a po? (Po).
Po si realizohet një vizatim? Cilat janë mjetet e vizatimit?
(Lapsi ngjyrat e lapsit, pastelet, flamasterat etj.).

Krijimtaria
dhe
performanca
artistike
Vizatimi

Njohja dhe përdorimi i mjeteve

Zakonisht, në shkollë ne përdorim lapsin HB, të cilët japin hije të mira. Nëse ju duhet të përdorni një hije më të errët, përdorni lapsin B. Sa më i lartë numri, aq më i errët bëhet lapsi (2B - 8B).
Nëse dëshironi të përdorni vija të lehta, përdorni lapsin H. Sa më i madh numri i lapsit, aq më e lehtë vija, p.sh.: lapsi 6H është shumë më i lehtë se ai 2H. Për të pasur rezultate më të mira në vizatim, lapsi duhet të jetë i mprehur mirë.

Për të ngjyrosur me ngjyra lapsi, përdorni lapsa me majë të butë. Kur punoni, lëvizja e lapsit duhet të kryhet në një drejtim, në mënyrë të njëtrajtshme. Sa më shumë e shtypni lapsin, aq më e errët bëhet ngjyrosja. Nuancat krijohen nga forca që ushtroni në laps. Me të njëjtin laps mund të krijoni edhe forma tridimensionale.

Pastelet janë dy llojesh: *pastelet e buta* (si shukumës) dhe *pastelet e vajit*. Ato janë shumë të përshtatshme për t'u përdorur nga fillestarët, sepse janë të buta. Ngjyrat përzihen mirë me njëra-tjetrën dhe rezultati është i shpejtë. Por, duhet çdoherë të keni kujdes: kur përdorni pastelet e buta, duhet t'i shoqëroni me një *fiksues*. Për t'i fshirë pastelet nuk është e thjeshtë, prandaj, kur punoni me to, mbani pranë vetes një copë letër, ku të provoni përzjerjen e tyre.

Flamasterat janë një lloj stilolapsi me bojë të lëngshme dhe majë të butë. Ata mund të jenë të hollë ose të trashë.

Kujdes: kur përfundoni ngjyrosjen, mbyllni me kapakë, sepse mund të thahen.

Pushimet e mia verore

Fletë pune

Vizato një pamje që të ka pëlqyer gjatë pushimeve të verës. Mund të jetë: pamje deti, pamje mali, vend i lodrave, ndonjë shtëpi, ndonjë kopsht, ndonjë dhuratë që ke marrë nga familja etj. Pastaj ngjyrose sipas dëshirës.

Përkthuj me pak fjalë punimin tënd dhe argumento përzgjedhjen që bërë:

9

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes

Lexim dhe komentim

Hapen librat, analizohen figurat e mjeteve të punës në vizatim.

Lexohet teksti në mënyrë individuale, por me ndalesa.

Kur përfundon paragrafi i parë ku tregohet për mjetin e punës (lapsin), mbyllen librat dhe kërkohet që të tregojnë se çka kuptuan nga kjo pjesë, si:

- Çfarë lapsash përdoren në shkollë?
- Cilin lloj të lapsit duhet të përdorim për hije më të errët?

- Si duhet të përdorim lapsin për të pasur rezultate më të mira? Kështu vazhdohet edhe me pjesët e tjera në tekst.

Përforsimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënit

Vizatim i lirë

Nxënësve u kërkohet që të vizatojnë një pamje që u ka pëlqyer gjatë pushimeve të verës. Mund të jetë: pamje deti, pamje mali, vend i lodrave, ndonjë shtëpi, ndonjë kopsht, ndonjë dhuratë që kanë marrë nga familja etj.

Pas vizatimit, i përdorin ngjyrat sipas dëshirës.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për njohjen, komentimin dhe përdorimin e mjeteve të vizatimit.

Detyrë:

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Vizatimi

Rezultatet e të nxënit të temës:
 Përdor lloje të ndryshme të vijave në punimet artistike.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkollës:
 II,3; III.1,2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.3; 2.1.

Krijimtaria dhe performanca artistike

Vizatimi

Llojet e vijave

Duke përdorur lloje të ndryshme të vijave në letër apo material tjetër, krijojmë një vizatim. Vizatimi përcakton formën, madhësinë dhe vendosjen e objekteve në hapësirë.

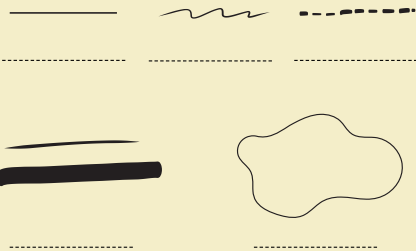
"Natë yjore" - Vincent Van Gogh

Pyetje

1. Analizojë peizazhin dhe trego cilat lloje të vijave po i vëren.
2. Çfarë lloje vijash përdor ti kur vizaton?

Cilat lloje të vijave po i vëren në pikturë?
 Trego cilin lloj të vijës në cilin vend e ka përdorur piktori.

Shikoj me kujdes llojet e vijave që janë dhënë dhe shkruaj emrat e tyre.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Llojet e vijave

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:

- Emërton lloje të ndryshme të vijave;
- Përdor vija të ndryshme në vizatim.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Edukatë figurative 3, lapsi, ngjyrat, letër vizatimi.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
 Gjuhë shqipe, Shkathhtësi për jetë, Matematikë.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:

Përgatitja për të nxënë

Diskutim për njohuritë paraprake

Së bashku me nxënësit kujtohen njohuritë e marra rreth llojeve të vijave duke i demonstruar në tabelë.
 - Nga klasa e parë ju keni mësuar të vizatoni disa lloje vijash. Cilat janë ato?
 (Vija të drejta, të lakuara, të hapura, të mbyllura, të valëzuara, rrethore, zigzage, të holla, të trasha etj.).

Llojet e vijave në peizazhin tim

Fletë pune

Vizato një peizazh duke përdorur vija të formave të ndryshme.
Kujdes! Fillimisht vizato me laps dhe pastaj përdor flamaster të hollë për peizazhin.

Bisedo me shokun/shoqen për atë që ke vizatuar dhe trego cilat lloje të vijave ke përdorur.

11

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes

Të nxënësit në bashkëpunim

Udhëzohen nxënësit ta analizojnë peizazhin në libër.

Pyeten: *Çfarë përcakton vizatimi?*
(Vizatimi përcakton formën, madhësinë dhe vendosjen e objekteve në hapësirë).

Me anë të vijave të ndryshme krijojnë figura të ndryshme, p.sh. vijat e drejta përdoren për të vizatuar ndërtesat, vijën e lakuar të mbyllur për të vizatuar diellin, vijën e thyer të mbyllur për të vizatuar figura gjeometrike, vija të lakuara e të trasha për të vizatuar ylberin etj.

Udhëzohen nxënësit që t'i analizojnë figurat e dhëna në libër, pastaj tregohet lloji i vijave të përdorura. Pasi të analizohet peizazhi, shtrohen kërkesat:

1. *Analizoje peizazhin dhe trego cilat lloje të vijave po i vëren.*
2. *Çfarë lloje vijash përdor ti kur vizaton?*

Përforcimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënit

Punë e drejtuar

Emërtohen llojet e vijave në figurat e dhëna.

Nxënësit vizatojnë një peizazh duke përdorur vija të formave të ndryshme.

Më pas do të diskutojnë për përdorimin e llojeve të vijave në vizatimet e tyre. Duke i interpretuar figurat që ata kanë realizuar, duhet të thonë për secilën se ç'vija kanë përdorur dhe pse.

Bisedojnë me shokun/shoqen për atë që kanë vizatuar dhe tregojnë cilat lloje të vijave kanë përdorur.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për emërtimin e saktë të vijave dhe përdorimin e tyre në vizatim.

Detyrë:

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Vija dhe vizatimi

Rezultatet e të nxënit të temës:
 Vizaton së paku 1 punim nga objektet (produktet) e ndryshme të natyrës së qetë.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës:
 I.3,II.1.4..8,V.8,VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 2.1,3.1,4.1.2.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Vjeshta na sjell fruta

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:

- Klasifikon llojet e vijave që i përdoren në art;
- Plotëson frutat duke bashkuar vijat në libër;
- Vizaton frutat dhe ngjyros ato duke mbushur shportën.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

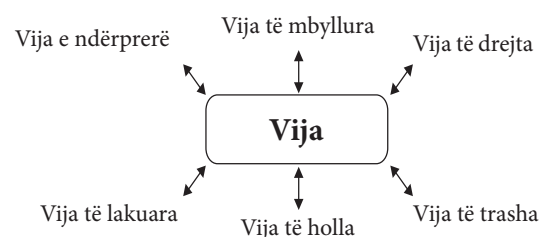
Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: lapsi, ngjyrat, letër vizatimi.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
 Gjuhë shqipe, Shkathtësi për jetë, Matematikë, Shoqëria dhe mjedisi, Njeriu dhe natyra.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënë
Pema e mendjes

Nxënësve u parashtrohen disa pyetje:
 Çfarë dini për vijat? Me çka vizatojmë?
 Cilat janë llojet e vijave?
 Udhëzohen të gjejnë sa më shumë fjalë për termin "Vija".
 Plotësojnë grafikun e dhënë.

Natyra e qetë

Fletë pune

Mbush shportën me fruta të stinës së vjeshtës. Ngjyrosi, pastaj, me lapsa me ngjyra. Gjatë punës, nxënësit edhe degjojnë ndonjë këngë për frutat.

Cila fruitë të pëlqen më shumë nga këto që ke vizatuar? Arsyeto përzgjedhjen që bëre.

13

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes

Veprimtari e drejtuar

Udhëzohen nxënësit të vështrojnë frutat në libër dhe të vizatojnë frutat sipas shembujve në libër.

Parashtrohen pyetjet :

Cilat fruta i pëlqen për formën dhe ngjyrën që kanë? Pse? Krahasoni mollën me dardhën për formën dhe ngjyrën që kanë.

Duke u argëtuar, nxënësit do të vizatojnë shkronjat duke përdorur viza të drejta dhe të lakuara.

Nxënësit duhet të kenë kujdes gjatë vizatimit të shkronjave, të mos dalin nga vijat.

Pas vizatimit të shkronjave ngjyrosin shkronjat sipas udhëzimeve të dhëna nga mësimdhënësi.

Po ashtu plotësojnë fletore pune duke vizatuar dhe ngjyrosur fruta të ndryshme sipas udhëzimeve në libër.

Përforcimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënit

Diskutim

Diskutojnë për vijat që i kanë përdorur dhe ngjyrat e pëlqyera.

Nxënësit analizojnë punimet e veta para klasës duke treguar çfarë vija kanë përdorur në vizatimet e tyre.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë e përgjigjeve për llojet e vijave, si dhe për vizatimet e frutave dhe shkronjave sipas udhëzimeve në libër.

Detyrë:

Të vizatojnë figura duke përdorur lloje të ndryshme të vijave.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Vizatimi

Rezultatet e të nxënësve të temës:
 Kupton hapësirat e mbyllura dhe vizaton vizatime në hapësira të brendshme.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkollës:
 II,3; III.1,2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.3; 2.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Mjedisi ku jetojmë dhe veprimtari

Rezultatet e të nxënësve të orës mësimore:

- Dallon hapësirat e brendshme;
- Vizaton dhe ngjyros hapësira të brendshme.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Edukatë figurative 3, lapsi, ngjyrat, letër vizatimi.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
 Gjuhë shqipe, Shkathtësi për jetë, Shoqëria dhe mjedisi.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

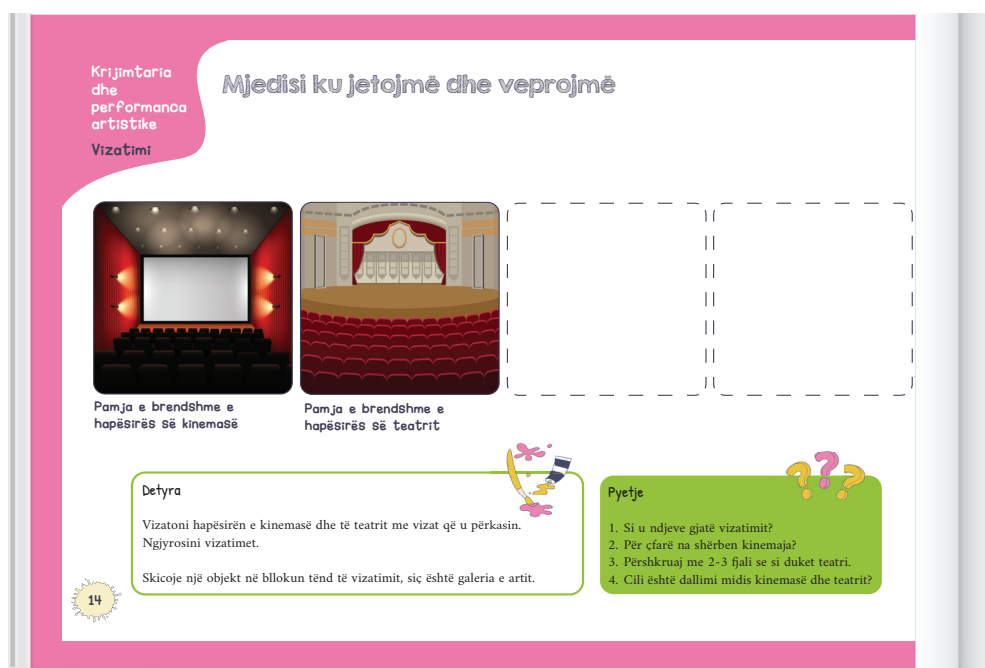
Parashikimi:

Përgatitja për të nxënësit

Stuhi mendimesh

Nxiten nxënësit të përshkruajnë hapësirat e brendshme të shtëpisë së tyre: kuzhinën, sallonin e pritjes, dhomat e gjumit etj.

Tregohet dallimi në mes të një hapësire të brendshme me ndonjë të jashtme (klasa, teatri, kinemaja etj.).

Klasa ime

Fletë pune

Vizatoje hapësirën e brendshme të klasës sate.

Shkruaj emrat e objekteve që i paraqite në vizatim.

15

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes

Veprimtari krijuese

Ndahet klasa në 3 grupe dhe secili nga grupet do të vizatojë hapësirën e brendshme të një shtëpie.

Grupi i parë - hapësirën e kuzhinës.
Grupi i dytë - hapësirën e sallorit të ndenjës.

Grupi i tretë - hapësirën e dhomës së gjumit.

Më pas ngjyrosen me paste të sipas dëshirës.

Diskutohet rreth punës së bërë.

Përforcimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënësve

Punë në libër

Nxënës të bashkuar pikat e figurave në libër, do të paraqesin hapësira të brendshme, p.sh. hapësirat e brendshme të klasës, të teatrit, të kinemasë dhe të galerisë.

Më pas do t'i ngjyrosin me paste.

Në fund nxënës të do t'u përgjigjen pyetjeve të paraqitura në libër.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënës të vlerësohen për dallimin e hapësirave të brendshme dhe për saktësinë e vizatimit dhe ngjyrosjes së hapësirave të brendshme.

Detyrë:

Të vizatojnë hapësirën e brendshme të klasës.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore.

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Vizatimi

Rezultatet e të nxënës të temës:
 Skicon format e figurës së njeriut - portret.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkollës:
 I.3,II.1.4.5.8,III.1,V.8,VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.3,2.1,3.1,4.1.2.

Krijimtaria dhe performanca artistike

Vizatimi

Portreti

Portretet janë një mënyrë artistike e paraqitjes së njerëzve. Një portret paraqet përshkrimin e fytyrës së një personi të caktuar. Vizatimi i portretit realizohet duke qenë pranë modelit apo fotografisë.

Portreti mund të jetë:

- Fotoportret;
- Portret i artit figurativ;
- Portret skulptural;
- Portret gjuhësor (i shkruar).

Pyetje

1. Cilat dallime po i vëren në figurat e paraqitura.
2. Përkrahuj shokun ose shokën tënde (sytë, hundën, gojën, flokët, mimikat).

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Portreti

Rezultatet e të nxënës të orës mësimore:

- Diskuton për portretet dhe llojet e tij;
- Skicon format e figurës së njeriut;
- Përkrahuan me fjalë portretin e vizatuar.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: lapsi, goma, vizatimi.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
 Gjuhë shqipe, Shkathhtësi për jetë, Matematikë, Shoqëria dhe mjedisi, Njeriu dhe natyra.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

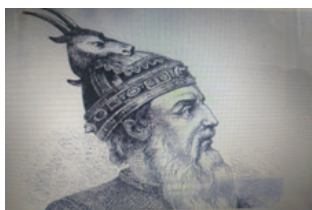

Parashikimi:

Përgatitja për të nxënë

Diskutim për njohuritë paraprake

Paraqiten me projektor disa portrete të realizuara. (Në mungesë të projektorit përdoren foto).

Portret i Skënderbeut

Portret skulptural

Portret nga arti figurativ

Portreti im i parë

Fletë pune

Përzgjidhe një portret sipas dëshirës dhe vizatoje duke përdorur lapsin.

Përshkruaj me pak fjalë portretin që vizatove.

17

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes

Veprimtari e drejtuar

Portretet janë një mënyrë artistike e paraqitjes së njerëzve. Një portret paraqet përshkrimin e fytyrës së një personi të caktuar.

Parashetrohen pyetjet: *Si realizohet vizatimi i portretit?*

Çfarë mund të jetë portreti?

(Vizatimi i portretit realizohet duke qenë pranë modelit apo fotografisë).

Portreti mund të jetë: fotoportret, portret i artit figurativ, portret skulptural, portret gjuhësor (i

shkruar).

Pyeten nxënësit: *Çfarë dallimi vëreni te fotot në libër?*
(sytë, flokët, për nga ngjyra dhe forma që kanë etj.).

Udhëzohen të përzgjedhin një portret sipas dëshirës dhe ta vizatojnë duke përdorur lapsin.

Nxënësit vizatojnë portretin e tyre të parë.

Përforcimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënit

Turi i galerisë

Nxënësit i ekspozojnë punimet e tyre para klasës dhe analizojnë portretin e tyre.
Përshkruajnë portretin e tyre me fjalë dhe e shkruajnë në fletore pune.

Jepen sugjerime për portretet e ardhshme.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për diskutimet lidhur me temën, saktësinë në vizatimin e portretit dhe përshkrimin e punimeve.

Detyrë:

Të krijojnë një pikturë me teknikën e mozaikut.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Llojet e ngjyrave, teknikat dhe përdorimi i tyre.

Rezultatet e të nxënit të temës:
 Identifikon dhe shpjegon ngjyrat bazë dhe përzierjen e ngjyrave të dyta.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkollës:
 I.3,II.1.4.5.8,III.1,V.8,VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 2.1,1.3,2.1,3.1,4.1.2.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Ngjyrat - kombinimi i tyre

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:

- Emërton llojet e ngjyrave duke plotësuar grafikun;
- Shkruan ngjyrat primare dhe sekondare;
- Kombinon ngjyrat duke i përzier njëra me tjetrën.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: lapsi, ngjyrat akuarele, fletë vizatimi.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
 Gjuhë shqipe, Shkathtësi për jetë, Matematikë, Shoqëria dhe mjedisi, Njeriu dhe natyra.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:

Përgatitja për të nxënë

Pema e mendjes

Udhëzohen nxënësit të shprehin mendime për llojet e ngjyrave në bazë të pyetjeve, si:
 Çfarë lloje të ngjyrave kemi?
 Cilat janë ngjyrat bazë?
 Cilat janë ngjyrat e përziera? etj.
 Plotësohet sipas shembullit të dhënë.

Ngjyrat - kombinimi i tyre

Më poshtë është paraqitur Rrethi i ngjyrave. Shkruani emrat e ngjyrave.

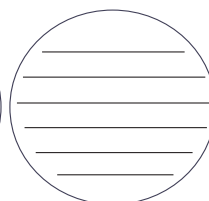
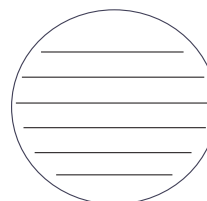

Rikujtim nga klasa e dytë

Në njërin bashkësi shkruaj ngjyrat e ngrohta dhe në tjetrën ngjyrat e ftohta.

Ngjyrat e ngrohta

Ngjyrat e ftohta

Të gjitha ngjyrat përtohen nga kombinimi i tri ngjyrave bazë (primare): e kuqja, e kaltra dhe e verdha. Përzierja e çdo ngjyre bazë krijon ngjyra dytësore ose sekondare: e portokallta, e gjelbra, vjollca.

E kuqe + e kaltër = vjollcë
E kuqe + e verdhë = e portokalltë
E verdhë + e kaltër = e gjelbër

Kombinimi i ngjyrave të treta

Ngjyrat e treta vijnë nga përzierja e një prej ngjyrave primare me një ngjyrë sekondare.

P.sh.:

E kuqe + e portokalltë = e kuqe e portokalltë
E verdhë + e portokalltë = e verdhë e portokalltë
E verdhë + e gjelbër = e verdhë e gjelbër
E kaltër + e gjelbër = e kaltër e gjelbër
E kaltër + vjollcë = e kaltër vjollcë
E kuqe + vjollcë = e kuqe vjollcë

Kombinimi i dy ngjyrave primare dhe sekondare, duke i dhënë peshë njëres ngjyrë, krijon tonalitete të nuancës.

Pyetje

1. Çfarë ngjyre fitojmë nëse i kombinojmë të kuqen me të verdhën? _____
2. Çfarë ngjyre fitojmë nëse i kombinojmë të kaltrën me të verdhën? _____
3. Cilat ngjyrat duhet t'i kombinojmë që ta fitojmë ngjyrën e gjelbër? _____

19

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes

Lexim i drejtuar

Udhëzohen të vëzhgojnë llojet e ngjyrave në libër dhe t'i shkruajnë ngjyrat primare dhe sekondare në dy bashkësi.

Shpjegohen llojet e ngjyrave dhe mënyrat e kombinimit.

Të gjitha ngjyrat fitohen nga kombinimi i tri ngjyrave bazë (primare): e kuqja, e kaltra dhe e verdha.

Përzierja e çdo ngjyre bazë krijon ngjyra dytësore ose sekondare: e portokallta, e gjelbra, vjollca.

E kuqe + e kaltër = vjollcë;

E kuqe + e verdhë = e portokalltë;

E verdhë + e kaltër = e gjelbër.

Pas leximit parashtrohen pyetjet:

Çfarë ngjyre fitojmë nëse i kombinojmë të kuqen me të verdhën? Çfarë ngjyre fitojmë nëse i kombinojmë të kaltrën me të verdhën? Cilat ngjyrat duhet t'i kombinojmë që ta fitojmë ngjyrën e gjelbër?

Përforcimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënësve

Vizatim i lirë

Udhëzohen nxënësit që të vizatojnë pamjen e stinës së vjeshtës në fletore pune.

Udhëzohen që së pari ta imagjinojnë pamjen, pastaj përdorin lapsin dhe e ngjyrosin.

Vazhdojnë me ngjyrosje me brusha duke i kombinuar ngjyrat dhe duke krijuar nuanca të ndryshme.

Udhëzohen të përdorin lloje të ndryshme të kombinimeve të ngjyrave.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për klasifikimin e ngjyrave, saktësinë në kombinimin e ngjyrave dhe përgjigjeve lidhur me ato kombinime të ngjyrave.

Detyrë:

Të krijojnë pikturë me teknikën e kolazhit.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Ngjyrat

Rezultatet e të nxënës të temës:

Përdor ngjyra dhe teknika të ndryshme (pastel, akualet) për ngjyrosjen e dy punimeve.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkollës:
 I.3,II.1.4.8,III.1,V.8,VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 2.1,3.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Pastelet e thata dhe pastelet e yndyrshme

Rezultatet e të nxënës të orës mësimore:

- Diskutojnë për punimet dhe llojet e ngjyrave;
- Shpjegojnë teknikën e përdorimit të pasteleve;
- Realizojnë punimin "Macja" duke përdorur teknikën e pastelit;
- Analizojnë punimin dhe ngjyrat që i ka përdorur.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: lapsi, ngjyrat, letër vizatimi.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
 Gjuhë shqipe, Shkathësi për jetë, Matematikë, Shoqëria dhe mjedisi, Njeriu dhe natyra.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:

Përgatitja për të nxënësit

Diskutim i drejtuar

Paraqiten disa punime të ndryshme ku janë përdorur lloje të ndryshme të ngjyrave. Diskutohen ato. Punimet mund të paraqiten edhe në videoprojektor. (Mund të përdoren ilustrimet nga libri).

Diskutohet për ngjyrat pastele, akuarele që janë përdorur në ato punime.

Pastele (qiririt)

Akuarele

Pastelet e thata dhe pastelet e yndyrshme

Portret i punuar me paste të thata

Pastelet përdoren për ngjyrosje dhe skicim. Kanë përparësi në përdorim, sepse ngjyrat mund të përzihen me gisht, për të krijuar efekte të ndryshme.

Kujdes! Kur përdorni pastelet, ngjyrosja duhet të fillohet nga lart-poshtë. Filloni me ngjyra të hapura e pastaj të errëta, sepse, kështu, nuk e mbulojnë njëra-tjetrën. Gjatë pikturimit duhet të kemi kujdes, që të mos preket hapësira e pikturuar me dorë.

Krijimtaria dhe performanca artistike
 Piktura

Peizazh i punuar me paste të yndyrshme

Përdorimi i pastelevë të thata

Përdorimi i
pastelevë të
yndyrshme

Pyetje

1. Çfarë lloje të pastelevë kemi?
2. Pse duhet filluar nga lart-poshtë kur ngjyrosim me pastelevë?

**Ndërtimi i njohurive dhe
i shkathtësive:**

Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e drejtuar

Shpjegohet teknika e pastelit e cila është shumë e mirë për konturim dhe ngjyrosje. Ka përparësi sepse mund të përzihen me gisht për të krijuar efekte të ndryshme.

Udhëzohen nxënësit t'i vështrojnë pikturat në libër.

Parashtrihen pyetjet:

Me cilat lloje të ngjyrave janë realizuar?

Cilat ngjyra ju pëlqejnë më tepër dhe pse?

Pastele të thata sepse...; Pastele të yndyrshme sepse...

Udhëzohen nxënësit të realizojnë punimin "Macja" nga libri duke përdorur dy llojet e pastelevë. Punimet punohen duke i ndjekur shembujt në libër.

Përforcimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënit

Turi i galerisë

Nxënësit ekspozojnë punimet e tyre në tabelë.

Secili prezanton dhe analizon punimin e vet, arsyeton ngjyrat (pastelet) që i ka përdorur.

Nxënësit tregojnë çfarë nuance kanë përfituar, çfarë përzierje kanë bërë të ngjyrave etj.

Tregojnë çfarë kanë paraqitur në ato punime.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në realizmin e punimeve duke përdorur dy llojet e pastelevë, përgjigjet e tyre lidhur me analizën e punimeve që kanë punuar ngjyrave që kanë përdorur, nuancave, përzierjeve etj.

Detyrë:

Të vizatojnë një stinë sipas dëshirës dhe ngjyrore duke përdorur pastelet dhe akuarelet njëkohësisht.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Piktura

Rezultatet e të nxënës të temës:
 Realizon punime në teknika të ndryshme.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkollës:
 II,3,4; III,1,2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.3; 2.1,3,4.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Kolazhi

Rezultatet e të nxënës të orës mësimore:

- Dallon formën dhe llojin e sipërfaqes të disa objekteve në natyrë;
- Përdor materiale të ndryshme për kolazhin.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Edukatë figurative 3, lapsi, ngjyrat, gërshërët, fara bimësh, makarona, ngjitës, fije pambuku, letër me ngjyrë të kaltër, karton etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
 Gjuhë shqipe, Shkathtësi për jetë, Njeriu dhe natyra.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënë
Diskutim i drejtuar

Pyeten nxënësit:

- Si mendoni, a kanë të njëjtën sipërfaqe të gjitha objektet në natyrë?
- Si i dallojmë sipërfaqet?
- Sa lloje sipërfaqesh njohim? (Sipërfaqe e ashpër, e butë, e lëmuar etj.)

Kolazhi është një teknikë dydimensionale e artit që konsiston në bashkimin, ngjitjen ose mbivendosjen e imazheve, të fragmenteve dhe të materialeve të llojeve të ndryshme dhe, po ashtu, me origjinë të ndryshme, në një sipërfaqe të vetme.

Krijimtaria
dhe
performanca
artistike
Piktura

Kolazhi

Kolazhi është një teknikë dydimensionale e artit që nënkupton bashkimin, ngjitjen ose mbivendosjen e imazheve, të fragmenteve dhe të materialeve të llojeve të ndryshme dhe, po ashtu, me origjinë të ndryshme, në një sipërfaqe të vetme. Teknika e kolazhit bëri bujë të madhe në botë kur kubistët Zhorzh Braku (George Braque) dhe Pablo Pikasoja (Pablo Picasso) futën në pikturat e tyre copa letrash, gurë, letër muri, fasha etj.

"Kolazhi" - Pablo Pikašo

Zhorzh Braku në atelienë e tij.

24

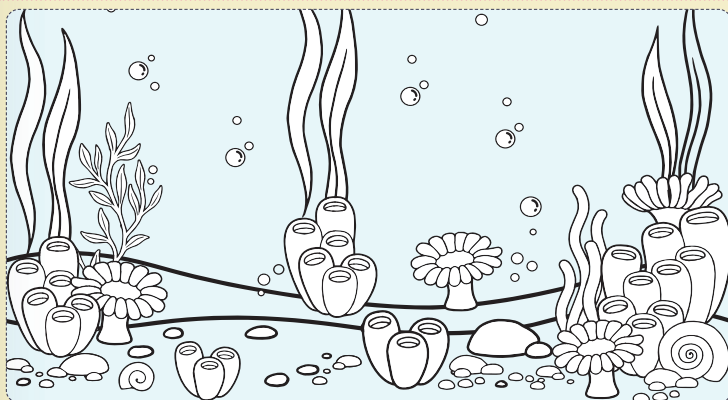
Pyetje

1. Çfarë e dallon një kolazh nga piktura?
2. Cili artist e përdori për herë të parë kolazhin?
3. Çfarë materiale mund të përdorim për të bërë një kolazh?

Bota e ujit

Fletë pune

Merr gjallesat e ujit nga fleta e bashkëngjitur në shtojcën e librit, ngjyrosi dhe vendosi në ujë. Puna bëhet në çifte, me shokun a shoqen e bankës; njëri i pret figurat e gjallesave, kurse tjetri i ngjyros. Më pas, bashkërisht i vendosni në kornizë. Ngjyrosjen bëjeni sipas dëshirës.

25

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes

Veprimtari krijuese

Në këtë pjesë të orës mësimore, mësuesi/ja i udhëzon nxënësit: Sot do të krijoni sipërfaqe të ndryshme me anë të teknikës së kolazhit. Do të krijojmë një peizazh me pamje deti. Më parë, mbi karton që ka madhësinë e një flete vizatimi, do të bëhet vizatimi i peizazhit në mënyrë të thjeshtuar. Më pas do të punojmë me materialet e sjella. Mund të fillohet nga sipërfaqja e rërës. Për këtë mund të përdoren fara bimësh ose makarona. Në fillim lyhet sipërfaqja me ngjitës

dhe mbi të vendosen sendet. Kalohet te sipërfaqja e detit. Mund të përdoret një letër me ngjyrë të kaltër, mbi të vizatohen disa valë deti me flamaster. Më pas merren fije të holla pambuku dhe ngjiten mbi valë për të krijuar imazhin e shkumës së dallgëve. Mund të shtoni edhe elemente të tjera duke përdorur material shtesë që keni sjellë nga shtëpia.

Përforcimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënit

Punë e drejtuar

Nxënësit do t'i presin figurat e gjallesave nga fleta e bashkëngjitur në libër, i ngjyrosin figurat, pastaj i ngjitin në sipërfaqen e kaltër (kornizën) të dhënë në libër.

Puna bëhet në çifte, me shokun e bankës - njëri i pret figurat e gjallesave, kurse tjetri i ngjyros, më pas, së bashku i vendosin në kornizë. Figurat ngjyrosen sipas dëshirës.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për dallimin e sipërfaqeve të ndryshme në natyrë dhe saktësinë në përdorimin e materialeve të ndryshme për realizimin e kolazhit.

Detyrë:

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Ngjyrat

Rezultatet e të nxënit të temës:
Realizon punime në teknika të ndryshme.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkollës:
I.3,II.1.4.8,V.8,VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.3,2.1,3.1,4.1.2.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Përdorimi i flamasterave dhe i lapsave me ngjyra

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:

- Diskuton për llojet e ngjyrave duke i klasifikuar ato;
- Tregon mënyrën e përdorimit të flamasterave, lapsave të drurit;
- Analizon npunimet ku janë përdorur ngjyrat e lapsit, flamasterat;
- Realizon ngjyrosjen e petalet e luleve në libër.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: lapsi, ngjyrat, letër vizatimi.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Gjuhë shqipe, Shkathësi për jetë, Matematikë, Shoqëria dhe mjedisi, Njeriu dhe natyra.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënë
Përvijim i të menduarit

Udhëzohen nxënësit të emërtojnë llojet e ngjyrave që i përdorin gjatë ngjyrosjes. Duke diskutuar plotësojnë grafikun.

Tempera
Akuarele

Llojet e ngjyrave

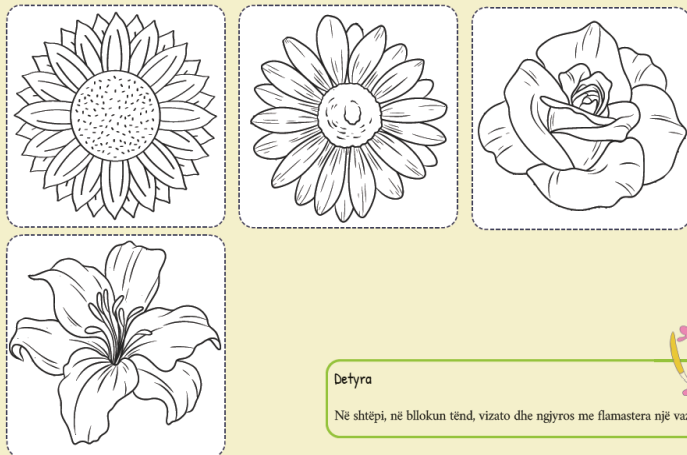
Flamastera

Të lapsit
Të qiririt

Ngjyrosim petale të luleve

Fletë pune

Përdor lapsat me ngjyrë për t'i ngjyrosur petalet e luleve.

Detyra

Në shtëpi, në bllokun tënd, vizato dhe ngjyros me flamastera një vazo me lule.

27

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes
Shokë leximi

Nxënësit ndahen në dyshe. Luajnë në dy role.

Nxënësi 1: E lexon tekstin, ndërsa tjetri e dëgjon.

Nxënësi 2: Dëgjon dhe parashtron pyetje.

Nxënësit i ndërrojnë rolet e tyre.

Parashtrihen pyetjet për ngjyrosjen me flamastera dhe ngjyrosjen me ngjyra të drurit.

Udhëzohen nxënësit të analizojnë dhe të komentojnë punimet në foto, të cilat janë të ngjyrosura me flamastera dhe me ngjyra të drurit.

Gjatë teknikës së ngjyrosjes me flamastera dhe teknikës së ngjyrosjes me lapsa të drurit duhen ndjekur këshillat në libër.

Nxënësit realizojnë ngjyrosjen e punimit të petaleve të luleve në libër me dy teknikat e lartcekura sipas shembujve në foto.

Përforsimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënit

Diskutim i drejtuar

Diskutohet në bazë të këtyre pyetjeve:

Cila teknikë ju pëlqen më shumë ? (Flamastera, ngjyra të drurit).

Pse ju pëlqen ajo teknikë?

Çka duhet të kemi kujdes gjatë përdorimit të flamasterave?

Ngjyrat e lapsit (drurit), pse duhet të jenë të mprehta me majë?

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për dallimin e llojeve të ngjyrave, saktësinë në klasifikimin e tyre dhe krijimin e punimeve duke përdorur ngjyra të drurit dhe flamastera .

Detyrë:

Të vizatojnë vazo me lule dhe të ngjyrosin duke i përdorur ngjyrat e drurit.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Piktura

Rezultatet e të nxënës të temës:
Kupton teknikën e akvarelit (me ujë) dhe të ngjyros së paku 2 punime.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkollës:
I.3, I.4, III.4, V.8, VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.3, 2.1, 4.2.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Teknika e akvarelit

Rezultatet e të nxënës të orës mësimore:

- Diskuton për pikturën e vendosur në projektor;
- Dallon teknikat e përdorura në akvarel;
- Vizaton pikturën sipas imagjinatës;
- Ngjyros pikturën sipas teknikës së akvarelit.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: piktura, libri, lapsi, goma, ngjyrat.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
Njeriu dhe natyra, Gjuhët dhe komunikim, Shkathtësi për jetë, Matematikë.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:

Përgatitja për të nxënë

Paraqitet një pikturë në tabelë ose projektor

Parashtrihen pyetjet:

Çka shihni në pikturën e vendosur në tabelë? (Lapsa, vizore, mollë, bota, tabela, dosje, ngjyrat).

Çka është ajo? (Vizatim); Çfarë ngjyra janë përdorur? (Ngjyrat e ujit-akvarele); Çka është piktura?

Shpjegohet termi "pikturë".

Piktura është - arti i paraqitjes së sendeve, të natyrës me anë të ngjyrave mbi një sipërfaqe.

Krijimtaria dhe performanca artistike
Piktura

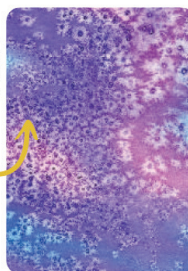
Teknika e akvarelit

Për të realizuar një pikturë me ngjyra uji, duhet të përdorni letër të trashë, penela të butë dhe ngjyra. Mbani gjithnjë pranë vetes një enë me ujë për t'i larë penelat, si dhe letër kuzhine për t'i tharë ata! Në akvarel përdoren disa lloje teknikash, si: me paste, me kripë, me pipë etj.

Ku ka ngjyrë pasteli, akvareli nuk e mbulon. Kjo e bën më tërheqëse pikturën.

Teknika me kripë
Sa është e lagur letra, hidhni sipër kripë të trashë dhe lijeni deri të thahet. Efekti vërehet pas tharjes së letës.

Teknika me fryrje me pipë
Vendoseni ngjyrën në sipërfaqen e letës, ndërsa pipën vendosni afër saj dhe në të fryni fort. Do të shihni se, më pas, vizatimi do të duket si degë pemësh.

Pyetje

1. Çfarë letre duhet të përdorim për realizimin e një pikturë me akvarel?
2. Cilat teknika përdoren në akvarel?
3. Analizo pikturat e mësipërme dhe trego përparësitë e përdorimit të këtyre teknikave.

“Degë pemësh”

Fletë pune

Vizato me laps një pemë dhe, më pas, ngjyrose me tone të ndryshme.

Përdor teknikën me pipë dhe krijë pemën në bllokun tënd personal.

Detyra

Në shtëpi, vizato lehtë me laps 3-4 fruta në bllokun tënd dhe ngjyrosi me akualet.
(Fillo me nuanca të zbehta dhe përfundoje ngjyrosjen me nuanca më të errëta.)

29

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes

Veprimtari e drejtuar

Për të realizuar një pikturë me ngjyra uji (akuarele), duhet të përdoren letër e të trashë, penela të butë dhe ngjyrat.

Diskutohet për pikturat në tekst.

Në akualet përdoren disa lloje teknikash, si: me paste, me kripë, me pipë etj.

Shpjegohen dhe demonstrohen këto tri teknika të cilat janë të paraqitura me foto dhe parashtrohen pyetjet nga teksti:

Çfarë letre duhet të përdorim për realizimin e një pikturë me akualet?

Cilat teknika përdoren në akualet? Analizo pikturat e mësipërme dhe trego përparësitë e përdorimit të këtyre teknikave!

Udhëzohen nxënësit të vizatojnë me laps një pemë dhe më pas ta ngjyrosin me tone të ndryshme. (Me ngjyra akualet).

Përforsimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënësve

Rishikim në dyshe

Nxënësit ndahen në dyshe ku njëri luan rolin e raportuesit, kurse tjetri rolin e vëzhguesit.

Raportuesi e analizon punimin duke u fokusuar te ngjyrat dhe teknika që është përdorur.

Vëzhguesi e plotëson punimin aty ku ka nevojë për plotësim.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për përgjigjet që i japin, për pikturat që i kanë vizatuar dhe për ngjyrosjen me ngjyra të ujit.

Detyrë:

Në shtëpi t'i vizatojnë 3-4 fruta dhe më pas t'i ngjyrosin me ngjyra akualet.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Piktura

Rezultatet e të nxënit të temës:
 Realizon punime në teknika të ndryshme.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkollës:
 I.3, III.1.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 2.1, 4.2.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Peizazh dimri

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:

- Diskuton rreth peizazhit;
- Vizaton dhe ngjyros sipas udhëzimit.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Edukatë figurative 3, lapsi, fletë e kaltër a4, ngjyrat akuarele etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
 Gjuhë shqipe, Shkathtësi për jetë, Shoqëria dhe mjedisi.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:

Përgatitja për të nxënë

Stuhi mendimesh

Nxiten nxënësit të diskutojnë për stinët e vitit. Parashtrihen pyetjet.

- Cilat janë stinët e vitit? (Pranvera, vera, vjeshta, dimri).
- Peizazhet e cilës stinë ju pëlqejnë më shumë? Pse?
- Cila stinë ka më pak ngjyra? Pse?

Ata do të punojnë një peizazh dimri ku për dallim nga stinët e tjera, gjatë pikturimit të kësaj stine do të përdorin më shumë nuanca të ftohta.

Krijimtaria
dhe
performanca
artistike
Piktura

Peizazh dimri

Për dallim nga stinët e tjera, kur e pikturojmë stinën e dimrit përdorim nuanca të ftohta më shumë.

"Magpi" nga Claude Monet

36

Pyetje

1. Kur fillon dhe kur mbaron stina e dimrit?
2. Cilat ngjyra po i dallon në pikturë?
3. Krahason përdorimin e ngjyrave në stinët vjeshtë-dimër.

Dimri

Fletë pune

Vizato dhe ngjyros me akualet në bllokun personal një peizazh dimrit. Gjatë punës, dëgjohet kënga për stinën e dimrit. Kënga mund të merret në YouTube ose nga CD-ja e lëndës së edukatës muzikore.

Detyra

Vizato dhe ngjyros pemën e Vitit të Ri.
(Gjeje në shtojcën e librit.)

31

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes

Veprimtari krijuese

Tregohet se do të punohet me akualet.

Mbi fletën e kaltër do të vizatohet me penel një ditë dimri me dëborë. Me vija të trasha do ta vizatojnë trungun e pemëve, pastaj me penel të hollë, do t'i vizatojnë degët e holla.

Me ngjyrën e bardhë mund të shtohet një shtresë e hollë mbi degët e pemëve, duke krijuar imazhin e dëborës.

Mund të shtohen edhe elemente të tjera, sipas dëshirës.

Përforcimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënit

Punë e drejtuar

Nxënësit do të ngjyrosin me ngjyra të ftohta peizazhin e dimrit të paraqitur në libër.

Më pas do t'u përgjigjen me gojë pyetjeve të paraqitura në libër.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për pjesëmarrjen në diskutim dhe saktësinë e vizatimit dhe ngjyrosjes së peizazhit.

Detyrë:

Të vizatojnë dhe të ngjyrosin pemën e Vitit të Ri.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

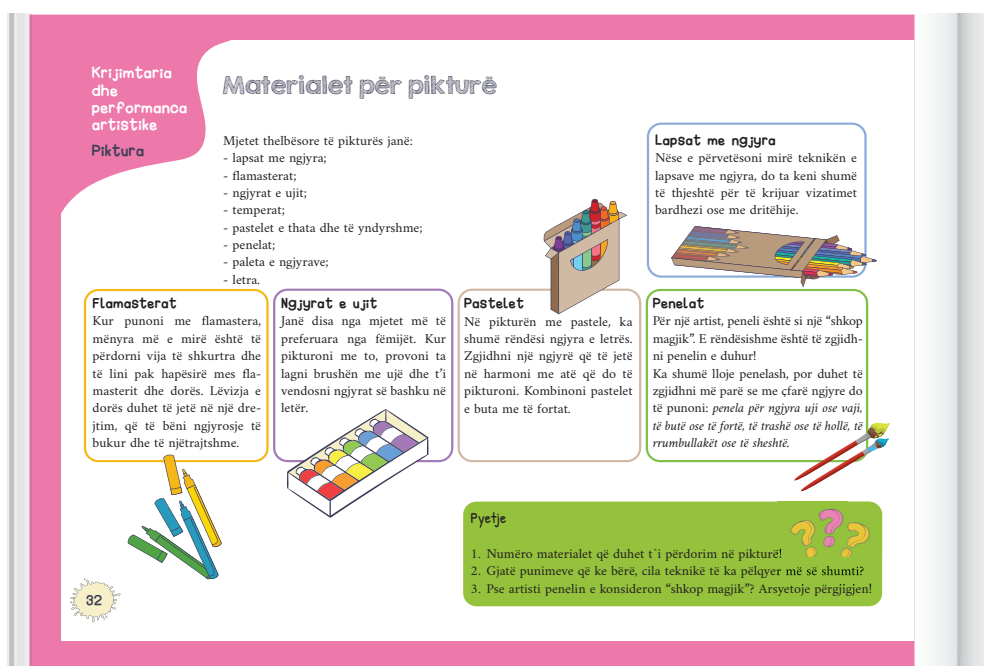
ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Piktura

Rezultatet e të nxënës të temës:
 Realizon punime në teknika të ndryshme.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkollës:
 I.3, III.1.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 2.1, 4.2.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Materialet për pikturë

Rezultatet e të nxënës të orës mësimore:

- Njeh materialet për pikturë;
- Përdor mjete të ndryshme për të realizuar punimin.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Edukatë figurative 3, lapsi, ngjyrat etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
 Gjuhë shqipe, Shkathtësi për jetë, Shoqëria dhe mjedisi.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:

Përgatitja për të nxënë

Diskutim i drejtuar

Caktohen disa terma që përdoren rreth temës, fjalët kyçe të mësimi.

Shembull: Fjalët kyçe mund të jenë: lapsat me ngjyra; flamasterat; ngjyrat e ujit; temperat; pastelet; penelat; paleta e ngjyrave; letra.

Nëpërmjet këtyre fjalëve nxënësit do të arrijnë te tema.

Si mendoni, çfarë mund të punojmë me këto mjete? (Një pikturë).

(vendos titullin)

Vizato sipas dëshirës dhe përdor teknikën më të pëlqyer.

Përshkruaje me dy-tri fjali punimin tënd dhe vlerëso përse përzgjedhe pikërisht këtë teknikë.

33

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes

Lexim dhe komentim

Hapen librat, analizohen figurat e mjeteve që përdoren për një pikturë. Lexohet teksti në mënyrë individuale, por me ndalesa.

Kur përfundon paragrafi i parë ku tregohet për mjetet e punës (lapsat me ngjyra), mbyllen librat dhe kërkohet që të tregojnë se çka kuptuan nga kjo pjesë. P.sh:

- Çfarë lapsa përdoren për të ngjyrosur?
- Si duken ata?
- Të pëlqen t'i përdorësh lapsat me ngjyra?

Kështu vazhdohet edhe me pjesët e tjera në tekst.

Përforcimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënit

Punë e drejtuar

Nxënësit do të vizatojnë sipas dëshirës duke përdorur teknikën më të pëlqyer.

Më pas do të përshkruajnë me dy-tri fjali punimin e tyre dhe do të tregojnë përse e kanë përzgjedhur pikërisht këtë teknikë.

Diskutohet rreth punimeve të nxënësve.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për njohjen dhe saktësinë e përdorimit të mjeteve të pikturës.

Detyrë:

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore.

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Skulptura - arti në hapësirë

Rezultatet e të nxënësve të temës:
 Arrin konkretizim modelimi të një figure gjeometrike me materiale të thjeshta modelimi.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkollës:
 I.3,II.1,8,III.4,V.8,VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.3,2.1,3.1,4.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Format gjeometrike

Rezultatet e të nxënësve të orës mësimore:

- Dallon format dydimensionale nga tridimensionale;
- Krijon forma dydimensionale dhe tridimensionale;
- Klasifikon format gjeometrike në forma dydimensionale dhe tridimensionale.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: lapsi, ngjyrat, letër vizatimi, plastelinë.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
 Gjuhë shqipe, Shkathtësi për jetë, Matematikë, Shoqëria dhe mjedisi, Njeriu dhe natyra.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:

Përgatitja për të nxënësit

Diskutim i drejtuar

Paraqiten para nxënësve disa vizatime, piktura dhe trupa gjeometrikë.

Kubi

Piramida

Piktura

Diskutohet në bazë të pyetjeve: Çfarë janë vizatimet? Pikturat? A janë figura apo trupa?

Demonstrohet që, nëse i lëshojmë, bien poshtë dhe janë forma dydimensionale.

Çfarë janë trupat gjeometrikë? Piramida, kubi, kuboidi? A janë trupa që qëndrojnë në hapësirë?

Demonstrohet që trupat gjeometrikë janë forma tridimensionale.

Nxënësit përgjigjen dhe bëjnë dallimin në mes të formave 2D dhe 3D.

Krijimtaria dhe performanca artistike
 Skulptura - arti në hapësirë

Format gjeometrike

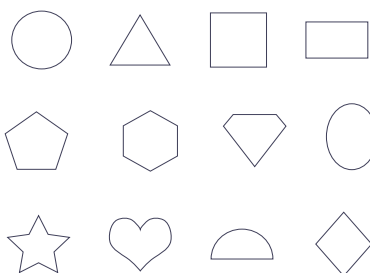
Format 2D paraqiten në sipërfaqe të rrafshëta dhe kanë gjatësi dhe gjerësi.

Format 3D, përveç që kanë gjatësi dhe gjerësi, kanë edhe thellësi apo lartësi.

Forma 2D: ngjyrosim figurat gjeometrike.

Forma 3D: krijojmë figura gjeometrike me letër.

Pyetje

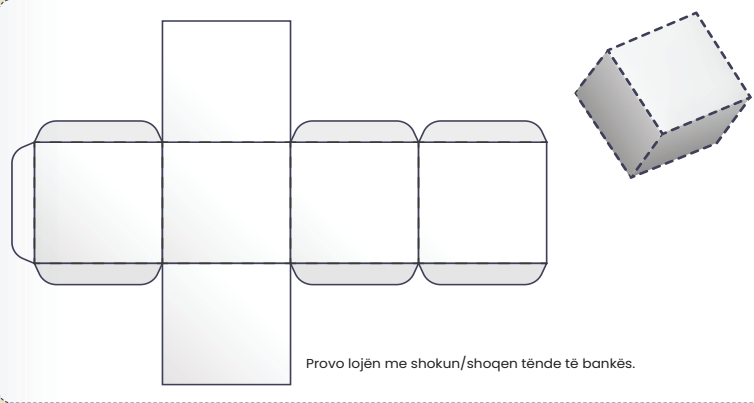
1. Cili është dallimi i formave 2D nga ato 3D?
2. Çka krijohet me forma 3D?

34

Kubi

Fletë pune

Në secilën faqe të kubit vendos rrathë të vegjël duke filluar nga 1 deri në 6.
Ngjyros, më pas prite fletën dhe krijo kubin.
Luani me shokët e shoqet me kubin e krijuar dhe përdoreni në matematikë për mbledhje të numrave.

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e drejtuar

Shpjegohet termi "forma".

Forma është pamja e çdo gëje që na rrethon dhe shohim me sy.

Udhëzohen nxënësit të gjejnë format dydimensionale dhe format tridimensionale në tekst:

Dydimensionale: vizatimi i figurave gjeometrike në letër;

Tridimensionale:

kubi, kuboidi, piramida.

Nxënësit ndahen në dy grupe:

Grupi 1: Udhëzohen të vizatojnë forma dydimensionale me laps dhe t'i ngjyrosin ato.

Grupi 2: Udhëzohen të krijojnë dhe të ndërtojnë forma gjeometrike tridimensionale (kubi) me letër (karton).

Përforsimi:
Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënit
Tabela T

Nxënësit paraqesin punimet e tyre në këndin e klasës.

Klasifikojnë format: dydimensionale dhe tridimensionale.

Forma dydimensionale	Forma tridimensionale
Piktura	Skulptura
Vizatimi	Kubi, kuboidi
Grafika	Piramida

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për dallimin, klasifikimin e veprave artistike në forma dydimensionale dhe tridimensionale dhe saktësinë në krijimin e formave 2D dhe 3D.

Detyrë:

Të krijojnë nga një formë tridimensionale sipas dëshirës me plastelinë.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Skulptura

Rezultatet e të nxënës të temës:
 Arrin konkretizim modelimi të një figure gjeometrike me materiale të thjeshta modelimi.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkollës:
 I.3,II.1.4.5,III.1,V.8,VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.3,2.1,3.1,4.1.2.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Kafsha ime

Rezultatet e të nxënës të orës mësimore:

- Diskuton për llojet e skulpturave dydimensionale dhe tridimensionale;
- Krijon figura gjeometrike me materiale të thjeshta;
- Realizon skulpturën sipas shembullit në libër.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: lapsi, ngjyrat, gërshtë, karton, letër.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
 Gjuhë shqipe, Shkathtësi për jetë, Matematikë, Shoqëria dhe mjedisi, Njeriu dhe natyra.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

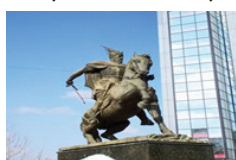

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënës
Pema e mendjes

Paraqiten disa skulptura 2D dhe 3D në videoprojektor ose me ilustrime.
 Udhëzohen nxënësit që të analizojnë të diskutojnë dhe të bëjnë lidhjen mes tyre.

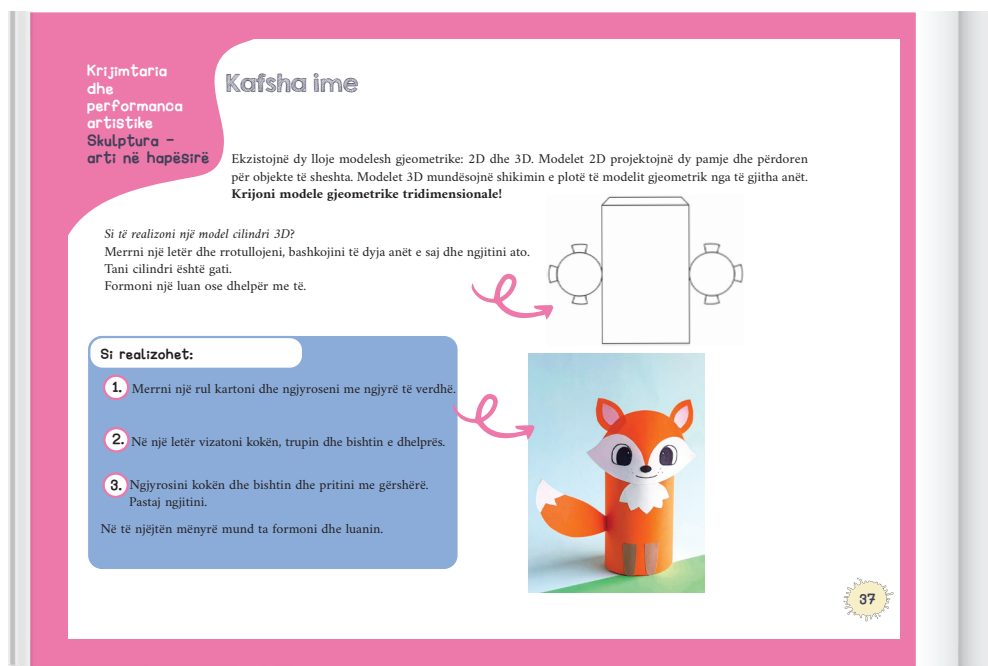
2D
Reliev

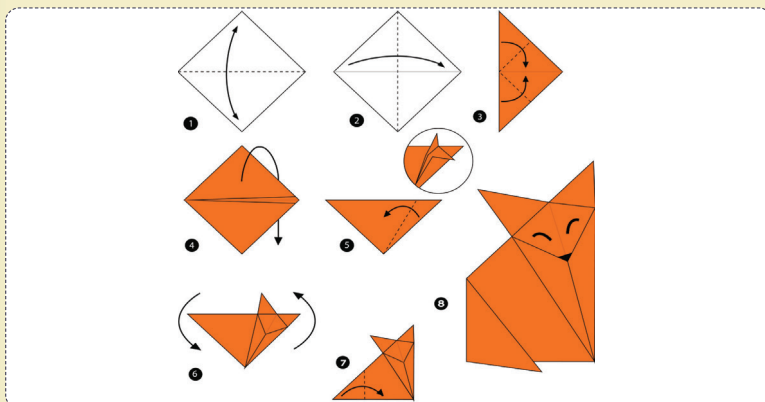
Shtatore

Bust

Më poshtë ke dy modele se si mund të formojmë *dhelprën* dhe *peshkun*. Shikoji si i kemi bërë ne dhe bëji njësoj.
Mjetet e punës: fletë, gërrshërë, lapsa me ngjyra dhe ngjitës.

1. Kartonin e lyeni me ngjyrë të verdhë;
2. Në një letër vizatoni kokën, trupin, bishtin e dhelprës;
3. Ngjyrosni ato dhe pritini me gërrshërë;
4. Ngjitni mes vete.

Përforcimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënit

Krijim i lirë

Udhëzohen nxënësit që të realizojnë në çifte 1 dhe 2 nga një skulpturë.

Nxënësi 1: Realizojnë dhelprën me letër, karton në forma të ndryshme sipas dëshirës.

Nxënësi 2: Realizojnë peshkun me letër, karton.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për analizën e llojeve të skulpturave 2D dhe 3D, përgjigjet e tyre dhe saktësinë në krijimin e skulpturave me materiale të ndryshme sipas udhëzimeve në libër.

Detyrë:

Të realizojnë një bust me plastelinë.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes

Lexim i drejtuar

Lexohet teksti nga libër me ndalesa.

Pas çdo ndalese parashtrohen pyetjet:

Ndalesa 1: Çka janë skulpturat 2D? (Relievi).

Ndalesa 2: Çka janë skulpturat 3D? (Busti shtatorja).

Si të realizohet një model cilindri 3D?

Demonstrohet nga mësuesi si si punohet një cilindër me letër.

Analizohen fotot në libër.

Udhëzohen të punojnë dhelprën me karton si në vijim:

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Skulptura

Rezultatet e të nxënit të temës:
 Përdor materiale të ndryshme për krijime modeli 3D.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkollës:
 I.3, II.3.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.3, 4.2.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Format me kënde

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:

- Diskuton për format 2D dhe 3D;
- Krijon forma gjeometrike 3D;
- Vlerëson punën e vet dhe të shokëve.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Edukatë figurative 3, lapsi, gërshërët, ngjitësi etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
 Gjuhë shqipe, Shkathtësi për jetë, Shoqëria dhe mjedisi, Matematikë.

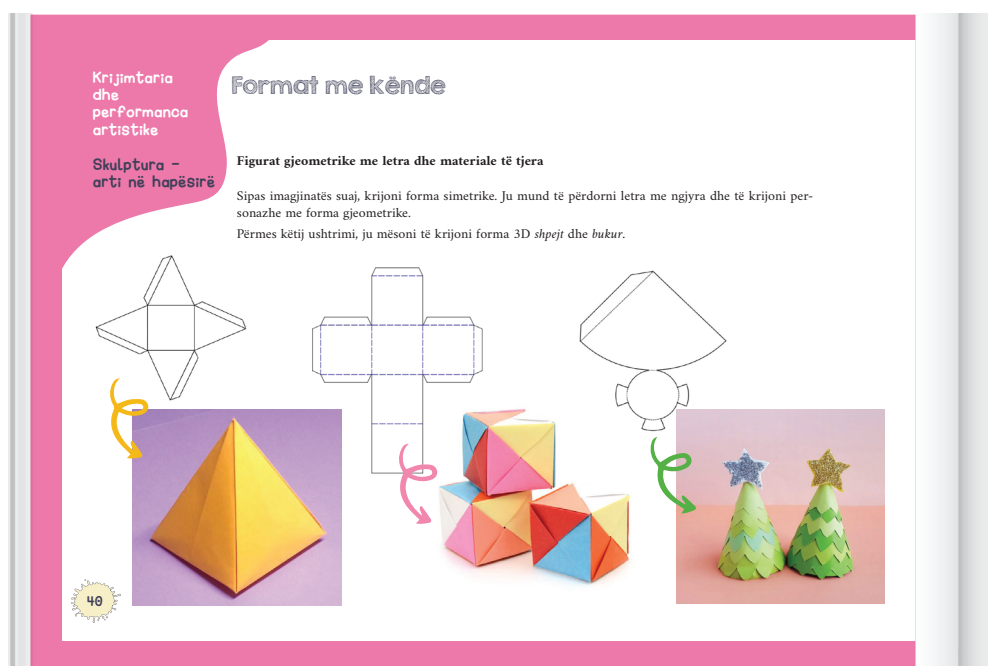
METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënë
Grumbull idesh

Diskutohet me nxënësit rreth formave 3D, dallimin e tyre nga figurat 2D. Parashirohen pyetjet:

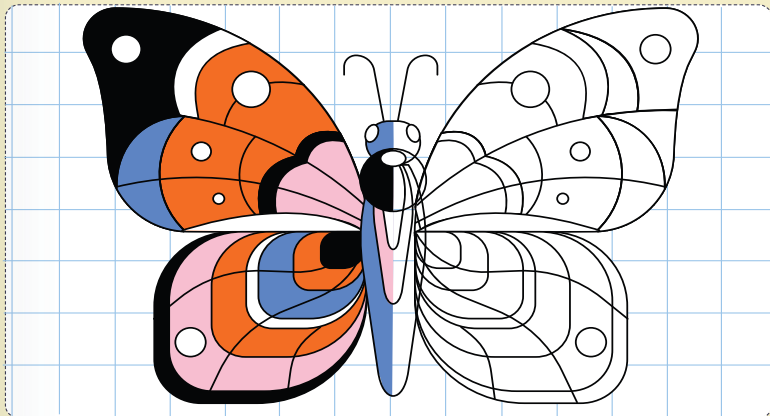
- Sa përmasa kanë trupat gjeometrikë?
- Sa përmasa kanë figurat gjeometrike?

Format gjeometrike

Fletë pune

Ngjyros pjesën tjetër simetrike të figurës. Gjatë punës, dëgjohet kënga për fluturën. Kënga mund të dëgjohet në YouTube ose nga CD-ja e lëndës së muzikës.

41

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes

Veprimtari krijuese

Nxënësve u shpërndahen fletët a4 me ngjyrë, në të cilat janë paraqitur figura të ndryshme gjeometrike.

Me ndihmën e mësuesit do të veprojnë hap pas hapi derisa ta krijojnë figurën e paraqitur në fletë.

Së pari e presin figurën, pastaj e palosin duke i bashkuar skajet të cilat duhet të ngjiten me njëra tjetrën për të formuar figurën gjeometrike në formën 3D.

Përforcimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënit

Turi i galerisë

Nxënësit i ekspozojnë punimet e përfunduara.

Tregojnë mënyrën e punës, analizojnë dhe bëjnë krahasimin e punës së tyre me punën e shokëve-shoqeve.

Jepen sugjerime për punimet e ardhshme.

Më pas hapen librat, analizohen dhe plotësohen detyrat e dhëna.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për pjesëmarrjen në diskutim, saktësinë e krijimit të formave gjeometrike dhe për vlerësimin e punës së vet dhe të shokëve.

Detyrë:

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Skulptura - arti në hapësirë

Rezultatet e të nxënës të temës:
 Krijon figura simetrike me letër dhe materiale të tjera praktike.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkollës:
 I.3,II.1.4.5,V.8,VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.3,2.1,3.1,4.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Teknika e plastelinës

Rezultatet e të nxënës të orës mësimore:

- Shkruan për llojet e formave dydimensionale dhe tridimensionale;
- Ndjek udhëzimet për figurën e dhënë në libër;
- Krijon formën tridimensionale duke bashkuar pjesët e saj.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: lapsi, ngjyrat, gërshërë, karton.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
 Gjuhë shqipe, Shkathtësi për jetë, Matematikë, Shoqëria dhe mjedisi, Njeriu dhe natyra.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

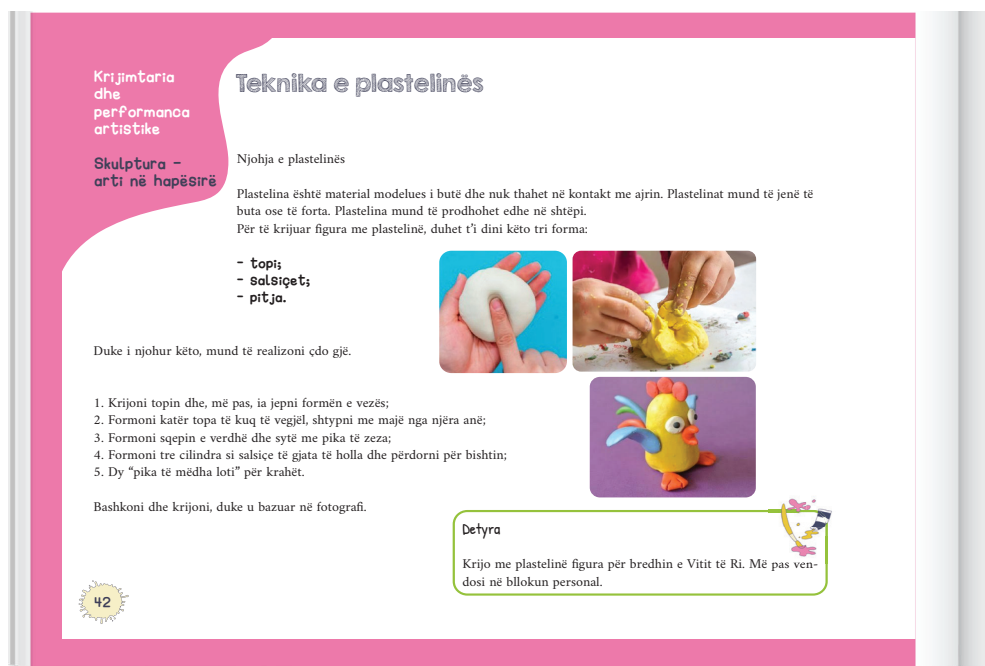
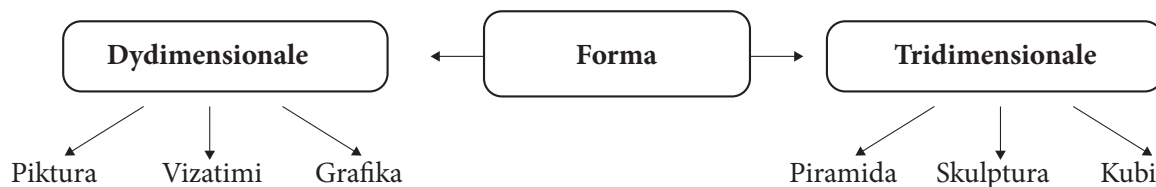

Parashikimi:

Përgatitja për të nxënësit

Përvijim i të menduarit

Udhëzohen nxënësit të shkruajnë për llojet e formave duke plotësuar organizuesin e dhënë:

Teknika e plastelinës

Njohja e plastelinës

Plastelina është material modelues i butë dhe nuk thahet në kontakt me ajrin. Plastelinat mund të jenë të buta ose të forta. Plastelina mund të prodhohet edhe në shtëpi.

Për të krijuar figura me plastelinë, duhet t'i dini këto tri forma:

- topi;
- salsiqet;
- pitja.

Duke i njohur këto, mund të realizoni çdo gjë.

1. Krijoni topin dhe, më pas, ia jepni formën e vezës;
2. Formoni katër topa të kuq të vegjël, shtypni me majë nga njëra anë;
3. Formoni sqepin e verdhë dhe sytë me pika të zeza;
4. Formoni tre cilindra si salsiqe të gjata të holla dhe përdorni për bishtin;
5. Dy "pika të mëdha loti" për krahët.

Bashkoni dhe krijoni, duke u bazuar në fotografi.

Detyra

Krijoni me plastelinë figura për bredhin e Vitit të Ri. Më pas vendosini në bllokun personal.

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes Veprimtari e drejtuar

Plastelina është material modelues i butë dhe nuk thahet në kontakt me ajrin. Ka shumë lloje plastelinash, të buta dhe të forta.

Plastelina mund të prodhohet edhe në shtëpi.

Udhëzohen nxënësit të krijojnë dhe të ndërtojnë forma tridimensionale me përdorimin e plastelinës.

Nxënësit krijojnë figura të ngjashme tridimensionale nga libri.

Krijojnë duke i ndjekur udhëzimet në libër:

1. Krijoni topin dhe, më pas, ia jepni formën e vezës;
2. Formoni katër topa të kuq të vegjël, shtypni me majë nga njëra anë, si "pikë loti";
3. Formoni sqepin e verdhë dhe sytë me pika të zeza;
4. Formoni tre cilindra si salsiqe të gjata, të holla dhe përdorni për bishtin, dhe
5. Dy "pika të mëdha loti" për krahët.

Analizojnë foton në libër dhe bashkojnë pjesët e krijuara me plastelinë duke ndjekur hapat sipas fotos.

Përforcimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënit

Turi i galerisë

Nxënësit paraqesin punimet e tyre në këndin e klasës.

Prezantojnë mënyrën sesi i kanë punuar modelin me plastelinë.

Luajnë rolin e vizitorit dhe vlerësojnë njëri-tjetrin me shenja (+).

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në shkrimin e llojeve të formave 2D dhe 3D dhe saktësinë në krijimin e formave me plastelinë sipas shembullit në libër.

Detyrë:

Në klasë të krijojnë me plastelinë figura për bredhin e Vitit të Ri, më pas t'i vendosin ato në bllokun personal.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Format dhe modelimi

Rezultatet e të nxënit të temës:
 Modelon skulptura të ndryshme.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkollës:
 I.3, II.1.4.5, III.1, V.8, VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.3, 2.1, 3.1, 4.1.2.

Krijojmë plastelinë

Fletë pune

Ja se çfarë na duhet për ta krijuar plastelinën:
 1 filxhan miell i bardhë - 120 gramë;
 ¼ e filxhanit kripë e imët - 20 gramë;
 2 lugë të mëdha sodë buke - 10 gramë;
 1 lugë e madhe vaj luledielli;
 1 filxhan ujë i ftohtë - 20 cl.

Kujdes! Këtë duhet ta bëni bashkë me prindërit ose kujdestarët.

Në tenxhere, hidhni miellin, sodën dhe kripën. Shtoni ujin dhe vajin dhe përziejini masën. Mund ta gatuar në zjarr të lehtë, duke e përzier me lugë druri, derisa të bëhet si top. Ujini të ftohet dhe ndajeni masën në disa copa, ose në aq ngjyra sa do të krijoni. Në çdo top hapni një vrimë me gisht, hidhni ngjyrosës ëmbëlsirash dhe punojini mirë, derisa masa të marrë një ngjyrë uniforme. Pjesën që nuk do ta përdorni, mbështilleni me qese najloni dhe futeni në frigorifer.

Realizojë në shtëpi. Krijë figura sipas dëshirës sate, me plastelinën e përgatitur bashkë me prindërit.

43

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Krijojmë plastelinë

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:

- Diskuton për materialet e modelimit të figurave;
- Përdor materialet për të krijuar plastelinën;
- Krijon plastelinën sipas udhëzimeve.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Edukatë figurative 3, lapsi, plastelina, fletë kartoni etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
 Gjuhë shqipe, Shkathtësi për jetë, Shoqëria dhe mjedisi.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënë

Hapi i parë

Parashitohen pyetjet:

- Keni provuar të modeloni figura me plastelinë?
- Çfarë keni modeluar?
- Ju duket lehtë të punoni me plastelinë?
- Keni provuar ndonjëherë që ju të krijoni plastelinë?
- A di dikush recetën për të krijuar plastelinë?

Nxënësve u tregohet se gjatë kësaj ore do të mësojnë se si krijohet plastelina.

Krijojmë plastelinë

Fletë pune

Ja se çfarë na duhet për ta krijuar plastelinën:
1 filxhan miell i bardhë - 120 gramë;
¼ e filxhanit kripë e imët - 20 gramë;
2 lugë të mëdha sodë buke - 10 gramë;
1 lugë e madhe vaj luledielli;
1 filxhan ujë i ftohtë - 20 cl.

Kujdes! Këtë duhet ta bëni bashkë me prindërit ose kujdestarët.

Në tenxhere, hidhni miellin, sodën dhe kripën. Shtoni ujin dhe vajin dhe përziejeni masën. Mund ta gatuani në zjarr të lehtë, duke e përzier me lugë druri, derisa të bëhet si top. Lijeni të ftohet dhe ndajeni masën në disa copa, ose në aq ngjyra sa do të krijoni. Në çdo top hapni një vrimë me gisht, hidhni ngjyrosës ëmbëlsirash dhe punojini mirë, derisa masa të marrë një ngjyrë uniforme. Pjesën që nuk do ta përdorni, mbështilleni me qese najloni dhe futeni në frigorifer.

Realizojë në shtëpi. Krijo figura sipas dëshirës sate, me plastelinën e përgatitur bashkë me prindërit.

43

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes

Punojmë në grupe

Nxënësit ndahen në 4 grupe. Punojnë bashkërisht.

Udhëzohen që me materialet e sjellura nga shtëpia, të cilat janë kërkuar nga ora e kaluar, t'i vendosin mbi bankë, si:

1 filxhan miell i bardhë - 120 gramë;

¼ e filxhanit kripë e imët - 20 gramë;

2 lugë të mëdha sodë buke - 10 gramë;

1 lugë e madhe vaj luledielli;

1 filxhan ujë i ftohtë - 20 cl.

Përforcimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënit

Veprimtari krijuese

Nxiten nxënësit që të punojnë hap pas hapi dhe me shumë kujdes. Udhëzohen kështu:

Në tenxhere, hidhni miellin, sodën dhe kripën. Shtoni ujin dhe vajin dhe përziejeni masën. Mund ta gatuani në zjarr të lehtë, duke e përzier me lugë druri, derisa të bëhet si top. Lijeni të ftohet dhe ndajeni masën në disa copa, ose në aq ngjyra sa do të krijoni. Në çdo top hapni një vrimë me gisht, hidhni ngjyrosës ëmbëlsirash dhe punojini mirë.

Pasi të krijohen plastelinat, nxënësit modelojnë sipas dëshirës.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për diskutimin për materialiet e modelimit dhe përdorimin e materialeve për të krijuar plastelinën.

Detyrë:

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Disenji dhe grafika

Rezultatet e të nxënës të temës:
 Kupton artin e shtypit të thjeshtë dhe riprodhimin grafik në shtypshkronjë, p.sh., vula, shtypi me kompjuter, libri, posteri.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkollës:
 I.3, II.1.4.5, III.1, V.8, VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.3, 2.1, 3.1, 4.1.2.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Stampimi me forma

Rezultatet e të nxënës të orës mësimore:

- Realizon figura simetrike duke stampuar imazhet;
- Shtyp imazhe grafike sipas modelit në libër;
- Interpretin punimet grafike me stampim.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: lapsi, ngjyrat, letër vizatimi, mjetet për stampim.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
 Gjuhë shqipe, Shkathhtësi për jetë, Matematikë, Shoqëria dhe mjedisi, Njeriu dhe natyra.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:

Përgatitja për të nxënë

Aktivitet

Udhëzohen nxënësit të stampojnë figurat simetrike.

Nxënësit i ndajnë fletët e bardha përgjysmë.

Ngjyrosin vetëm njërin anë të fletës me tempera.

Nxënësit ngjyrosin sipas dëshirës: ndonjëri ngjyros fluturën, mollën, dardhën gjetthen etj.

Pastaj gjysmën e pangjyrosur e shtypin te pjesa e ngjyrosur dhe në këtë mënyrë krijojnë figura simetrike të ndryshme. Ja disa punime dhe shembuj të krijuar me stampime:

Punë praktike

Fletë pune

Stampojmë në bllokun personal me fruta dhe perime, të cilat nxënësit i sjellin në klasë.

(Frutat i ndajnë përgjysmë, gjysmat e tyre i fusim në ngjyrë dhe pastaj i shtypim në letër me pak forcë.)

45

**Ndërtimi i njohurive dhe
i shkathtësive:**
Përpunimi i përmbajtjes
Veprimtari e drejtuar

Stampimi mund të krijohet edhe me gjëra të përditshme, si: fruta, perime, gjethe etj.

Analizohen llojet e stampimeve në foto në libër.
Cila stampë të pëlqen ta provosh?

Udhëzohen të stampojnë në bllokun personal fruta dhe perime, të cilat nxënësit i sjellin në klasë.
Frutat i ndajnë përgjysmë, gjysmat e tyre i ngjyrosin me ngjyra akuarele ose me tempera dhe pastaj i shtypin imazhet grafike në letër.

Nxënësit ndjekin modelin e dhënë në libër.

Përforcimi:
Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënit
Turi i galerisë

Nxënësit i ekspozojnë punimet e tyre në tabelë para klasës dhe reflektojnë për punimet duke i analizuar ato.
Ata analizojnë imazhet grafike sipas saktësisë si janë punuar.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për saktësinë në krijimin e figurave simetrike, në saktësinë e shtypjes dhe krijimit të imazheve grafike me fruta sipas udhëzimeve në libër.

Detyrë:

Të shtypin imazhe grafike me mollë në letër të bardhë.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Disenji dhe grafika

Rezultatet e të nxënës të temës:
 Realizon disenje grafike sipas një teme.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkollës:
 I.3, II.1.4.5, III.1, V.8, VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.3, 2.1, 3.1, 4.2.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Ilustrimi i përrallës

Rezultatet e të nxënës të orës mësimore:

- Identifikon disa personazhe nga përralla të ndryshme;
- Ilustron një përrallë sipas udhëzimit;
- Vlerëson punën e vet dhe të shokëve.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Edukatë figurative 3, lapsi, ngjyrat etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
 Gjuhë shqipe, Shkathtësi për jetë, Shoqëria dhe mjedisi, Njeriu dhe natyra.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:

Përgatitja për të nxënë

Bisedë e lirë

Shfletohen revistat dhe librat që nxënësit kanë sjellë. Parashtrihen pyetjet rreth përrallave:

- A ju pëlqejnë përrallat? Çfarë mësoni prej tyre?
- Cilat përralla dini të tregoni? (Borëbardha, Bukuroshja dhe Bisha, Ujku dhe 7 Kecat etj.)
- Cili personazh ju pëlqen më shumë? Pse?
- Keni provuar ndonjëherë të ilustroni ndonjë përrallë?

Krijimtaria dhe performanca artistike

Disenji dhe grafika

Ilustrimi i përrallës

Artisti pikturon skenat dhe personazhet e një shkrimi sipas imagjinatës së tij. Ne imagjinojmë ndryshe-ndryshe, prandaj kemi ilustrime të llojllojshme.

46

Pyetje

1. Përse kemi ilustrime të llojllojshme për temën e njëjtë?
2. Dalo ndryshimet në ilustrimet e përrallës!

Le të ilustrojmë!

Fletë pune

Më poshtë ke një përrallë shumë interesante. Lexoje atë dhe, më pas, përmes ilustrimeve, paraqite në bllokun tënd. Ngjyro me ngjyra të ujit.

Tri flutura, një e bardhë, një e kuqe dhe një e verdhë, po luanin në lëndinë, kur papritur filloi shiu. Dhe fluturat po lageshin. Ato fluturuan pranë trëndafilit të kuq dhe i thanë:

- Trëndafil i bukur, të lutem, hapi petalet, që të na mbrosh nga shiu.

Trëndafili u përgjigj:

- Petalet do t'i hap vetëm për fluturën e kuqe, për ju dy të tjerat, jo.

- Jo, jo, nëse nuk pranon edhe dy motrat e mia, unë do të ik, - tha flutura e kuqe.

Fluturat largohen. Shiu po i lagte.

Shkuan te zambaku i bardhë dhe i thanë:

- Zambak i bukur, të lutem, hapi petalet të na mbrosh nga shiu.

Por, edhe zambaku u përgjigj si trëndafili:

- Petalet do t'i hap vetëm për fluturën e bardhë.

- Jo, jo, - përgjigjet flutura e bardhë, - nëse nuk i pranon motrat e mia, as unë nuk vij.

Shiu po i lagte tri fluturat edhe më tepër.

Shkuan te tulipani i verdhë, por edhe ai, vetëm fluturën e verdhë do ta pranonte.

Kur dielli, i fshehur prapa reve, dëgjoi fjalët e fluturave me lulet, largoi menjëherë retë dhe shiun dhe doli t'i ngrohte dhe t'i thante krahët e tyre.

Fluturat vazhduan të gëzuar fluturimin në livadh.

Detyra

Krijë një flutur me mjete të riciklueshme!

Krahaso vizatimin tënd me të tjerëve dhe gjë ndryshimet. Diskutoni.

47

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes

Veprimtari krijuese

Nxënësve u shpjegohet se artisti pikturon skenat dhe personazhet e një shkrimi sipas imagjinatës së tij. Ne imagjinojmë ndryshe-ndryshe, prandaj kemi ilustrime të llojllojshme.

Kështu, p.sh. një përrallë e Kësulëkuqes ilustrohet ndryshe nga një përrallë e njëjtë e Kësulëkuqes, për shkak të imagjinatës ndryshe të artistëve.

Më pas udhëzohen që të vizatojnë

një përrallë sipas imagjinatës së tyre. Nxënësit vizatojnë në fletën e vizatimit dhe më pas e ngjyrosin me ngjyrat që duan.

Përforcimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënit

Turi i galerisë

Nxënësit i ekspozojnë punimet e tyre.

Tregojnë mënyrën e punës, analizojnë dhe bëjnë krahasimin e punës së tyre me punën e shokëve-shoqeve.

Jepen sugjerime për punimet e ardhshme.

Më pas hapen librat, analizohen ilustrimet e paraqitura në libër.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për identifikimin e disa personazheve të përrallave, saktësinë e ilustrimit të një përralle dhe për vlerësimin e punës së tij dhe të shokëve.

Detyrë:

Ta lexojnë përrallën në shtëpi, më pas në bllok ta ilustrojnë dhe ta ngjyrosin me ngjyra të ujit.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Disenji dhe grafika

Rezultatet e të nxënës të temës:
 Realizon disenje grafike sipas një teme.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkollës:
 I.3,II.1.4.5,III.1,V.8,VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.3,2.1,3.1,4.2.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Heroi im

Rezultatet e të nxënës të orës mësimore:

- Njeh figurën e Skënderbeut;
- Realizon punimin sipas udhëzimeve në libër;
- Shkruan për Skënderbeun në disa vargje.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Edukatë figurative 3, lapsi, ngjyrat etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
 Gjuhë shqipe, Shkathtësi për jetë, Shoqëria dhe mjedisi, Histori.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:

Përgatitja për të nxënë

Vizualizim

Me videoprojektor paraqiten disa fotografi të Skënderbeut. Parashirohen pyetjet:
 E njehni kush është në fotografi? (Skënderbeu).
 A e dini kush ka qenë Skënderbeu?
 Çfarë cilësish kishte Skënderbeu?
 Përshkruajeni portretin e Skënderbeut!

Krijimtaria
dhe
performanca
artistike

Disenji dhe
grafika

Heroi im

Portreti është një nga gjinitë më të vështira të pikturës. Ne do t'ju mësojmë mënyrën më të thjeshtë për të arritur rezultat më të mirë. Shikoni fotografinë e heroit kombëtar, Skënderbeut.

Ajo është e ndarë në katrorë të barabartë. Në të njëjtën mënyrë, ndani edhe ju në katrorë fletën e bardhë. Bëni kujdes! Sa katrorë ka fotoja e vogël, po aq duhet të ketë edhe fleta e madhe. Shikoni me kujdes linjat në çdo katror. Për ta bërë portretin, duhet ndjekur vijat e çdo katrori.

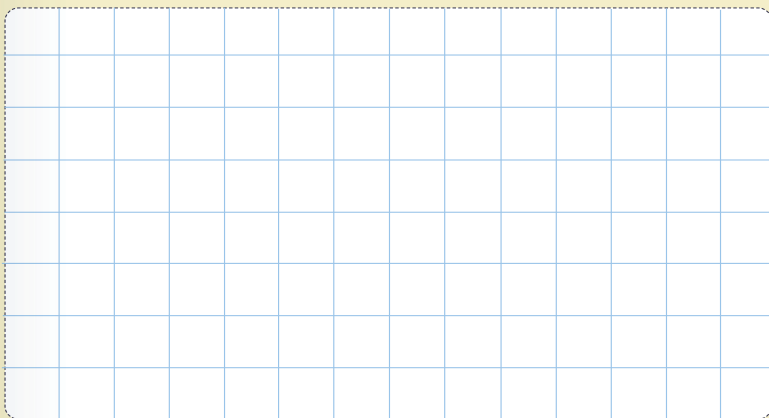
Pyetje

1. A e di kush ka qenë Skënderbeu?
2. Çfarë cilësish kishte Skënderbeu?
3. Përshkruaje portretin e Skënderbeut!

Portreti i Skënderbeut

Fletë pune

Kur t'i vizatoni katrorët me laps, vijat duhet të jenë të lehta, pasi do t'i fshini me gomë. Pasi ta mbaroni portretin, fshini katrorët. Për ta bërë portretin, ndiqni vijat e çdo katrori.

49

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes

Veprimtari krijuese

Nxënësve u shpjegohet se portreti është një nga gjinitë më të vështira të pikturës.

E shikojnë fotografinë e heroit kombëtar, Skënderbeut.

Ajo është e ndarë në katrorë të barabartë.

Në të njëjtën mënyrë, edhe nxënësit do ta ndajnë në katrorë fletën e bardhë. Sa katrorë ka fotoja e vogël, po aq duhet të ketë edhe fleta e madhe.

Përforcimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënit

Pesëvargëshi

Skënderbeu
trim i madh
lufton guxon mbron
Skënderbeu luftonte me shpatë
Hero

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për njohjen e figurës së Skënderbeut, saktësinë e punimit dhe për plotësimin e pesëvargëshit.

Detyrë:

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Disenji dhe grafika

Rezultatet e të nxënës të temës:
 Njeh shenjat në rrugë, TV, dhe disenjon 1 punim duke e shpjeguar kuptimin.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkollës:
 I.3, II.1.5.7.8, V.8, VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.3, 2.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Unë në rrugë

Rezultatet e të nxënës të orës mësimore:

- Tregon shenjat rrugore që i ka hasur në rrugë;
- Modelon shenjat rrugore në forma të ndryshme;
- Analizon shenjat rrugore të modeluara me materiale të ndryshme.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: lapsi, ngjyrat, plastelinë, vizatimi.

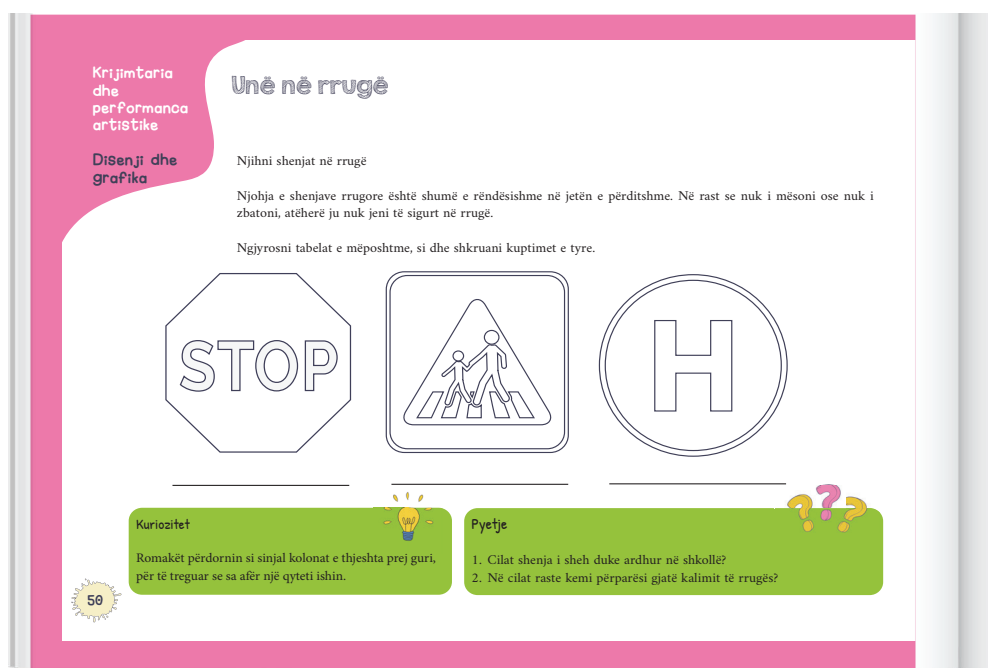
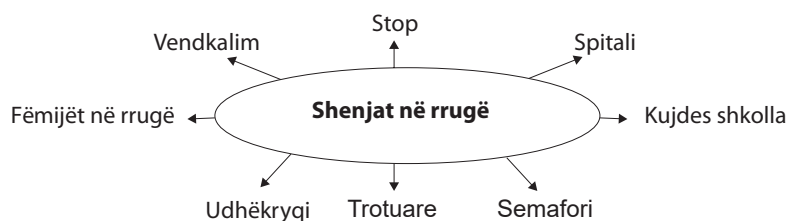
Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
 Gjuhë shqipe, Shkathtësi për jetë, Matematikë, Shoqëria dhe mjedisi.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënë
Pema e mendjës

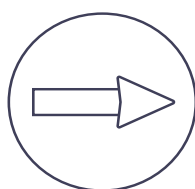
Parashtrohet pyetja: Çfare shenja keni hasur (ose parë) në rrugë?
 Nxënësit i shprehin mendimet, pastaj e plotësojnë organizuesin grafik.

Shenjat rrugore

Fletë pune

Shkruaj emrat e shenjave rrugore dhe ngjyrosi ato.

Detyra

Ndërto me karton 2-3 shenja të rrugës!
Vizato logon e shkollës sate.

51

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes

Grupet e ekspertëve

Nxënësve u shpjegohet se shenjat rrugore janë shumë të rëndësishme në jetën e përditshme. Në qoftë se ato nuk mësohen dhe nuk zbatohen, mund të jemi të pasigurt në rrugë.

Parashtrihen pyetjet:

Cilat shenja i sheh duke ardhur në shkollë?

Në cilat raste kemi përparësi gjatë kalimit të rrugës?

Nxënësit ndahen në 3 grupe.

Udhëzohen të vizatojnë dhe të ngjyrosin shenjat rrugore sipas shembujve në libër.

Grupeve u shpërndahen fletët e ekspertëve:

Grupi 1: Vizaton dhe ngjyros shenjat e rrezikut;

Grupi 2: Vizaton dhe ngjyros shenjat e urdhëresave;

Grupi 3: Vizaton dhe ngjyros shenjat e lajmërimit.

Përforsimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënësve

Prezantim

Nxënësit emërtojnë dhe ngjyrosin shenjat rrugore, të cilat janë paraqitur në tekst.

Përfaqësuesit e 3 grupeve dalin para klasës dhe prezantojnë punën e tyre.

Ata do ta prezantojnë mënyrën e vizatimit dhe të ngjyrosjes së shenjave rrugore.

Nxënësit kometojnë kuptimin e secilës shenjë rrugore që e kanë punuar.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për emërtimin e shenjave rrugore, saktësinë në vizatimin dhe ngjyrosjen e shenjave sipas udhëzimeve të dhëna.

Detyrë:

Të vizatojnë dhe të ngjyrosin një shenjë rrugore që e shohin më shpesh në rrugë.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Vija

Rezultatet e të nxënit të temës:
 Skicon hapësirat e brendshme dhe vizaton së paku 1 vizatim sipas objekteve të vendosura në klasë, shtëpi, teatër, galeri, kinema etj.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës:
 I.3,II.1.4.5,III.1,III.4,V.8VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.3,2.1,3.1,4.2.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Llojet e vijave dhe përdorimi i tyre

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:

- Dallon llojet e vijave duke i vizatuar ato;
- Vizaton objektet e teatrit, klasës sipas modelit në libër;
- Analizon punimet sipas mënyrës së vijave që janë përdorur.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: lapsi, ngjyrat, letër vizatimi, plastelinë, shkopinj, penj etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
 Gjuhë shqipe, Shkathësi për jetë, Matematikë, Shoqëria dhe mjedisi, Njeriu dhe natyra.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënësit
Stuhi mendimesh

Paraqiten në projektor llojet e ndryshme të vijave. (Ose paraqiten me ilustrime).

Parashtrahet pyetja: Çfarë lloje të vijave kemi?
 Nxënësit tregojnë njohuritë e tyre për vijat dhe llojet e tyre.
 Udhëzohen t'i vizatojnë ato.
 (Të lakuara, të drejta, të pjerrëta, të holla, të trasha, të hapura të mbyllura).

Personazh nga filmat vizatimorë

Fletë pune

Përzgjidh një personazh nga filmat vizatimorë vizatoje dhe, më pas, ngjyrose.

Krahasoje vizatimin e personazhit tënd me ndonjë nga personazhet e shokut a shoqes sate. Shih se si i keni përdorur vijat dhe ngjyrat.

53

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes Veprimtari e drejtuar

Udhëzohen nxënësit të vizatojnë sipas kërkesave në libër.

1. Merrni një letër të bardhë dhe vizatoni lloje të ndryshme vijash, nga njëra anë e letrës gjer tek ana tjetër.

2. Sa herë që bëni një vijë, përdorni flamaster me trashësi ose ngjyrë tjetër.

Nxënësit duke bashkuar pikat do të vizatojnë vija malesh, vija

kaktusi, pika shiu, rreze dielli etj. sipas imagjinatës së tyre.

Udhëzohen të përzgjedhë një personazh nga filmat vizatimorë, ta vizatojnë dhe, më pas, ta ngjyrosin atë me flamastera të hollë dhe të trashë.

Përforcimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënit

Rishikim në dyshe

Nxënësit ndahen në dyshe ku njëri luan rolin e raportuesit, kurse tjetri rolin e vëzhguesit.

Ata dalin para tabelës dhe analizojnë punimet e njëri-tjetrit.

Raportuesi analizon punimin duke u fokusuar te vijat, llojet e vijave, ngjyrave që i ka përdorur shoku dhe i prezanton ato.

Vëzhguesi plotëson punimin aty ku ka nevojë për plotësim. Pastaj ndërrohen rolet dhe vazhdohet me dyshet e tjera.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për dallimin e llojeve të vijave, diskutimin dhe saktësinë në vizatim.

Detyrë:

Të krijojnë figura me vija të ndryshme sipas dëshirës.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore.

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Vizatimi nëpër kohë

Rezultatet e të nxënësve të temës:
 Realizon objekte të vogla të arkitekturës.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkollës:
 I.3 II,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 2.1; 4.2.

Gjuha dhe komunikimi artistik

Vizatimi nëpër kohë

Arkitektura - perceptimi i një qyteti

Nga shekulli V deri në shekullin I para erës sonë, Dyrrahu (Durrësi i sotëm) dhe Apolonia (Fieri i sotëm) patën një periudhë lulëzimi.

Qytetet në atë kohë ndërtoheshin rrëzë kodrave, të rrethuara me mure të larta. Urbanistika e qyteteve në fusha ndryshon nga ajo e terreneve të pjerrëta.

Sot, ndërtesat e mëdha zënë një vend të rëndësishëm në arkitekturën e qyteteve. Ato zakonisht bëjnë dallimin e një qyteti nga një fshat, sidomos të zonave malore. Shpeshherë, përmes një banese mund ta identifikojmë lehtë se për cilin qytet bëhet fjalë.

Berati

Apolonia

Gjirokastra

54

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Arkitektura - perceptimi i një qyteti

Rezultatet e të nxënësve të orës mësimore:

- Diskuton rreth ndërtimit të qyteteve të vjetra;
- Vizaton dhe ngjyros sipas udhëzimit.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Edukatë figurative 3, lapsi, ngjyrat, letër vizatimi.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhë shqipe, Shkathësi për jetë, Histori.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:

Përgatitja për të nxënësit

Diskutim i drejtuar

Së bashku me nxënësit diskutojmë rreth ndërtimit të qyteteve të vjetra.

Nga shekulli V deri në shekullin I para erës sonë, Dyrrahu (Durrësi i sotëm) dhe Apolonia (Fieri i sotëm) patën një periudhë lulëzimi.

Qytetet në atë kohë ndërtoheshin rrëzë kodrave, të rrethuara me mure të larta. Urbanistika e qyteteve në fusha ndryshon nga ajo e terreneve të pjerrëta.

Vizato dhe ngjyros një banesë-shtëpi karakteristike nga qyteti/fshati juaj, duke paraqitur edhe objektet që e rrethojnë.

Përshkruaje me pak fjalë përzgjedhjen që bëre në vizatim.

55

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes

Veprimtari krijuese

Tregohet dallimi i ndërtimit të sotëm të qyteteve nga më parë. Sot, ndërtesat e mëdha zënë një vend të rëndësishëm në arkitekturën e qyteteve. Ato zakonisht e bëjnë dallimin e një qyteti nga një fshat.

Më pas udhëzohen nxënësit që të vizatojnë dhe të ngjyrosin një shtëpi ose banesë karakteristike, të qytetit apo fshatit ku jetojnë, duke paraqitur edhe objektet që e rrethojnë.

Punohet me ndihmën e mësuesit.

Përforcimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënit

Turi i galerisë

Ekspozohen krijimet në murin e klasës dhe vëzhgohen nga të gjithë nxënësit për 2-3 minuta. Nxënësit shpjegojnë punën e bërë, krahasojnë punën e tyre me të shokëve – shoqeve.

Në fund bëhet përshkrimi i përzgjedhjes së vizatimit.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për pjesëmarrjen aktive në diskutim, saktësinë e vizatimit dhe ngjyrosjes, si dhe për vlerësimin e punës së shokëve.

Detyrë:

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Lojet, teknikat dhe përdorimi i tyre

Rezultatet e të nxënësve të temës:
 Njeh mënyrën e përdorimit të ngjyrave akwarele, tempera.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkollës:
 3,II.1.4.5,III.1,V.8,VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.3,2.1,3.1,4.2.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Teknikat dhe përdorimi i ngjyrave

Rezultatet e të nxënësve të orës mësimore:

- Diskuton për llojet e ngjyrave të ylberit;
- Realizon punime me ngjyra të ndryshme;
- Ndërtton shtëpinë me forma sipas kërkesave në libër;
- Analizon punimet e bëra nga shokët/shoqet.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: lapsi, ngjyrat, letër vizatimi.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
 Gjuhë shqipe, Shkathësi për jetë, Matematikë, Shoqëria dhe mjedisi, Njeriu dhe natyra.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

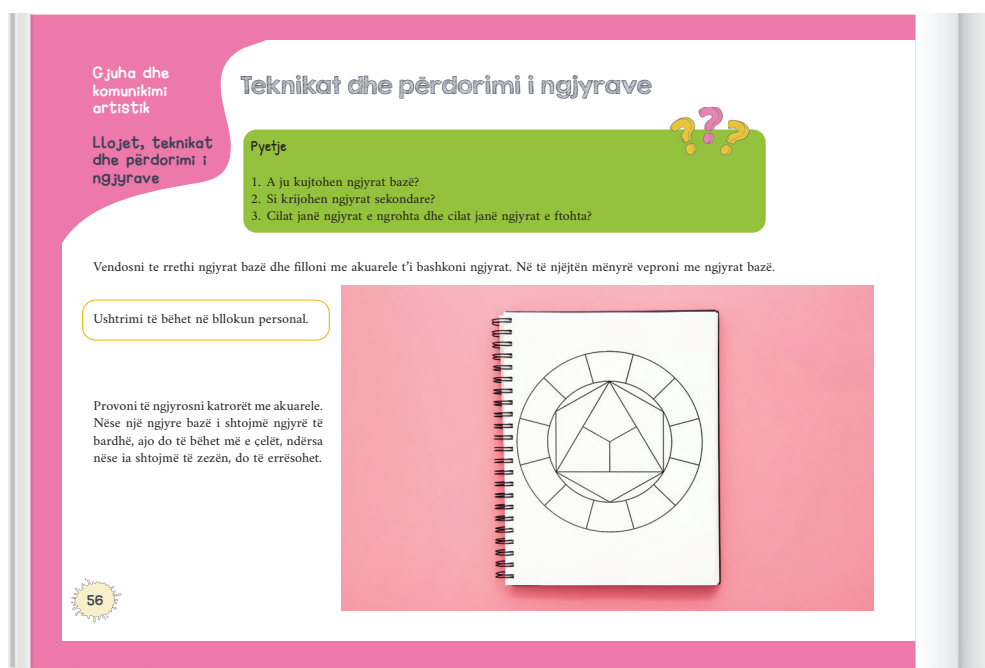

Parashikimi:

Përgatitja për të nxënësit

Diskutim i drejtuar

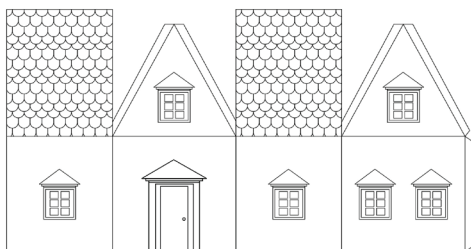
Nxënësve u paraqitet me projektor (ose në fletë) një pamje e ylberit.
 U parashtrihen disa pyetje:
Çfarë ngjyra ka ai? (7ngjyra)
A ju kujtohen ngjyrat bazë? (E kuqe, e kaltër e verdhë).
Si krijohen ngjyrat sekondare? (Duke i përzier ngjyrat primare).
Cilat janë ngjyrat e ngrohta dhe cilat janë ngjyrat e ftohta?
 Nxënësit rikujtojnë njohuritë nga klasa e dytë.

Ndërto shtëpinë

Fletë pune

Në figurën poshtë ke format gjeometrike të shtëpisë. Bashkë me mësuesin/en, në grupe, krijoni të njëjtat në bllokun e vizatimit. Pastaj, pritini format dhe krijoni shtëpinë. Në fund, ngjyroseni sipas dëshirës. Materialet për punë: blloku i vizatimit, lapsi, gërhërët, ngjitësi dhe ngjyrat.

Trego hapat që ndoqe për ta realizuar punimin.

57

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes

Veprimtari e drejtuar

Udhëzohen nxënësit të krijojnë një disenj grafik sipas një teme.

Ata ndërtojnë një shtëpi me forma sipas shembullit në libër.

Format i vizatojnë në fletë A4. Skicojnë format gjeometrike që dëshirojnë t'i paraqesin.

I ngjyrosin format sipas dëshirës. Përshkruajnë me shkrim duke treguar hapat që ndoqën për ta realizuar punimin.

Përforcimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënit

Mendo, puno në dysh, e thua grupit

Nxënësit ndahen në dyshe.

Analizojnë vizatimet e njëri-tjetrit në dyshe.

Në fund secili çift i tregon gjithë klasës për shtëpinë e ndërtuar me forma gjeometrike.

Tregon për hapat që ka ndjekur për ta realizuar punimin.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për përgjigjet për llojet e ngjyrave, saktësinë në realizimin e ndërtimit të shtëpisë me forma gjeometrike sipas shembullit në libër.

Detyrë:

Të disenjojnë një tregim me anë të vizatimit dhe të shkruajnë e mesazhin e tij.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Lojet, teknikat dhe përdorimi i tyre

Rezultatet e të nxënit të temës:
 Përdor nuanca të ndryshme të ngjyrave.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkollës:
 I.3,5; II,4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 2.1; 4.2.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Ngjyrat në jetën e përditshme

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:

- Diskuton rreth rëndësisë së ngjyrave;
- Vizaton dhe ngjyros sipas udhëzimit;
- Vlerëson punën e shokëve.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Edukatë figurative 3, lapsi, ngjyrat, letër vizatimi.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
 Gjuhë shqipe, Shkathtësi për jetë, Histori.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:

Përgatitja për të nxënësit

Pyetja sjell pyetjen

Së bashku me nxënësit diskutohet rreth rëndësisë së ngjyrave në jetën tonë. Paraprakisht përgatiten fotografi të ndryshme të stinëve të vitit. Figurat ngjiten në tabelë, pastaj parashtrihen disa pyetje:

- Çfarë po shihni në tabelë?
- Si duken ato?
- Çfarë ngjyra po shihni?
- Cilat ngjyra ju pëlqejnë më shumë?
- A mund ta imagjinoni botën pa ngjyra?

Gjuha dhe komunikimi artistik

Llojet, teknikat dhe përdorimi i ngjyrave

Ngjyrat në jetën e përditshme

Çfarë kuptime kanë marrë ngjyrat në shoqëri?

Ngjyrat në shoqëri kanë marrë kuptime të ndryshme. Këto njihen si simbolikat e ngjyrave.

Simbolika e ngjyrave:

- E kuaja** - dashurinë, forcën, guximin.
- E zeza** - fuqinë, të panjohurën, seriozitetin.
- E bardha** - harmoninë, paqen, pastërtinë.
- Rozë** - butësinë, miqësinë.
- E kaltra** - besimin, detin, qiellin.
- E verdha** - argëtimin, gëzimin, lumturinë, shpresën.
- E gjelbra** - ekuilibrin, harmoninë, krijimtarinë.
- Vjollca** - fisnikërinë.

Bisedoni për ngjyrat që ju pëlqejnë më shumë.

Detyra

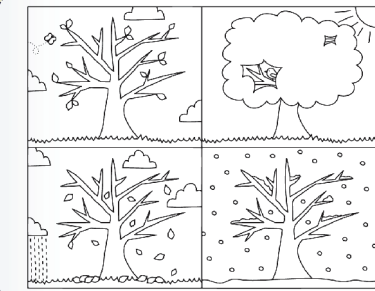
Perzgjidhni njërin nga ngjyrat dhe krijoni një figurë duke u bazuar në simbolin e ngjyrës. (Vizato dhe ngjyros në bllokun tënd.)

Bisedë: katër stinët dhe kopshti i lodrave

Fletë pune

Shiko dhe analizo:

Ngjyros figurat sipas stinëve, duke përdorur ngjyrat karakteristike për secilin stinë.

Detyra

Vizato dhe ngjyros stinën e verës, poshtë punimit shkruaj kur fillon dhe kur mbaron kjo stinë.

Diskutim

Dallo stinët sipas figurave!
Cila stinë të pëlqen më shumë? Arsyeto.
Qarko figurat e kopshtit të lodrave, të cilat i kanë ngjyrat primare.

59

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes

Veprimtari krijuese

Në këtë pjesë të orës mësimore, pyeten nxënësit:

Çfarë vëreni në natyrë?

Cilat ngjyra ju bëjnë më shumë përshtypje?

Keni qenë ndonjëherë në kopshtin e lodrave?

Cilat ngjyra ju pëlqejnë më shumë?

Diskutohet për simbolikat e ngjyrave, të cilat janë të shënuara në libër.

Kërkohet nga nxënësit që të përzgjedhin njëren nga ngjyrat e

preferuara dhe të krijojnë një figurë duke u bazuar në simbolin e ngjyrës.

Përforsimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënit

Turi i galerisë

Ekspozohen krijimet në murin e klasës dhe vëzhgohen nga të gjithë nxënësit për 2-3 minuta. Nxënësit shpjegojnë punën e bërë, krahasojnë punën e tyre me të shokëve - shoqeve.

Në fund bëhet përshkrimi i përzgjedhjes së vizatimit.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për pjesëmarrjen aktive në diskutim, saktësinë e vizatimit dhe ngjyrosjes, si dhe për vlerësimin e punës së shokëve.

Detyrë:

Të krijojnë një punim me ngjyra për stinën e verës; poshtë saj të shkruajnë se kur fillon dhe mbaron kjo stinë.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Format, modeli dhe struktura

Rezultatet e të nxënit të temës:
 Modelon skulptura të ndryshme.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkollës:
 I.3, II.1.4.5, III.1, V.8, VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.3, 2.1, 3.1, 4.1.2.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Skulpturat në sheshin tim

Rezultatet e të nxënit të orës mësimore:

- Diskuton rreth skulpturës;
- Analizon shtatoret e paraqitura;
- Ndërton një bust me plastelinë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Edukatë figurative 3, lapsi, plastelina etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
 Gjuhë shqipe, Shkathtësi për jetë, Shoqëria dhe mjedisi.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënë
Stuhi mendimesh

Paraqiten disa skulptura me projektor.
 Udhëzohen nxënësit që të analizojnë dhe të diskutojnë rreth tyre.

Çka ishte skulptura?

Me cilat materiale mund të realizojmë një skulpturë? (Plastelina, argjila, balta, sapuni etj.).

Gjuha dhe komunikimi artistik

Format, modeli dhe skulptura

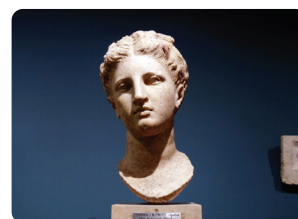
Skulpturat në sheshin tim

Anjezë Gonxhe Bojaxhiu, e njohur si Nënë Tereza, lindi në Shkup më 26 gusht të vitit 1910 dhe vdiq më 5 shtator 1997 në Kalkuta, (Indi). Ishte humaniste e njohur shqiptare, si dhe fituese e çmimit Nobel për Paqe.

Shtatorja e Nënë Terezës, Prishtinë

Shtatorja është vepër e skulpturës që paraqet shtatin e plotë të një njeriu të vetëm ose të një grupi njerëzish.

"Dea e Butrintit"

Busti është vepër e skulpturës që paraqet kokën dhe pjesën e sipërme të trupit të një njeriu.

Pyetje

1. Çfarë di për Nënë Terezën?
2. Fol për shtatoret dhe bustet që ke parë në rrethinën tënde!
3. Cili është dallimi mes shtatores dhe bustit?

Shtatorja ime

Fletë pune

- Analizo fotot dhe poshtë tyre vendos emrat.
- Ndërtoje një bust me plastelinë.

Pyetje

1. Analizo fotografite dhe trego se cila është shtatore e cila bust.
2. Cilën prej tyre e ke parë nga afër?
3. Përshkruaj se si je ndier gjatë shikimit të statujës a bustit.

61

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes

Veprimtari e drejtuar

Faza 2: Udhëzohen nxënësit të krijojnë dhe ndërtojnë forma tredimensionale me përdorimin e plastelinës.

Nxënësit krijojnë figura të ngjashme tredimensionale nga libri.

Krijojnë duke i ndjekur udhëzimet në libër

1. Krijojnë topin dhe, më pas, ia japin formën e diellit;
2. Formojnë disa topa të vegjël, shtypin dhe formojnë lulen.
3. Formojnë ylberin sipas shembullit.

Analizojnë foton në libër dhe bashkojnë pjesët e krijuara me plasteline duke ndjekur hapat sipas fotos.

Përforcimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënit

Turi i galerisë

Faza 3: Turi i galerisë

Nxënësit i vendosin figurat e punuara në karton.

Udhëzohen nxënësit t'i paraqesin punimet e tyre në këndin e klasës.

Prezantojnë mënyrën se si i kanë punuar modelet me plastelinë.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për diskutimin aktiv rreth temës, për saktësinë në krijimin e formave me plastelinë sipas shembullit në libër.

Detyrë:

Krijo një figurë me plastelinë sipas dëshirës.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Format dhe modelimi

Rezultatet e të nxënës të temës:
 Modelon skulptura të ndryshme.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkollës:
 I.3, II.1.4.5, III.1, V.8, VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.3, 2.1, 3.1, 4.1.2.

Gjuha dhe komunikimi artistik

Format, modeli dhe skulptura

Struktura e formave dhe elementet vizuale

Në një imazh ka forma, linja, ngjyra, tekstura, hapësira, të cilat në hartë janë blloqe ndërtuese të një vepre. Të gjitha këto quhen *elemente vizuale* që kanë lidhje me njëri-tjetrin.

Një imazh fillon me vizatime vijash, të cilat bashkohen dhe formojnë forma. Ato mbushen me ngjyra, por forma në përgjithësi i referohet skulpturës, e cila modelohet nga balta, druri, mermeri, hekuri, plastika, qelqi dhe materiale të përziera.

Më poshtë janë dhënë disa shembuj:

Pieta e Mikelanxhelos ka strukturë të lëmuar, ndryshe nga figura e skllavit; Atlasi, ku struktura është e vrazhdë dhe si e papërfunduar.

Ndryshe nga mermeri, druri ka tjetër strukturë, por gjithnjë varësisht gdhendjes dhe teknikës së çdo artisti.

Defyra

Një nga mjetet që përdorin skulptorët për modelim është plastelina. Krijoni figurën e qenit me plastelinë.

Modelet me plastelinë janë të buta dhe nuk thahen, por ka edhe plastelina nga ato që piqen.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njëësia mësimore: Struktura e formave dhe elementet vizuale

Rezultatet e të nxënës të orës mësimore:

- Shpreh mendime për skulpturën;
- Analizon llojet e skulpturave;
- Krijon skulptura me plastelinë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Edukatë figurative 3, lapsi, plastelina, fletë kartoni etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
 Gjuhë shqipe, Shkathtësi për jetë, Shoqëria dhe mjedisi.

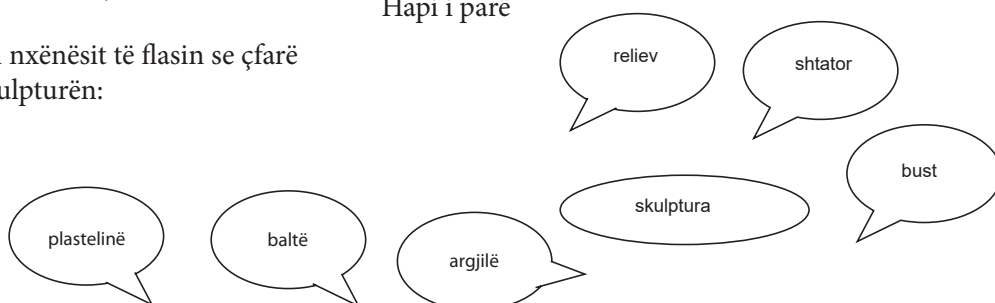
METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:
Përgatitja për të nxënë
Pema e mendjes

Hapi i parë

Udhëzohen nxënësit të flasin se çfarë dinë për skulpturën:

Punë praktike

Fletë pune

Punojmë me plastelinë figura të ndryshme: kafshë, lule, gjethe, mjete të punës, enë, stoli etj.!

Punimet e përfunduara vendosi në një karton dhe krahasoji me vizatimin.

63

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes

Lexim i drejtuar

Nxënësve u paraqitet në videoprojektor shtatorja e Nënë Terezës. - Së pari analizohet shtatorja.

Më pas lexohet teksti për Nënë Terezën.

Nxënësit njoftohen me personalitetin dhe veprimtarinë e Nënë Terezës, kështu që, e kuptojnë arsyen e ekzistencës së shtatores së saj.

Më pas njoftohen edhe me shtatoret e personaliteteve të tjera

të rëndësishme në historinë tonë, si: Adem Jashari, Ibrahim Rugova, Skënderbeu etj.

Përforcimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënit

Marrëdhëniet pyetje-përgjigje

Parashtrohen pyetjet e paraqitura në libër:

1. Çfarë di për Nënë Terezën?
2. Fol për shtatoret dhe bustet që ke parë në rrethinën tënde!
3. Cili është dallimi mes shtatores dhe bustit?

Më pas, duke i analizuar shtatoret, ndërton një bust me plastelinë.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për diskutimin aktiv rreth temës, për analizën e shtatoreve dhe ndërtimin e bustit me plastelinë.

Detyrë:

Të shkruajnë dy-tri fjali se çfarë dinë për heronjtë.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Profesione dhe shkathtësi kreative

Rezultatet e të nxënës të temës:
 Disenjon një punim për profesionin duke komentuar mënyrën e realizimit.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës:
 I.3,5; III,2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 2.1; 4.2.

Gjuha dhe komunikimi artistik

Profesioni

Profesionet dhe shkathtësi kreative

Cili profesion të pëlqen më shumë?
Çfarë dëshiron të bëhesh kur të rritesh dhe pse?

Pyetje

1. Krahaso punimet që bën një piktor me ato të një skulptori.

Detyra

Diskuto për profesionet e paraqitura. Trego për secilin ku vepron dhe në cilën fushë kontribuon.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Profesion

Rezultatet e të nxënës të orës mësimore:

- Diskuton rreth profesioneve;
- Vizaton dhe ngjyros sipas udhëzimit;
- Shkruan për profesionin e pëlqyer në disa vargje.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Edukatë figurative 3, lapsi, ngjyrat, letër vizatimi.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
 Gjuhë shqipe, Shkathtësi për jetë, Shoqëria dhe mjedisi.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:

Përgatitja për të nxënë

Mendimi sjell mendimin

Paraprakisht përgatiten foto të portreteve, me profesione të fushave të ndryshme.

Figurat ngjiten në tabelë, pastaj nxënësit i shprehin mendimet e tyre se çka po shohin në fotografi. Diskutojnë për profesionet e paraqitura.

Tregojnë për secilin ku vepron dhe në cilën fushë kontribuon.

Profesionet

Fletë pune

Paraqit përmes vizatimit profesionin tënd më të pëlqyer.

Trego pse e përzgjedhe këtë profesion dhe si do të kontribuosh për shoqërinë kur të rritesh.

65

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes

Veprimtari krijuese

Në këtë pjesë të orës mësimore, pyeten nxënësit:

- Cili profesion të pëlqen më shumë?
- Cilat mjete të punës i përdorin?
- Nëna çfarë profesioni ka?
- Po, babai?
- Çfarë dëshiron të bëhesh kur të rritesh dhe pse?

Secili nxënës, përmes vizatimit, e paraqet profesionin e vet më të pëlqyer. E ngjyros atë me ngjyrat përkatëse.

Përforcimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënit

Pesëvargësh

Nxënësit udhëzohen të shkruajnë një pesëvargësh për profesionin e parapëlqyer. p.sh. mjeku.

Mjeku
i sjellshëm besnik
Shëron shpëton kujdeset
Mjeku i shëron sëmundjet
doktor

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për pjesëmarrjen aktive në diskutim, saktësinë e vizatimit dhe ngjyrosjes së profesionit dhe për plotësimin e pesëvargëshit.

Detyrë:

Të tregojnë përse e kanë përzgjedhur atë profesion dhe si do të kontribuojnë për shoqërinë kur të rriten.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Objekte dhe artefakte

Rezultatet e të nxënës të temës:
 Njeh dhe komunikon për objektet e rëndësishme të trashëgimisë kulturore (kombëtare dhe të kulturave të tjera).
 Kupton rëndësinë e vlerave të artit kombëtar dhe kujdesin për to.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkallës:
 I.3,I.4,II.1.4.5,VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.3,2.1,4.1.2.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Trashëgimia kulturore

Rezultatet e të nxënës të orës mësimore:

- Shpreh mendime për objektet e trashëgimisë kulturore;
- Realizon veshje kombëtare sipas shembujve në libër;
- Demonstron mënyrën e realizimit të veshjeve kombëtare.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, vizatimi, ngjyrat.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
 Gjuhë shqipe, Shkathtësi për jetë, Shoqëria dhe mjedisi, Njeriu dhe natyra.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:

Përgatitja për të nxënë

Përvijim i të menduarit

Pyeten nxënësit: Kush bën pjesë në objektet e trashëgimisë kulturore?
 Plotësohet organizuesi grafik me ndihmën e mësimdhënësit.

Trashëgimia kulturore

Trashëgimia kulturore është pasuria materiale dhe jomateriale e një shoqërie e cila është bartur nga brezat e kaluar të brezave të tashmë. Kjo pasuri ruhet në objekte të veçanta siç janë muzetë e ndryshëm.

- Gjëra të trashëgimisë

Dorëshkrime;
 Libra;
 Statuja;
 Piktura;
 Fotografis;
 Mjete të punës;
 Objekte si kulla dhe shtëpi të ndryshme;
 Veshje të ndryshme etj.

Objektet e trashëgimisë kulturore janë të rëndësishme për ruajtjen e identitetit kulturor, sepse përmes tyre i ruajmë dhe i rikujtojmë traditën, artin, veshjen, mënyrën e të jetuarit etj.

Detyra

Vizato në bllokun personal dhe ngjyros Shtëpinë e Lidhjes së Prizrenit.

Muzeu Kombëtar i Kosovës - Prishtinë

Pyetje

1. Pse duhet t'i ruajmë gjërat me vlerë nga trashëgimia kulturore?
2. Cilat gjëra i takojnë trashëgimisë kulturore?
3. A ke në shtëpi ndonjë send me vlerë nga e kaluara?

Trashëgimia kulturore

Trashëgimia kulturore është pasuria materiale dhe jomateriale e një shoqërie e cila është bartur nga brezat e kaluar te brezat e tashëm. Kjo pasuri ruhet në objekte të veçanta siç janë muzetë e ndryshëm.

- Gjëra të trashëgimisë

Dorëshkrime;
Libra;
Statuja;
Piktura;
Fotografia;
Mjete të punës;
Objekte si kulla dhe shtëpi të ndryshme;
Veshje të ndryshme etj.

Objektet e trashëgimisë kulturore janë të rëndësishme për ruajtjen e identitetit kulturor, sepse përmes tyre i ruajmë dhe i rikujtojmë traditën, artin, veshjen, mënyrën e të jetuarit etj.

Detyra

Vizato në bllokun personal dhe ngjyros Shtëpinë e Lidhjes së Prizrenit.

Muzeu Kombëtar i Kosovës - Prishtinë

Pyetje

1. Pse duhet t'i ruajmë gjërat me vlerë nga trashëgimia kulturore?
2. Cilat gjëra i takojnë trashëgimisë kulturore?
3. A ke në shtëpi ndonjë send me vlerë nga e kaluara?

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes Veprimtari e drejtuar

Parashtrohet pyetja: Çfarë dini për trashëgiminë kulturore?

Trashëgimia kulturore është pasuri kulturore materiale dhe jomateriale e një shoqërie e cila është bartur nga gjeneratat e kaluara tek gjeneratat e tashme.

Pse janë të rëndësishme objektet e trashëgimisë kulturore?

Objektet e trashëgimisë kulturore janë të rëndësishme për ruajtjen e

identitetit kulturor. Këto na e rikujtojnë traditën, veshjet, kulturën, artin mënyrën e të jetuarit në të kaluarën etj.

Parashtrohen pyetjet:

1. Pse duhet t'i ruajmë gjërat të bartura nga gjeneratat e kaluara?
2. Cilat gjëra i takojnë trashëgimisë kulturore?

Nxënësit përgjigjen në pyetjet e parashtrura dhe emërtojnë disa objekte të trashëgimisë së Kosovës. (Muzeu i Prishtinës, Shtëpia e Lidhjes së Prizrenit,) etj.

Udhëzohen nxënësit ta vizatojnë dhe ta ngjyrosin shtëpinë e Lidhjes së Prizrenit.

Përforcimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënës

Turi i galerisë

Nxënësit ekspozojnë punimet e vizatuara dhe demonstrojnë se si i kanë punuar.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për diskutimin, përgjigjet lidhur me objektet e trashëgimisë kulturore, saktësinë në vizatimin dhe ngjyrosjen e shtëpisë së Lidhjes së Prizrenit, dhe demonstrimin e punës së kryer.

Detyrë:

Të hulumtojnë në internet (bashkë me prindërit) dhe të gjejnë foto të trashëgimisë, më pas t'i vendosin ato në kornizë.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Projekte dhe shembuj

Rezultatet e të nxënës të temës:
 Disenjon një ide vizatimore për një park me lodra fëmijërore.
 Kontributi në rezultatet për kompetencat.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkollës:
 I.3,II.1.4.5,VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.3,2.1,4.1.2.

Relacioni art-shoqëri
 Projekte dhe shembuj

Veshjet kombëtare

Në trashëgiminë kulturore, rol të rëndësishëm luajnë veshjet kombëtare. Ato dallojnë sipas kombeve.

Muzeu Etnologjik - Prishtinë

Veshje kombëtare

Xhubleta

Hapësirë brenda Muzeut Etnologjik - Prishtinë.

68

Pyetje

1. Në cilat raste përdoren sot veshjet kombëtare?
2. Cila veshje të pelqen më shumë?

Vizito muzeun etnologjik në qytetin tuaj.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Veshjet kombëtare

Rezultatet e të nxënës të orës mësimore:

- Shpreh mendime për elementet e veshjeve kombëtare;
- Vizaton veshjet kombëtare sipas shembullit në libër;
- Vizaton një park me lodra të fëmijëve.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: vizatimi, ngjyrat, projektori, ilustrime.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
 Gjuhë shqipe, Shkathtësi për jetë, Shoqëria dhe mjedisi, Njeriu dhe natyra.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:

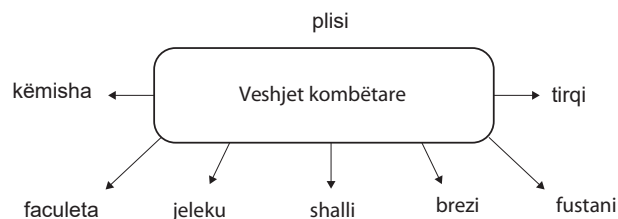
Përgatitja për të nxënë

Përvijim i të menduarit

Paraqiten veshje kombëtare të grave dhe burrave në foto ose projektor.

Udhëzohen nxënësit që të shprehin mendime për elementet e veshjeve kombëtare.

E plotësojnë organizuesin.

Parku i lojërave

Fletë pune

Vizatoje një park lojërash dhe ngjyrose atë.

Trego se cilën lojë të pëlqen ta luash në park. Arsyeto pse.

69

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes

Veprimatri e drejtuar

Në këtë pjesë të orës mësimore, pyeten nxënësit:

Çfarë veshje kombëtare kemi ne?

Si duken veshjet kombëtare të meshkujve?

Si duken veshjet kombëtare të femrave?

Nxënësit udhëzohen të analizojnë dhe të përshkruajnë llojet e veshjeve sipas gjinisë femërore dhe mashkullore.

Shpjegohet se në trashëgiminë kulturore, rol të rëndësishëm luajnë veshjet kombëtare.

Veshjet tradicionale dallojnë sipas kombeve.

Udhëzohen të vizatojnë veshjet kombëtare nga libri, pastaj t'i ngjyrosin ato.

Përforcimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënit

Turi i galerisë

Nxënësit i ekspozojnë vizatimet e veshjeve kombëtare.

Demonstrojnë se si i kanë punuar.

Gjatë kësaj kohe, pyeten ata:

Çfarë veshjesh keni vizatuar?

A i keni vizatuar veshjet si në libër?

Përshkruani se si duken ato.

Çfarë do të kishit ndryshuar?

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për diskutimin, përgjigjet lidhur me veshjet kombëtare, saktësinë në vizatimin e parkut të lodrave sipas udhëzimeve në libër dhe demonstrimin e punës së kryer.

Detyrë:

Udhëzohen ta vizatojnë parkun e lojërave, pastaj ta ngjyrosin atë.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Projekte dhe shembuj

Rezultatet e të nxënës të temës:
 Përdor ornamente qilimash për një projekt ideor.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkollës:
 I.3, I.4, II.7, III.1, V.8, VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.3, 2.1, 3.1, 4.1, 4.2.

Relacioni
art-shoqëri
Projekte dhe
shembuj

Motivet popullore - qilimi

Vite më parë, qilimat ishin pjesë e çdo shtëpie shqiptare. Në vendet si Kruja dhe Shkodra tradita e punimit të qilimave ruhet ende. Qilimat shqiptarë thuren me dorë dhe kanë shumë ngjyra e figura.

Veku

Detyra

Vizato motivin e dhënë; ngjyros sipas dëshirës.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Motive popullore - qilimi

Rezultatet e të nxënës të orës mësimore:

- Diskuton për qilimat e paraqitura në foto;
- Dallon vekun si makinë për prodhimin e qilimave;
- Ngjyros qilimin me ngjyra sipas shembullit në libër.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, filmi, fletët e bardha, ngjyrat, lapsi, goma.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore: Gjuhët dhe komunikimi, Shkathësi për jetë, Njeriu dhe natyra, Shoqëria dhe mjedisi, Edukatë muzikore.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:

Përgatitja për të nxënë

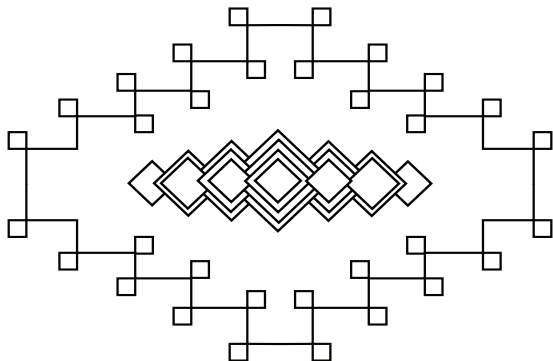
Diskutim i drejtuar

Paraqiten disa foto me motive popullore të qilimave shqiptarë. (Mund të përdoren edhe motivet popullore të punuara nga nxënësit të njësia "Orendi të brendshme dhe në natyrë".

Shpjegohet termi "qilim" - shtrojë e endur prej leshi, pambuku që shtrohet mbi dysheme.

Ngjyros qilimin.

71

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes

Veprimtari krijuese

Vite më parë qilimat ishin pjesë e çdo shtëpie shqiptare.

Në vendet si Kruja dhe Shkodra tradita e punimit të qilimave ruhet ende.

Qilimat shqiptarë thuren me dorë, me makinën e quajtur vek. Ata kanë shumë ngjyra e figura me motive popullore.

Diskutohet për vekun dhe vendin e punimit të qilimave, të cilët i shohin në foto.

Udhëzhen nxënësit të vizatojnë motivin e dhënë dhe të ngjyrosin qilimin duke u bazuar në fotografitë e dhëna më lart (në libër).

Përforcimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënit

Ditari dypjesësh

Ndajnë fletën në mes: citat/koment.

Njërën anë vendosin qilimin e vizatuar/në anën tjetër komentin e atij vizatimi.

Lexojnë disa nxënës duke komentuar qilimat e vizatuar.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për përgjigjet që i japin gjatë diskutimit, për qilimat e vizatuar nga libri, për ngjyrosjen e tyre dhe komentimet e tyre.

Detyrë:

Të vizatojnë një motiv dhe ta ngjyrosin sipas dëshirës.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Galeria dhe ekspozimet

Rezultatet e të nxënës të temës:
 Njih dhe kupton institucionet kulturore-artistike.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkollës:
 I.3, I.4, I.5, I.6; II.4.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.3, 2.1.

Relacioni art-shoqëri
 Galeria dhe ekspozimet

Institucionet kulturore-artistike

Muzeu - vendi ku ruhen dhe ekspozohen gjëra me vlerë nga e kaluara.

Galeria - vendi ku shfaqen e organizohen ekspozita rreth ngjarjeve të ndryshme.

Vendi arkeologjik - është vend që i takon kohës së shkuar - kryesisht periudhës antike.

Ulpiana - konsiderohet vend i rëndësishëm i trashëgimisë kulturore të Kosovës.

Studioja - është dhomë e mbushur me të gjitha materialet, të cilat artisti i përdor për t'i punuar punimet e tij.

Pyetje

1. Përkrahje punën e ekspozuar në shkollë me rastin e ndonjë feste!
2. Cilat janë institucionet kulturore?
3. Për çfarë shërbejnë institucionet kulturore?
4. Cili është dallimi midis muzeut dhe galerisë?

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Institucionet kulturore-artistike

Rezultatet e të nxënës të orës mësimore:

- Diskuton rreth temës;
- Kupton rëndësinë e institucioneve kulturore-artistike;
- Vizaton dhe ngjyros sipas udhëzimit.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: libri, lapsi, ngjyrat, video-projektori etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
 Gjuhë shqipe, Shkathtësi për jetë, Shoqëria dhe mjedisi.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:

Përgatitja për të nxënë

Diskutim i përbashkët

Paraqiten me video-projektor disa fotografi të institucioneve kulturore-artistike. Kërkohet nga nxënësit të tregojnë se çka po shohin në fotografitë e paraqitura dhe të tregojnë çfarë kanë dëgjuar për ta, p.sh.: Muze- Muzeu Kombëtar i Kosovës; Galeri - Galeria Kombëtare e Arteve; Studio - punëtori e artistit; Vend arkeologjik - Ulpiana etj.

Paraqit përmes vizatimit njërin nga institucionet. Përdor lapsat me ngjyrë.

Trego për çfarë shërben institucioni që paraqitet!

73

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes

Diskutim i drejtuar

Nxënësve u tregohet se:

Muzeu - përdoret për ruajtje dhe ekspozim të gjërave nga e kaluara.

Galeria - përdoret për të shpërfaqur ekspozita rreth ngjarjeve të ndryshme.

Studioja - është dhomë e mbushur me të gjitha materialet, të cilat artisti i përdor për t'i punuar punimet e veta.

Vendi arkeologjik - është vend që i takon kohës së shkuar-kryesisht periudhës antike.

Përforcimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënit

Veprimtari krijuese

Diskutohet për pamjen e objekteve, tregohen karakteristikat e tyre.

Udhëzohen nxënësit që duke u bazuar në fotografinë në libër të vizatojnë dhe të ngjyrosin njërin nga institucionet kulturore-artistike.

Më pas plotësohen detyrat e dhëna në libër.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për pjesëmarrjen aktive në diskutim, vizatimin dhe ngjyrosjen e institucionit kulturor-artistik.

Detyrë:

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Analiza e punimeve

Rezultatet e të nxënës të temës:
 Përshkruan gojarisht punimet personale dhe i krahason me punimet tjera në klasë.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkollës:
 I.3, I.4, II.1.4, III.1, V.8, VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.3, 2.1, 3.1, 4.1.2.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Punimet tona

Rezultatet e të nxënës të orës mësimore:

- Diskuton për ekspozitat dhe llojet e tyre;
- Tregon qëllimet e mbajtjes së ekspozitave të ndryshme;
- Përshkruan punimet personale duke i krahasuar ato me punimet tjera në klasë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: lapsi, letër vizatimi.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
 Gjuhë shqipe, Shkathtësi për jetë, Shoqëria dhe mjedisi, Njeriu dhe natyra.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:

Përgatitja për të nxënë

Diskutim i përbashkët

Ekspozohen disa punime të nxënësve në klasë.
 (Ose paraqiten me projektor disa galeri të artit, muze).
 Analizohen punimet nga përmbajtja, ngjyrat që janë përdorur, temat që janë trajtuar.
 Nxënësit duke diskutuar, klasifikojnë llojet e ekspozitave:
 ekspozitat shkollore, galeri, muze, ekspozitat në klasë etj.

Detyrë shtëpie

Fletë pune

Përshkruaj si u ndjeve gjatë prezantimit të punimeve të tua. Po ashtu, vlerëso punimet e shokëve e shoqeve.

75

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes

Veprimtari e drejtuar

Nxënësit, me ndihmën e mësueses, ekspozojnë punimet në muret e klasës.

Udhëzohen ta vëzhgojnë me vëmendje ekspozitën e klasës.

Nxënësit shikojnë dhe analizojnë punimet e shokëve, pastaj me radhë secili nxënës prezanton punimet e veta duke treguar: çfarë ka vizatuar, teknikën që ka përdorur si dhe i krahason punimet e shokëve të klasës.

Përforcimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënit

Rishikim në dyshe

Udhëzohen nxënësit të analizojnë punimet e veta dhe punimin e shokut/shoqes në dyshe.

Ata përshkruajnë gojariisht dhe analizojnë ngjyrat, vijat që janë përdorur dhe japin sugjerime njëri-tjetrit për ndryshime apo përmirësime të mundshme.

Shembull: ai/ajo ka pikturuar mirë;

thjesht e pastër;

nuk e ka vizatuar mirë formën e lules;

realizimin e punimit (ngjyrat, vijat, tema) etj.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për diskutimin, përgjigjet lidhur me ekspozitat, saktësinë në përshkrimin e punimeve të ekspozuara.

Detyrë:

Përshkruaj si u ndjeve gjatë prezantimit të punimeve të tua.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Vlerësimi individual

Rezultatet e të nxënës të temës:
 Kultivon shijen estetike në art

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkollës:
 I.4; III.1.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 4.2.

Çmuarja dhe vlerësimi estetiko-artistik

Vlerësimi individual

Vepra të njohura

"Gota me diell"
- Jakup Ferri

"Rregullat e reja"
- Zake Prelvukaj

"Motra Tone"
- Kolë Idromeno

"Shumë vulkanik mbi këtë gjethe të gjelbër"
- Petrit Halilaj

Detyra

Nga të gjithë nxënësit kërkohet të analizohen punimet e paraqitura me kujdes për disa minuta.
 Më pas, nga secili nxënësi kërkohet që të shprehë mendimin e tij për secilën pikturë duke u përqendruar në:
 a) ajo ka pikturuar mirë;
 b) ajo ka pikturuar thjesht e pastër;
 c) më pëlqejnë ngjyrat që ka përdorur;
 d) nuk më pëlqen... figura, vija, ngjyra etj.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Vepra të njohura

Rezultatet e të nxënës të orës mësimore:

- Diskuton për temën në mënyrë aktive;
- Vlerëson veprat artistike.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Edukatë figurative 3, lapsi, ngjyrat etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
 Gjuhë shqipe, Shkathësi për jetë, Shoqëria dhe mjedisi.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:

Përgatitja për të nxënë

Stuhi mendimesh

Nxiten nxënësit të shprehin mendime rreth vlerësimit të veprave artistike. Parashihen pyetjet:

- Çka kuptoni me fjalën vlerësim?
- Si bëhet vlerësimi i veprave artistike?
- Në çka duhet të bazohemi për t'i vlerësuar ato?

Unë - artisti/ja i/e vogël

Fletë pune

Vizato dhe ngjyros sipas dëshirës. Në qosh të pikturës shkruaj emrin dhe mbiemrin tënd.

Detyra

Shkruaj përshkrimet e tua gjatë punës.

77

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes

Punë me libër

Nxënësve u kërkohet t'i hapin librat dhe t'i analizojnë punimet e paraqitura me kujdes për disa minuta.

Më pas, nga secili nxënës kërkohet që të shprehë mendimin e vet për secilën pikturë duke u përqendruar në: *ai/ajo ka pikturuar mirë; pastër; më pëlqejnë ngjyrat që ka përdorur; nuk më pëlqen...figura, vija, ngjyra etj.*

Përforcimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënit

Diskutim i përbashkët

Me projektor paraqiten vepra të ndryshme artistike.

Nxënësit komentojnë veprat, tregojnë llojin e tyre.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për pjesëmarrjen aktive në diskutim, si dhe për mënyrën e vlerësimit të veprave artistike.

Detyrë:

Të vizatojnë dhe të ngjyrosin sipas dëshirës. Poshtë, në një kënd të pikturës e shkruajnë emrin dhe mbiemrin e vet.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Përshkrimi i punimeve

Rezultatet e të nxënës të temës:
 Përshkruan punime me shkrim.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkollës:
 I.4; III.1.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 3.4.

Gruarja dhe vlerësimi estetiko-artistik

Përshkrimi i punimeve

Artistë nga fusha të ndryshme

"Bob Dylan" (Bob Dylan), poster, diseni grafik, Milton Glaser

"Portret i një artisti", pikturë, Dejvid Hokni (David Hockney)

"Qeni nga balonat", skulpturë, Xhef Kuns (Jeff Koons)

Detyra

Nxënësit udhëzohen të analizojnë punimet për disa minuta, duke i udhëzuar të përqendrohen në:
 Çfarë materiale kanë përdorur artistët - për secilin punim;
 Cilin punim do ta punojë me më shumë? Pse?

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: Artistë nga fusha të ndryshme

Rezultatet e të nxënës të orës mësimore:

- Dallon disa periudha të ndryshme të artit;
- Njeh disa vepra të artistëve shqiptarë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Edukatë figurative 3, lapsi, ngjyrat, videoprojektori etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
 Gjuhë shqipe, Shkathtësi për jetë, Shoqëria dhe mjedisi.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:

Përgatitja për të nxënësit

Stuhi mendimesh

Paraqiten me fotogarfi disa vepra arti nga artistë të ndryshëm. Parashtrihen pyetjet:

- Cilës periudhë i takon ky lloj arti?
- Çfarë materiale janë përdorur në artin parahistorik? Ju pëlqejnë?
- Po periudhat tjera? (Antik klasik, mesjetar, i kohës moderne, bashkëkohor).

Pushimet e verës

Fletë pune

Vizato dhe ngjyros sipas dëshirës vendin se ku dëshiron t'i kalosh pushimet e verës. Gjatë punës, dëgjohet një këngë për stinën e verës, e cila mund të merret nga YouTube.

Kur fillon dhe kur mbaron stina e verës?

79

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes

Diskutim i përbashkët

Nxënësit udhëzohen të analizojnë punimet e dhëna në libër për disa minuta, duke i udhëzuar të përqendrohen në:

- Çfarë materiale kanë përdorur artistët?
- Cilin punim do ta punojë me më dëshirë? Pse?

Përforcimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënit

Veprimtari krijuese

Ta vizatojnë dhe ta ngjyrosin sipas dëshirës vendin ku dëshirojnë t'i kalojnë pushimet e verës.

Detyra e fundit në libër të plotësohet me shkrim.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për dallimin e disa periudhave të ndryshme të artit dhe për njohjen e disa veprave të artistëve shqiptarë.

Detyrë:

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Skulptura

Rezultatet e të nxënës të temës:
 Krijon figura simetrike me letër dhe materiale të tjera praktike.
 Kupton dhe dallon format sipas madhësive dhe largësisë.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkollës:
 I.3,II.1.4.5.8,V.8,VI.2.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 1.3,2.1,4.2.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: 28 Nëntori - Shqiponja

Rezultatet e të nxënës të orës mësimore:

- Përshkruan me disa fjalë vetitë e shqiponjës;
- Krijon modelin e shqiponjës me karton;
- Analizon modelet e shqiponjave të punuara në klasë.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: lapsi, ngjyrat, kartoni, gërsërë, ngjitës.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
 Gjuhë shqipe, Shkathtësi për jetë, Matematikë, Shoqëria dhe mjedisi, Njeriu dhe natyra.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

Parashikimi:

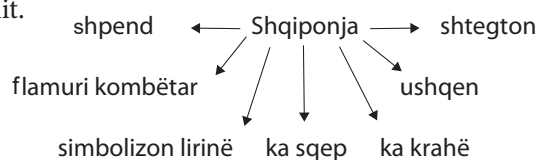
Përgatitja për të nxënë

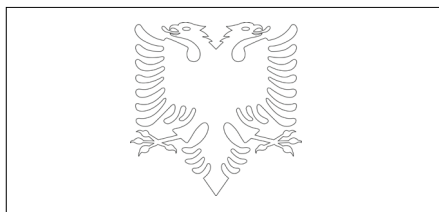
Përvijim i të menduarit

Parashtrohet pyetja: Çfarë dini për shqiponjën?

Nxënësit motivohen të shprehin sa më shumë mendime rreth fjalës së dhënë.

Plotësojnë organizuesin sipas shembullit.

Ndiq numrat dhe krijo Shqiponjën.

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes Veprimtari e drejtuar

Udhëzohen nxënësit që të vizatojnë pëllëmbën e dorës në letër me ngjyrë të zezë. Ata do të përdorin disa mjete, si: letra me ngjyrë të zezë, ngjitës, markera, gërshtë, karton.

Udhëzohen të ndjekin hapat, si:

1. Të ndajnë fletën përgjysmë në mënyrë simetrike;
2. Të vizatojnë pëllëmbën e dorës në letër me ngjyrë të zezë;
3. Të vendosin me ngjitës në karton;
4. Ta presin me gërshtë kartonin sipas modelit të letrës;
5. Të vendosin shqiponjë në letër me ngjyrë të kuqe.

Përforcimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënit

Turi i galerisë

Nxënësit ekspozojnë punimet dhe vlerësojnë njëri-tjetrin me shenjën (+).

Analizojnë punimet e tyre, arsyetojnë punën e bërë, duke treguar se çfarë do të kishin ndryshuar; pse etj. Japin sugjerime njëri-tjetrit për përmirësime.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për përshkrimin e shqiponjës, saktësinë në krijimin e shqiponjës me karton dhe analizën e punimit të tij/saj.

Detyrë:

Krijo një kafshë sipas dëshirës me karton.

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:

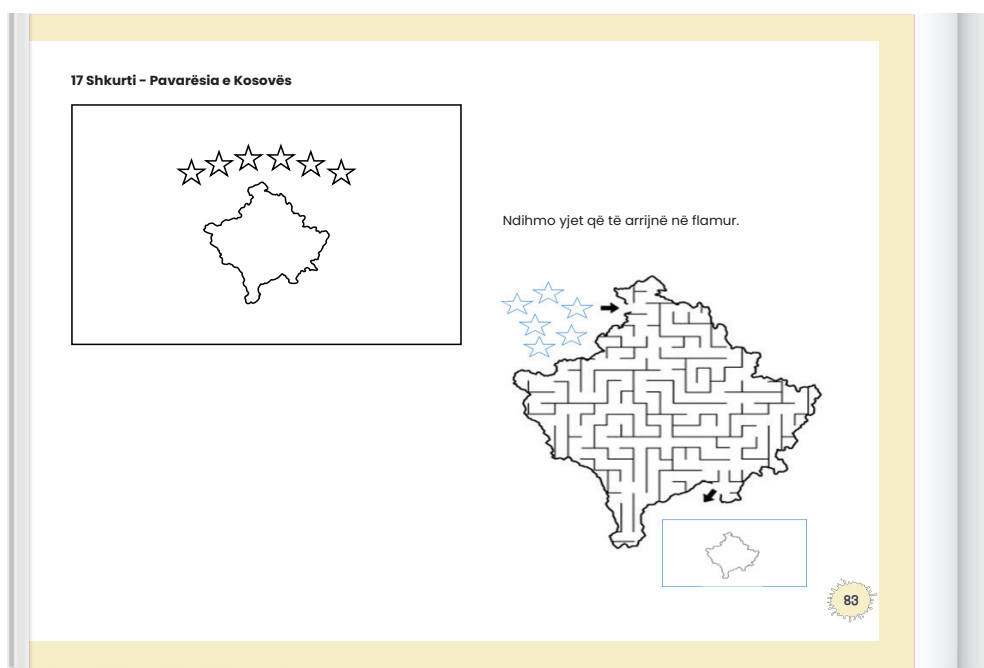
ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Fusha kurrikulare: Artet
Lënda: Edukatë figurative
Shkalla e kurrikulës: 2 **Klasa:** III
Tema: Vizatimi

Rezultatet e të nxënësve të temës:
 Realizon punime me teknikën e ngjyrave akuarele.

Kontributi në rezultatet për kompetencat kryesore të shkollës:
 I.3; III.1.

Kontributi në rezultatet e fushës së kurrikulës: 2.1.

ASPEKTE SPECIFIKE TË PLANIT TË ORËS MËSIMORE

Njësia mësimore: 17 Shkurti - Pavarësia e Kosovës

Rezultatet e të nxënësve të orës mësimore:

- Diskuton për 17 Shkurtin;
- Shkruan për Pavarësinë e Kosovës;
- Ngjyros punimin sipas udhëzimeve.

Kriteret e suksesit: Përcaktohen me nxënësit në klasë.

Burimet, mjetet e konkretizimit dhe materialet mësimore: Edukatë figurative 3, lapsi, ngjyrat etj.

Lidhja me lëndët e tjera mësimore dhe/apo me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore:
 Gjuhë shqipe, Shkathtësi për jetë, Shoqëria dhe mjedisi.

METODOLOGJIA DHE VEPRIMTARIA ME NXËNËS

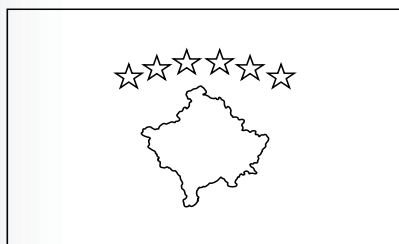
Parashikimi:

Përgatitja për të nxënësit

Diskutim i drejtuar

Nxënësve u parashtrohen disa pyetje, si:

- Çfarë feste është sot?
- Kur është shpallur?
- Sa yje ka flamuri i Kosovës?
- Cili është kryeqyteti i Kosovës?
- Keni dëgjuar për Adem Jasharin?

Ndihmo yjet që të arrijnë në flamur.

83

Ndërtimi i njohurive dhe i shkathtësive:

Përpunimi i përmbajtjes

Veprimtari krijuese

Udhëzohen nxënësit të ngjyrosin flamurin e Kosovës, me ngjyra akuarele.

Përforcimi:

Konsolidimi dhe zbatimi i të nxënit

ESE

Në fund të orës, nxënësit do të shkruajnë një shkrim të lirë (në formë eseje), me temë Pavarësia e Kosovës.

Më pas do të lexohen disa prej përshkrimeve të nxënësve.

Vlerësimi i nxënësve:

Nxënësit vlerësohen për pjesëmarrjen aktive në diskutim, për shkrimin dhe ngjyrosjen e flamurit të Kosovës.

Detyrë:

Reflektim për rrjedhën e orës mësimore:
